

Maatiyoosa Wonggeliyaa Mishiraachchuwaa

Gidduwaa Erissuwaa

Maatiyoosa Wonggeliyaa Mishiraachchoi Yesuusi yaana giyo hidootai kase odetti uttido Xaliyaa gidiyoogaanne Xoossai Gal77a Maachchan ba asaassi immido hidootaa qaalaa polidoogee a baggaara gidiyoogaa mishiraachchuwaa qaalaa oiqqidaagaa. Ha mishiraachchuwaa qaalai Yesuusi eta giddon yelettidi diccido Aihudatu xalaalaassa gidennan, kumetta sa7an de7iya asaassa.

Maatiyoosa Wonggeliyaa mishiraachchoi daro akeekan xaafettida maxaafa. Yesuusa yeletan doommidi, i xammaqettidoogaanne i paacetti-doogaa odi simmidi, Galiilan i qaalaa odidobaa, tamaarissidobaanne hargganchchata pattidobaa odee. Hegaappe kaallidi Yesuusi Galilappe Yerusalaame biidoogaanne a ha sa7aa de7uwaa wurssetta saaminttan hanidabata qonccissees. Hegeetikka i masqqaliyaa bollan, misimaariyan xishetti kaqettidi haiqqidobaanne haiquwaappe paxidi denddidobaa yootees.

Ha Wonggeliyaa Mishiraachchoi Yesuusa, Xoossa higgiyaa birshshettaa immanau maatai de7iyogaanne Xoossa Kawotettaabaa tamaarissiya gita asttamaare oottidi shiishshees. A timirttiyaappe dariya baggai dumma dumma meran giigissido ichhashu kifiletun shaahettees.

1. Xoossa kawotettan de7ana asaa eeshshaa, oosuwa, maataanne wurssetta qaadaa odiya Deriyaa Bolla Timirttiyaa (Miraafiyaa 5ppe biidi 7 gakkanaashin).
2. Tammanne naa77u erissiyo ashkkarati Wonggeliyaa tamaarissanau biido wode etayyo imettida kaaletuwaa (Miraafiyaa 10).
3. Xoossa kawotettaabaa tamaarissishin shiqida dumma dumma leemisota (Miraafiyaa 13).
4. Erissiyo ashkkaratetaa birshshettaa odiya timirttiyaa (Miraafiyaa 18).
5. Ha77i laittaa wurssettaanne Xoossa Kawotettaa yuussaa xeelliyaagan imettida timirttiyaa (Miraafiyaa 24ppe biidi 25 gakkanaashin).

*Yesuus Kiristtoosa Yeletaa Turaa
(Luqaasa 3:23-38)*

- ¹ Hagee Daawita zarenne Abrahaama zare gidida Yesuus Kiristtoosa yeletaa yootiya maxaafaa.
- ² Abrahaami Yisaqaq yeliis; Yisaaqi Yaaqooba yeliis; Yaqoobi Yihudaanne a ishantta yeliis.
- ³ Yihudai Ti7imaaro giyo maccaaseeppe Paareesanne Zaraaha yeliis; Paareesi Hexiroona yeliis; Hexirooni Raama yeliis.
- ⁴ Raami Aminadaaba yeliis; Aminadaabi Na7asoona yeliis; Na7asooni Solomona yeliis.
- ⁵ Solomoni Ra7aaboo giyo maccaaseeppe Boo7eeza yeliis; Boo7eezi Uruto giyo maccaaseeppe Yobeeda yeliis; Yobeedi Isseyaa yeliis.
- ⁶ Isseyi Kawuwaa Daawita yeliis.

Kawoi Daawiti Solomona yeliis. Solomona aayyiya koiro Ooriyoona giyoogaa machchiyo.

⁷ Solomoni Robi7aama yeliis; Robi7aami Abiiya yeliis; Abiiyi Asaafa yeliis.

⁸ Asaafi Yoosaafixa yeliis; Yoosaafixi Yoraama yeliis; Yoraami Ooziyaana yeliis.

⁹ Ooziyaani Yo7aataama yeliis; Yo7aataami Akaaza yeliis; Akaazi Hizqqiyaasa yeliis.

¹⁰ Hizqqiyaasi Minaasa yeliis; Minaasee Amoona yeliis; Amooni Yoosiyasa yeliis.

¹¹ Israa7eela asai omoodettidi, Baabiloone biitti biido wode, Yoosiyasa Yo7aakiinanne a ishantta yeliis.

¹² Asai omoodetti Baabiloone biitti biidoogaappe guyyigan, Yo7aakiini Salaatiyaala yeliis; Salaatiyaali Zarubaabeela yeliis.

¹³ Zarubaabeeli Abiyuda yeliis; Abiyudi Eliyaaqiima yeliis; Eliyaaqiimi Azoora yeliis.

¹⁴ Azoori Xaadooqa yeliis; Xaadooqi Akiima yeliis; Akiimi Eliyuuda yeliis.

¹⁵ Eliyuudi El77aazara yeliis; El77aazari Maataana yeliis; Maataani Yaaqooba yeliis.

¹⁶ Yaaqoobi Kiristtoosa giyo Yesuusa yelida Mairaami azinnaa Yooseefa yeliis.

¹⁷ Hegaa gishshau, zare ubbai Abrahaamappe Daawita gakkanaassi tammanne oidda; Daawitappe doommidi, asai Baabiloone biitti omoodettidi biido wode gakkanaassi tammanne oidda; asai Baabiloone biitti omoodettidi biido wodeppe Kiristtoosi yelettido wodiyaa gakkanaassi tammanne oidda.

*Yesuus Kiristtoosa Yeletaa
(Luqaasa 2:1-7)*

18 Yesuus Kiristtoosa yeletai hagaa mala; a aayyiyya Mairaama Yooseefayyo giigaasu; a he wode Yooseefaara gaittennan de7aidda, Geeshsha Ayyaanau shahaaraasu.

19 O giigissi wottida Yooseefi, xillo asa gidi-daagee, o kaushshanau koyibeenna; ibaa qonccis-sennan o aggi bayanau qoppiis.

20 SHin i hegaa qoppishin, Godaa kiitanchchai aimuwan aara gaittidi, “Daawita na7au Yooseefaa, Mairaama Geeshsha Ayyaanau shahaarido gishshau, o ekkanaagaa yayyoppa.

21 Attuma na7a a yelana; qassi neeni Yesuusa gaada a sunttana; aissi giikko, i ba asaa eta nagaappe ashshana” yaagiis.

22-23 Qassi Godai hananabaa yootiyaagaa baggaara, “Geela7iyya shahaarada na7aa yelana; a sunttai Amaanu7eela geetettana” giidoogee polettana mala, hagee ubbai haniis; “Amaanu7eela” giyoogee “Xoossai nunaara de7ees” giyoogaa.

24 Yooseefi xiskkuwaappe beegottidi, Godaa kitanchchai bana azazidoogaadan, Mairaamo efisi.

25 SHin ba baira na7aa a yelana gakkanaassi o bochchibeenna; qassi na7aa Yesuusa giidi sunttiis.

2

Arshshoppe Yiida Eranchchata

1 Yesuusi Yihudaa biittan Beetaliheeme giyo kataman Heeroodisi kawotidi de7iyo wode yelettiis; hegaappe guyyiyan, xoolinttiyaa paidiya asati arshsho baggappe Yerusalaame yiidi,

² “Aihuda kawo gidanau yelettida na7ai awan de7ii? Aissi giikko, nuuni arshsho baggaara kiyida a xoolinttiyaa be7idi, ayyo goinnanau yiida” yaagidi oichchidosona.

³ Kawoi Heerooodisi, hegaa siyidi dagammiis; Yerusalaamen de7iya asai ubbaikka dagammiis.

⁴ Heerooodisi qeese halaqata ubbatanne higgiyaa tamaarissiyaageeta xeesidi, “Kiristtoosi awan yelettanddeeshsha?” yaagidi oichchiis.

⁵⁻⁶ Oichchin eti zaaridi, “Yihudaa biittan Beetaliheeme kataman yelettana. Hananabaa yootiyaagee,

‘Yihudaa biittan de7iya Beetaliheemee,
neeni Yihudaa biittaa haariyaageetuppe
ainne laafakka.

Aissi giikko, ta asaa,

Israa7eela haariyaagee neeppe kiyana’
giidi xaafis” yaagidosona.

⁷ Hegaappe guyyiyan, Heerooodisi arshsho baggappe yiida asata geeman xeesidi, xoolinttee etau beettido wodiyaa etappe geeshshidi eriis.

⁸ Yaatidi Beetaliheeme eta yeddiiddi, “Biidi na7aa mintti koyite; a demmido wode taanikka baada ayyo goinnanaadan, tana erissite” yaagiis.

⁹ Eti kawoi giidoogaa siyidi biidosona; biiddi ogiyan arshsho baggaara eti kase be7ido xoolinttiyaa be7idosona; he xoolinttee na7ai de7iyoosaa gakkidi eqqana gakkanaassi, eta kaalettiis.

¹⁰ Eti he xoolinttiyaa be7ido wode, zawai bainna daro ufaissaa ufaittidosona.

¹¹ Soo gelidi, na7ai ba aayee Mairaamiira de7iyaagaa be7idosona; gulbbatidi ayyo goinnidosona; hegaappe guyyiyan, bantta

saaxiniyaa dooyidi, worqqaa, ixanaanne karbbiyaa ayyo immidosona.

12 Eti Heerooodisakko simmenna mala, Xoossai aimuwan eta, “Inttena erite” gin hara ogiyaara bantta dere simmidosona.

Gibxxe Baqatidosona

13 Eti biidoogaappe guyyiyan, Godaa kiitanchchai aimuwan Yooseefayyo beettidi, “Heerooodisi na7aa woranau koyiyo gishshau, denddada na7aanne na7aa aayyiyo ekkada Gibxxe biitti baqata; taani neeyyo odana gakkanaassi, yan uttaashsha” yaagiis.

14-15 Yaagin Yooseefi qammi denddidi, na7aanne na7aa aayyiyo ekkidi, Gibxxe biitti biis; Godai hananabaa yootiyaagaa baggaara, “Taani ta na7aa Gibxxe biittaappe xeesaas” giidoogee polettana mala, Heerooodisi haiqqana gakkanaassikka i yan de7iis.

Heerooodisi Guutta Naata Worissiis

16 Hegaappe guyyiyan, Heerooodisi arshsho baggappe yiidaageeti bana cimmidoogaa erido wode, daro hanqqettiis; hanqqettidi xoolinttee kase beettido wodiyaabaa etappe siyidoogaadankka, wotaaddarata yeddidi, Beetalihemeeninne Beetaliheeme heeran de7iya naa77u laitta attuma naatanne qassi naa77u laittappe guuxxiya attuma naata ubbaa worissiis.

17-18 Hananabaa yootiya Ermmaasi, “Yeehoinne zilaassai Raama giyo kataman siyettiis;

Raaheela ba naatuyyo yekkausu.
Eti haiqqiichchido gishshau,

agga gin, aggennan ixxaasu”
giidi haasayidoogee polettiis.

Gibxxeppe Simmidosona

¹⁹ SHin Heeroodisi haiqqidoogaappe guyyiyan,
Godaa kiitanchchai Gibxxe biittan de7iya
Yooseefayyo aimuwan beettidi

²⁰ a, “Dendda; na7aanne na7aa aayyiyo ekkada,
Israa7eela biitti simma; aissi giikko, na7aa
woranaau koyiyaageeti haiqqiichchidosona”
yaagiis.

²¹ Yaagin Yooseefi denddidi, na7aanne na7aa
aayyiyo ekkidi, Israa7eela simmiis.

²² SHin Yooseefi Arkkelawoosi ba aawaa
Heeroodisa sohuwan Yihudaa biittan
kawotidoogaa siyido wode, yaa baanau yayyiis;
Xoossai ayyo aimuwan yootin, Galiila biitti biis.

²³ Hananabaa yootiyaageeti, “Asai a,
‘Naazireeta asa’ giidi Xeesana” giidoogee
polettana mala, Naazireeta giyo katamaa biidi
de7iis.

3

Xammaqiya Yohaannisi Qaalaa Odiis (*Marqqaosa 1:1-8; Luqaasa 3:1-18; Yohaannisa 1:19-28*)

¹⁻² He wode Xammaqiya Yohaannisi asaa,
“Saluwaa kawotettai matattido gishshau,
intte nagaraappe simmite” yaagiiddi, Yihudaa
Bazzuwan yootiiddi yiis.

³ Aissi giikko, hananabaa yootiya Isiyaasi,
Yohaannisabaa yootiiddi,
“Issoi bazzon ba qaalaa xoqqu oottidi,
‘Godaa ogiyaa giigissite.

I hemettana loossuwaakkka
ayyo sitti oottite' giis"
yaagiis.

⁴ Yohaannisau gaameelaa ikisiyan dadettida afalai de7ees; qassi ba xeessan dafuwaa gixxes; i miyo qumaikka boolenne degeera eessa.

⁵ Asai he wode Yerusalaameppe, Yihudaa biitta ubbasaappenne Yorddaanoosa giyo shaafaa heeran de7iya biitta ubbaappe akko yees.

⁶ Yiidi ba nagaraa paixin, Yorddaanoosa giyo shaafan asaa xammaqiis.

⁷ SHin Yohaannisi daro Parisaawetinne Saaduqaaweti xammaqettanau baakko yiyaageeta be7idi, eta hagaadan yaagiis; "Ha shooshshatoo, Xoossa hanqdoi yaana haniyaagaappe baqatana mala, intteyyo oonee odidai?

⁸ Simmi intte intte nagaraappe simmidoogaa erissiyaabaa oottite.

⁹ Intte intte wozanan, 'Abrahaami nu aawaa' giidi qoppoppite. Aissi giikko, taani inttessi yootais; Xoossai ha shuchchata Abrahaamassi na7a kessanaukka danddayees.

¹⁰ Beexee mittaa xaphuhan qanxxanau giigi uttiis; lo77o aifiyaa aifenna mitta ubbai qanxxettidi, taman yegettana.

¹¹ "Intte intte nagaraappe simmidoogaa erissanau, taani inttena haattan xammaqais; shin taappe guyyeera yiyaagee, inttena Geeshsha Ayyaanaaninne taman xammaqana. I taappe daro minnees; taani harai atto a caammaa tookkanaukka bessikke.

¹² A kushiyan kattaa suraggiyo laidai de7ees. Kattaa qoxxiyo audiyaa keehi geeshshees; ba gistiyyaa gootaran qolana; shin dalaa to77enna taman xuuggana” yaagiis.

Yesuusi Xammaqettiis

(*Marqqaosa 1:9-11; Luqaasa 3:21-22*)

¹³ Yesuusi he wode Yohaannisan xammaqettanau, Galiilappe Yorddaanoosa giyo shaafaa akko biis.

¹⁴ SHin Yohaannisi a, “Taani nenan xammaqettanau koyiyo wode neeni taakko yai?” yaagidi, a qofaa laammanau koyiis.

¹⁵ SHin Yesuusi zaaridi a, “Nuuni xillotetta ooso ubbaa hagaadan polanau bessiyo gishshau, ha77i tau eeno ga” yaagiis. Yaagin Yohaannisi au eeno giis.

¹⁶ Yesuusi xammaqettidoogaappe guyyiyan, sohuwaara haattaappe kiyiis; saloi dooyettin, Xoos-saa Ayyaanai haraphphedan yiishiininne ba bolli wodhdhishin be7iis;

¹⁷ qassi saluwaappe, “Taani siiqiyo ta Na7ai, tana ufaissiyaagee hagaa” yaagiya qaalai yiis.

4

Yesuusi Paacettiis

(*Marqqaosa 1:12-13; Luqaasa 4:1-13*)

¹ Hegaappe guyyiyan, xalahe halaqai Yesuusa paaccana mala, Geeshsha Ayyaanai bazzo Yesu-usa efisi.

² Efin Yesuusi oitamu gallassaanne oitamu qam-maa xoomidoogaappe guyyiyan namisettiis.

³ Xalahe halaqai yiidi a, “Neeni Xoossaa Na7a gidikko, ane ha shuchchati oitta gidana mala azaza” yaagiis.

⁴ SHin Yesuusi zaaridi, “Xoossaa maxaafai, ‘Asi Xoossai haasayiyo qaala ubban de7anaappe attin, oitta xalaalan de7enna’ yaagees” yaagiis.

⁵ Hegaappe guyyiyan, xalahe halaqai Yesuusa geeshsha katamaa efidi, Beeta Maqidasiyaa xeeraa kessidi,

⁶ “Neeni Xoossaa Na7aa gidikko, ane duge guppa. Aissi giikko, Xoossaa maxaafai,

‘Xoossai ba kiitanchchata

neeyyo azazana’

qassi ‘Eti ne tohoi shuchchan xubettenna mala,

bantta kushiyen nena denttana’

yaagees” yaagiis.

⁷ Yesuusi zaaridi a, “Qassikka Xoossaa maxaafai, ‘Godaa ne Xoossaa paaccoppa’ yaagees” yaagiis.

⁸ Qassi xalahe halaqai Yesuusa issi daro gita deriyaa xeeraa kessidi, sa7an de7iya kawotetta ubbaanne eta bonchchuwaa bessiis.

⁹ Bessidi a, “Neeni taayyo gulbbatada goinnikko, taani hagaa ubbaa neeyyo immana” yaagiis.

¹⁰ Hegaappe guyyiyan, Yesuusi zaaridi a, “Laa ha Seexaanau haakka; aissi giikko, Xoossaa maxaafai, ‘Godaayyo, ne Xoossaayyo goinna; a xalaalau ootta’ gees” yaagiis.

¹¹ Hegaappe guyyiyan, xalahe halaqai a aggi bayin, kiitanchchati yiidi, ayyo oottidosona.

*Yesuusi Ba Tamaarissiyo Oosuwaa Galiilan
Doommiis*

(Marqoosa 1:14-15; Luqaasa 4:14-15)

¹² Yohaannisi qashettidoogaa Yesuusi siyido wode, Galiila giyo biitti biis.

¹³ Naazireeteppe kiyidi, Qifirinaahooma kata-maa biidi, yan de7iis; Qifirinaahoomi Zaabiloona biittaaninne Nifttaaleema biittan abbaa matan de7ees.

¹⁴ Hegee hanidoogee hananabaa yootiya Isiyaasi giidoogee polettanaassa; hananabaa yootiya Isiyaasi hagaadan yaagiis;

¹⁵ “Zaabiloona biittaaninne Nifttaaleema biittan, abbaa ogiyan Yorddaanoosa SHaafaappe hefintta baggan,

Aihuda gidenna asai de7iyo Galiilan,

¹⁶ xuman de7iya asai

wolqqaama poo7uwaa be7iis.

Qassi haiquwaa kuwai de7iyo biittan
uttidaageetuyyo poo7oi kiyiis”

yaagiis.

¹⁷ He wodiyapape doommidi Yesuusi, “Intte na-garaapape simmите; aissi giikko, saluwaa kawotet-tai matattiis” giidi qaalaa yootuwaa doommiis.

Yesuusi Moliyaa Oiqqiya Oiddu Asata Xeegiis (Marqoosa 1:16-20; Luqaasa 5:1-11)

¹⁸ Yesuusi Galiila Abbaa mataara aadhdiiddi, naa77u ishantti PHeexiroosa giyo Simooninne a ishaa Inddiraasi, moliyaa oiqqiyaageeta gidido gishshau, gitiyaa abban yeggiyaageeta be7iis.

¹⁹ Be7idi eta, “Tana kaallite; taani inttena asa oiqqiyogaatamaarissana” yaagiis.

²⁰ Yaagin eti sohuwaarakka bantta gitiyaa yeggi bayidi, Yesuusa kaallidosona.

²¹ Yesuusi hegaapape sinttaukko biiddi, hara naa77u ishantta, Zabddiyoosa naata

Yaaqoobanne a ishaa Yohaannisa be7iis; eti bantta aawaa Zabddiyoosaara wolwolo giddon bantta gitiyaa giigissiyaageeta be7idi xeesiis.

²² Xeesin sohuwaarakka eti wolwoluwaanne bantta aawaa yeggi bayidi, Yesuusa kaallidosona.

*Yesuusi Daro Asaa Tamaarissiisinne Pattiis
(Luqaasa 6:17-19)*

²³ Yesuusi Aihuda woosa keettatun tamaarissiiddi, kawotettsaa wonggeliyaa mishiraachchuwaa yootiiddinne qassi hargge ubbaappenne saho ubbaappe asaa pattiiddi, Galiila biitta ubban yuyiis.

²⁴ A woree Sooriyaa biittaa ubbaa gakkiis; asai dumma dumma harggiyan ohettidi harggida asaanne sahettida asa ubbaa, xalaheti oiqqido asaa, kaarettai oiqqido asaanne, qassi bollai silido asaa Yesuusakko ehiis; ehin i eta pattiis.

²⁵ Daro asai Galiilappe, tammu katamatuppe, Yerusalaameppe, Yihudaappenne Yorddaanoosappe hefinttan de7iya biittaappe Yesuusa kaalliis.

5

*Yesuusi Deriyaa Bollan Gididi Tamaarissido Timirttiyaa
(Miraafiyaa 5-7)*

¹ Yesuusi daro asaa be7idi, deriyaa huuphiyaa kiyidi uttiis. Bana kaalliyaaageeti baakko shiiqin,

² tamaarissuwaa doommidi, eta hagaadan yaagiis.

*Tumu Ufaissaa
(Luqaasa 6:20-23)*

³ Bantta ayyaanah hiyyeesa gididoogaa
eriyaageeti anjjettidaageeta;

aissi giikko, saluwaan kawotettai etassa.

⁴ Kayyottiyaageeti anjjettidaageeta;
aissi giikko, Xoossai eta minttettana.

⁵ Ashkketi anjjettidaageeta;
aissi giikko, eti sa7aa laattana.

⁶ Namisettiyaageetinne saamettiyaageeti
kattaa haattaa koyiyogaadan,
xillobaa oottanau laamotiyaageeti
anjettidaageeta;

aissi giikko, Xoossai eta kalissana.

⁷ Maariyaageeti anjjettidaageeta;
aissi giikko, Xoossai eta maarana.

⁸ Wozanaa geeshshati anjjettidaageeta;
aissi giikko, eti Xoossa be7ana.

⁹ Asa sigettiyaageeti anjjettidaageeta;
aissi giikko, Xoossai eta,
ba naata giidi xeesana.

¹⁰ Xillotettaa gishshau
yedetettiyaageeti anjjettidaageeta;
aissi giikko, saluwaan kawotettai etassa.

¹¹ “Intte tana kaalliyo gishshau, asai inttene
boriyo wodenne waissiyo wode, qassi intte bolli
iitabaa ubbaa wordduwan haasayiyo wode, intte
anjettidaageeta.

¹² Intteyyo saluwan gita woitoi de7iyo gishshau,
ufaittite; hashshu giite; aissi giikko, asai int-
teppe kase de7ida hananabaa yootiyaageetakka
hegaadan waissiis.

*Maxiniyaanne Poo7uwaa Leemisuwaan
(Marqoosa 9:50; Luqaasa 14:34-35)*

¹³ “Asa ubbaassi intte maxine mala; shin maxinee laqilaqana xayikko, naa77antto a waatidi laqilaqissanee? Kare olin, asi a yedhdhi hemet-tanaappe attin, wodeppe ainne go77enna.

¹⁴ “Sa7au intte poo7o mala; deriyaa huuphiyan keexettida katamai geemmana danndayenna.

¹⁵ Xomppe oittidi, son de7iya asa ubbau poo7ana mala, xoqqiyaasan wottiyooogaappe attin, kere giddon qum77i wottiya asi baawa.

¹⁶ Hegaadankka, asi intte oottiyo lo77o oosuwaa be7idi, saluwan de7iya intte Aawaa galatana mala, intte poo7oi asa sinttan poo7o.

Muuse Higgiyaabaa

¹⁷ “Taani Muuse higgiyaanne hananabaa yootiyaageeti tamaarissiyoogaa xaissanau yiidobaa intteyyo milatoppo; taani polanau yiidoogaappe attin, xaissanau yabeikke.

¹⁸ Aissi giikko, taani intteyyo tumaa odais; saloinne sa7ai aadhhdhana gakkanaassi, qassi ubbabaietta polettana gakkanaassi, higgiyaappe issi qaalaikka woi issi pitaleekka xayenna.

¹⁹ Hegaa gishshau, ha azazo ubbaappe guuxxiya issi azazuwaa kanttiya urai ooninne, qassi haratikka baagaadan oottanaadan tamaarissiya urai ooninne, saluwaan kawotettan ubbaappe guutta gidana; shin higgiya oottiyaageenne tamaarissiyaagee ooninne saluwaan kawotettan gita gidana.

²⁰ Aissi giikko, taani intteyyo odais; intte xillotettai higgiya tamaarissiyaageetu xillotettaappenne Parisaawetu xillotettaappe

darana xayikko, saluwaa kawotettaa intte mulekka geleketa.

²¹ “Beni asaa, ‘Asa woroppa; asa worida ooninne pirddettana’ giidoogaa siyideta.

²² SHin taani intteyyo odais; ba ishaa hanqqet-tiya ubbai pirddettana; ba ishaa cayiya ubbai yaa7aa pirddau shiiqana; qassi ba ishaa, ‘Eeyyai’ giya ubbai Gaannabiyyaa tamaa pirddau shiiqana.

²³ Hegaa gishshau, neeni yarshshiyosan yarshshishin, ne ishaa naaqqidobai neeyyo hegan hassayettikko,

²⁴ ne yarshshuwaa he sohuwankka yegga bayada ba; kasetada ne ishaara sigettaichcha; hegaappe guyyiyen yaada, ne yarshshuwaa yarshsha.

²⁵ “Nena mootiyaagaara pirdda keetaa baidda ogiyan elle aara sigettaichcha; hegee xayikko, i nena daanna sintti aattana; qassi daannai nena polisiyau aattidi immin, polisee nena qachchana.

²⁶ Taani neeyyo tumaa odais; neeni issi santtimee attennan, ne maqqaccuwaa wurssada qanxxana gakkanaassi, mulekka qasho keettaappe kiyakka.

SHaramuxanau Bessenna

²⁷ “‘SHaramuxoppa’ giidoogaa siyideta.

²⁸ SHin taani intteyyo odais; maccaaro xeellidi amottiya ubbai, ba wozana giddon he wode iira shaaramuxiis.

²⁹ Ne ushachcha aifee nena nagara ootissikko, neeppe shoddada ola baya; aissi giikko, ne bollai muleera Gaannabiyyaa taman olettanaagaappe, appe issoi xayyoogee neeyyo keha.

³⁰ Qassi ne ushachcha kushee nena nagara oo-tissikko, neeppe qanxxada ola baya; aissi giikko, ne bollai muleera Gaannabiyyaa taman olettanaagaappe, appe issoi xayiyoogee neeyyo keha.

*Machchiyo Yeddanaau Bessenna
(Maatiyoosa 19:9; Marqoosa 10:11-12;
Luqaasa 16:18)*

³¹ “Qassi ba machchiyo yeddiya ooninne o yediyo paramaa immo’ geetettiis.

³² SHin taani intteyyo odais; ba machchiyaa shaaramuxennan de7ishin yeddiya ooninne o shaaramuxa kessees; qassi azinai yeddido maccasiyo ekkiya ooninne shaaramuxees.

Caaquwaabaa

³³ “Qassi beni asaa, ‘Wordduwan caaqoppa, shin ne Godau caaqqidoogaa pola’ giidoogaa siyideta.

³⁴ SHin taani intteyyo odais; mulekka caaqoppite; saloi Xoossaan kawotaa araataa gidiyo gishshau, saluhan mulekka caaqoppitenne;

³⁵ qassi sa7ai a gedee yedhdhiyoosaa gidiyo gishshau, sa7an caaqqoppite; qassi Yerusalamee gitaa kawuwaat katama gidiyo gishshau, Yerusalaa-menkka caaqqoppite.

³⁶ Neeni issi binnaanakka bootta woi karetta kessanau danddayenna gishshau, ne huuphiyankka caaqoppa.

³⁷ SHin intte, ‘Ee’ woi, ‘CHii’ giite; hageetuppe hara caaqoi xalahe halaqaappe yees.

*Lancciyaa Uluwan Oiqlqanaau Bessenna
(Luqaasa 6:29-30)*

38 “ ‘Aife gishshaa aife; achcha gishshaa achcha’ giidoogaa siyideta.

39 SHin taani intteyyo odais; intteyyo iitabaa oottiya uraa diggoppite; ooninne ne ushachcha bagga qinxxalliyaa baqqikko, ne haddirssa bagga qinxxalliyakka a bessa;

40 ne qoliyaa ekkanau issi urai nena mootikko, he urai ne kootiyaakka ekko.

41 Ooninne nena issi saate ogiyaa banaara wolqqan efiikko, aara naa77u saate ogiyaa ba.

42 Nena woossiya urau imma; qassi neeppe tal77ana koyiya uraukka diggoppa.

*Morkkiyaa Siiqiyoogaa
(Luqaasa 6:27-36)*

43 “ ‘Ne shooruwaa siiqa; ne morkkiyaa morkka’ giidoogaa siyideta.

44-45 SHin taani intteyyo odais; saluhan de7iya intte Aawau naata gidana mala, intte morkketa siiqite; inttena qanggiyaageetakka anjjite; inttena ixxiyaageetuyyo lo77obaa oottite; inttena waissiyaageetuyyookka Xoossa woossite; aissi giikko, iita asaukka lo77o asaukka Xoossai ba awaa awaxxissees; qassi xillotuyyookka nagaranchchatuyyookka ba iraa bukissee.

46 Aissi giikko, intte inttena siiqiyaageetu xalaalaa siiqikko, intteyyo ai woitoi de7ii? Harai atto, giiraa ekkiyaageetikka hegaadan oottoosona.

47 Intte intte ishanttu xalaalaa sarotikko, harati oottiyogaappe aadhdhiyaabaa ai oottidetii?

Harai atto, Xoossaam ammanenna asaikka hegaadan oottees.

⁴⁸ Hegaa gishshau, saluwan de7iya intte Aawai bali bainnaagaa gidiyoogaadan, inttekka bali bainnaageeta gidite.

6

Hiyyeesau Immiyo Maaraa

¹ “Intte ammano oosuwaa asa bessanau asa sinttan oottenna mala naagettite; hegee xayikko, saluwan de7iya intte Aawai intteyyo woituwaa immenna.

² “Hegaa gishshau, intte aibakko hiyyeesau immiyo wode, lo77o milatiya iitati banttana bonchchissanan, Aihuda woosa keettatuuninne ogetun awaajissiyoogaadan awaajissoppite; taani intteyyo tumaa odais; eti bantta woituwaa ekkiichchidosona.

³⁻⁴ SHin intte hiyyeesau immiyo wode, geeman immanaadan, intte ushachcha kushee oottiyoogaa intte haddirssa kushee eroppo; geeman be7iya intte Aawai intteyyo qoncciyen immana.

Woosaabaa (Luqaasa 11:2-4)

⁵ “Xoossaam woossiiddi, lo77o milatiya iitattudan hanoppite; aissi giikko, banttana asi be7ana mala; Aihuda woosa keettatuuninne ogetu doonan eqqidi, Xoossaam woossiyoogaa dosoosona; taani intteyyo tumaa odais; eti bantta woituwaa muleera ekkiichchidosona.

⁶ SHin intte Xoossaam woossiyo wode, intte soo gelite; kariyaa gorddidi, geeman de7iya intte

Aawaa woossite; geeman be7iya intte Aawai intteyyo qoncciyen immana.

⁷ “Xoossa intte woossiyo wode, Xoossa ammanenna asaagaadan, mela biddoppite; aissi giikko, Xoossa ammanenna asai adussidi Xoossa woossin siyees giidi qoppees.

⁸ Hegaa gishshau, he asaagaadan hanoppite; aissi giikko, intte Aawai inttena koshshiyaagaa intte woossanaappe kasetidi erees.

⁹ Simmi intte hagaadan yaagidi, Xoossa woosite;
‘Saluwan de7iya nu Aawau,
ne geeshsha sunttai anjetto.

¹⁰ Ne kawotettai yo;
ne shenee saluwan hanidoogaadan,
sa7ankka hano.

¹¹ Hachchi hachchi koshshiya qumaa
nuuyyo hachchi imma.

¹² Nuuni nuna naaqqidaageetuyyo
atto giyoogaadan,
neenikka nu naaquwaa atto ga.

¹³ Nuna iitabaappe ashshanaappe attin,
paacen gelissoppa.

Kawotettai, wolqqainne bonchchoi
merinaukka neessa. Amin77i' yaagite.

¹⁴ “Intte inttena naaqqida hara asaa naaquwaa
atto giikko, saluwan de7iya intte Aawaikkka
intteyyo atto gaana.

¹⁵ SHin intte inttena naaqqida hara asaa
naaquwaa atto gaana xayikko, intte Aawaikkka
intte naaquwaa atto geenna.

16 “Qassi intte xoomiyo wode, lo77o milatiya iitatusdan, kayyottiyaabaa milatoppite; aissi giikko, eti xoomiyogaa asai be7ana mala, bantta som77uwaa bullaalisoosona; taani intteyyo tumaan odais; eti bantta woituwaa muleera ekki-ichchidosona.

Xoomaabaa

17-18 “SHin intte xoomiyo wode, intte Aawai intte xoomiyogaa eranaappe attin, asi erenna mala, intte som77uwaa meeccite; intte huuphiyaakka tiyettite; yaatikko, geeman de7iya intte Aawai intte oottiyogaa geeman be7idi, intteyyo qoncciyan immana.

Ha Sa7aa Bollan Aquwaa Dagayanau Bessenna (Luqaasa 12:33-34)

19 “Bil77i bashshiyoosaaninne birati shiyiyoosan, kaisoikka bookkidi wuuqqiyoosan, sa7an intte huuphessi miishsha dagayoppite.

20 SHin bil77inne qunoi bashshennasan, kaisoikka bookkidi wuuqqennasan intte huuphessi saluwan miishsha dagayite.

21 Aissi giikko, ne wozanai ne miishshai de7iyoosan de7ana.

Bollaa Xomppiyaabaa (Luqaasa 11:34-36)

22 “Bollaa xomppee aifiyaa; hegaa gishshau, ne aifee payya gidikko, ne bolla ubbai poo7o gidana.

23 SHin ne aifee payya gidana xayikko, ne bolla ubbai xumana; simmi ne bolli de7iya poo7oi xumikko, xumai ai keenaa xumanddeeshsha!

*De7ossi Hirgganau Bessenna
(Luqaasa 16:13; 12:22-31)*

24 “Naa77u godatuyyo haarettanau danddayiyai ooninne baawa; aissi giikko, woi issuwaa ixxidi, hinkkuwaa siiqana; woi issuwaa bonchchidi, hinkkuwaa karana; Xoossaassinne miishshaassi haarettanau danddayekketa.

25 “Hegaa gishshau, taani intteyyo odais; intte paxa de7anau maanabaassinne uyanabaassi, woi intte bollau maayanabaassi hirggoppite; shemp-poi qumappe aadhdhennee? Qassi bollai maayoppe aadhdhennee?

26 Paalliya kafota xeellite; eti zerokkona; cakkokkona; gootarankka qolokkona; shin saluhan de7iya intte Aawai eta mizees; intte etappe keehi aadhdhekketii?

27 Intte giddon keehi qoppidi, ba geesaa bolli issi wara gujjanau danddayiyai oonee?

28 “Aissi maayossi hirgeetii? Dembban de7iya ciishshati waani dicciyaakko, akeeki xeellite; eti daafurokkona woi puutto suqqokkona.

29 SHin taani intteyyo odais; harai atto, Solomoni hegaa keena bonchchettidaagaa gidiiddi, he ciishshatuppe issuwaaga malaa maayibeenna.

30 SHin laafa ammanoi de7iyoogeetoo, Xoossai, hachchi de7idi, wontto coociyaa taman eexxiya dembbaa maataa maizziyaagee, inttena etaa-gaappe aattidi waati maizzennee?

31 Simmi, ‘Nuuni ai maanee? Woi ai uyanee? Woi ai maayanee?’ yaagidi hirggoppite.

³² Aissi giikko, he ubbabaa Xoossaam ammanennaageeti darissidi koyoosona; he ubbai inttene koshshiyoga saluwan de7iya intte Aawai erees.

³³ SHin kasetidi, Xoossaam kawotettaanne a xilottetaa koyite; i intteyyo he ubbabaa immana.

³⁴ Hegaa gishshau, wonttobau hirggoppite; aissi giikko, wonttoi bau hirggana; gallassa ubbaukka gidiya a huuphe waayee de7ees.

7

Hara Asaa Bolli Pirddanau Koshshenna (Luqaasa 6:37-42)

¹ “Xoossai intte bolli pirddenna mala, inttekka haratu bolli pirddoppite.

² Aissi giikko, intte haratu bolli pirddiyogaadaan, Xoossai intte bolli pirddana; qassi intte haratuyyo immanau makkiyooban i intteyyo makkana.

³ Ne aifiyan de7iya tuussaa be7akka; shin ne ishaa aifiyan de7iya suullaa aissi xeellai?

⁴ Woi ne aifiyan tuussai de7ishin, neeni ne ishaa, ‘Taani ne aifiyaappe suullaa kessoo’ waanada gaanau danndaya?

⁵ Laa ha lo77o milatiya iitau, kasetada ne aifiyaappe tuussaa kessargga; hegaappe guyyiyan, ne ishaa aifiyaappe suullaa kessanau geeshshada xeellana danndayaasa.

⁶ “Geeshshabaa kanatuyyo immoppite; eti guyye simmidi, inttene saxxana. Qassi inqquwaa giyo intte al77o shuchchaa gudunttatu sintti oloppite; eti bantta tohuwan yedhdhana.

*Woosaa Aifiya
(Luqaasa 11:9-13)*

⁷ “Woossite; intte ekkana. Koyite; intte demmana. Kare yiidi xeesite; intteyyo karee dooyettana.

⁸ Aissi giikko, woossiya ubbai ekkana; koyiya urai demmana; qassi kare yiidi xeesiya urau karee dooyettana.

⁹ Woi intte giddon ba na7i, ‘Oitta imma’ giikko, shuchcha immiya aawu de7ii?

¹⁰ Qassi, ‘Mole imma’ giikko, ayyo shooshsha immanee?

¹¹ Intte iita gidiiddi, intte naatussi lo77obaa immiyoogaa erikko, yaatin, salawan de7iya intte Aawai bana woossiyaageetussi lo77obaa waati darissidi immanddeeshsha!

¹² “Hegaa gishshau, hara asi intteyyo oottanau koyyo ubbabaa inttekka asau oottite; aissi giikko, Muuse higgiyaa birshshettainne hananabaa yootiyaageeti tamaarissiyoogee hegaa.

*Un77o Penggyaabaa
(Luqaasa 13:24)*

¹³ “Un77o penggyaara gelite. Aissi giikko, bashshau efiya penggee aaho; ogeekka woggaa. Hegaara geliya asaikka daro.

¹⁴ “Aissi giikko, de7uwau efiya penggee un77o; ogeekka xuntta. Qassi hegaara biya asatikka amaridaageeta.

*Mittai Ba Aifyan Erettees
(Luqaasa 6:43-44)*

¹⁵ “Bolla baggaara dorssa milatidi, inttekko yiya wordduwaa hananabaa yootiyaageetuppe

naagettite; shin tumaappe eti garssa baggaara wanggireellotu mala.

¹⁶ Eti aifiyo aifiyan intte eta erana; aguntti woine giyo turaa aife aifenna; gom77oreekka balse aise giyo mittaa aife aifenna.

¹⁷ Hegaadankka, lo77o mitti ubbai lo77o aife aifees; shin iita mitti iita aife aifees.

¹⁸ Lo77o mitti iita aife aifanau danddayenna; qassi iita mittikka lo77o aife aifanau danddayenna.

¹⁹ Lo77o aife aifenna mitta ubbai qanxxettidi, taman yegettana.

²⁰ Hegaa gishshau, intte eti aifiyo aifiyan eta erana.

²¹ “Saluwan de7iya ta Aawai giidoogaa oottiya urai saluwaan gelanaappe attin, ‘Ta Godau, ta Godau’ giya ubbai gelenna.

²² He gallassi daro asai tana, ‘Nu Godau, nu Godau, nuuni ne sunttan hananabaa yootibookkonii? Ne sunttan xalaheta kessibookkonii? Qassi nuuni Xoossai oottiyo malaataa ne sunttan oottibookkonii?’ yaagana.

²³ Taani he wode eta, ‘Taani inttena mulekka erikke; iitabaa oottiyaageeti intte ta matappe haakkite’ yaagana.

*SHuchchaa Bolli Woikka SHafiyaa Bolli Keexet-tida Keettatu Leemisuwaa
(Luqaasa 6:47-49)*

²⁴ “Hegaa gishshau, hagaa ta qaalaa siyidi oottiya ubbai shuchchan ba keettaa keexxida wozannaama asa mala.

25 Irai bukkiis; di7oi di77iis; carkkoikka carkkidi, he keettaa sugiis. SHin keettai shuchchan keexettido gishshau kunddibeenna.

26 “Hagaa ta qaalaa siyidi oottenna asai ubbai, ba keettaa shafiyan keexxida eeyya asa mala.

27 Irai bukkiis; di7oi di77iis; carkkoikka carkkidi, he keettaa sugin, keettai kunddiis. He keettai wolqqaama kunddettaa kunddiis” yaagiis.

28 Yesuusi ba haasayiyoogaa wurssido wode, asai i tamaarissiyoogan garamettiis.

29 Aissi giikko, i eta tamaarissiiddi, higgiya tamaarissiyaageetudan gidennan, bau alaafetet-tai de7iyo asadan tamaarisseees.

8

Yesuusi Inchchirichchai Oiqqido Bitaniyaa Pat-tiis

(Marqqaosa 1:40-45; Luqaasa 5:12-16)

1 Yesuusi deriyaappe wodhdhido wode, daro asai a kaalliis.

2 Inchchirichchai oiqqido issi bitanee Yesuusakko yiidi, a sinttan gulbbatidi, “Godau, neeni koyikko, tana pattanau danndayaasa” yaagiis.

3 Yesuusi ba kushiyaa yeddidi, a bochchidi, “Taani koyais; paxa” yaagiis. Yaagin sohuwaarakka inchchirichchai bitaniyaa yeddi aggiis.

4 Yesuusi a, “Simmi hagaa oyoyoonne yootoppa; shin qeesiyaakko baada ne bollaa a bessa; neeni paxidoogaa asaa erissanau Muusee azazido yarshshuwaa yarshsha” yaagiis.

*Yesuusi Mato Halaqaa Na7aa Pattiis
(Luqaasa 7:1-10)*

5-6 Yesuusi Qifirinaahooma katamaa gelido wode, issi mato halaqai akko yiidi, “Ta Godau, ta ashkkaraa asatettai silin, daro sahettiiddi, son zin77iis; hai pattarkkiishsha” yaagidi woossiis.

7 Woossin Yesuusi, “Taani baada a pattana” yaagiis.

8 SHin mato halaqai zaaridi yaagiis; “Ta Godau, nena ta soo gelissanau tau bessenna; shin neeni doona xalaalaa haasaya; ta ashkkarai paxana.

9 Aissi giikko, taani taappe bollaara de7iyaageetuyyo haarettiya asa; qassi taappe garssaara wotaaddarati de7oosona. Taani issuwaa, ‘Ba’ giikko bees; qassi hinkkuwaa, ‘Haaya’ giikko yees; ta ashkkaraa, ‘Hagaa ootta’ giikko oottees” yaagiis.

10 Yesuusi hegaa siyido wode garamettidi, bana kaalliya asaa hagaadan yaagiis; “Taani intteyyo tumaa odais; taani hagaa mala ammanuwaa harai atto, Israa7eela biittankka be7abeikke.

11 Taani intteyyo odais; daro asai arshshoppenne arggoppe yiidi, Abrahaamaara, Yisaqaaranne Yaaqoobaara saluwaa kawotettan issippe uttana.

12 SHin kawotettan de7anau bessiyo asai xumau kare olettana; hegan eti yeekkananne bantta achchaa garccana” yaagiis.

13 Yesuusi mato halaqaa, “Ne soo ba; neeni ammanidoogaadan neeyyo hanana” yaagiis; yaagin mato halaqaa ashkkarai he saatenkka paxi aggiis.

*Yesuusi Daro Asata Eta Harggiyaappe Pattiis
(Marqoosa 1:29-34; Luqaasa 4:38-41)*

¹⁴ Yesuusi PHeexiroosa soo biidi, a bollotiyaa qoxonne misho harggada zin77idaaro be7iis.

¹⁵ I kushiyaa i bochchin, qoxoinne mishoi o aggi bayiis; aggi bayin, a denddada ayyo oottaasu.

¹⁶⁻¹⁷ Sa7ai omariyo wode, asai xalaheti oiqqido daro asaa Yesusakko ehiis; hananabaa yootiya Isiyaasi, “I nu sahuwaa bau ekkiis; qassi nu harggiyaakka tookkiis” giidoogee polettana mala, Yesuusi tuna ayyaanata ba qaalan kessidi, harggida asa ubbaakka pattiis.

*Yesuusa Kaalliyageeta Gakkiya Metuwaa
(Luqaasa 9:57-62)*

¹⁸ Yesuusi daro asai ba matan yuuyi aadhdhidi eqqidoogaa be7idi, abbaappe hefintti pinnana mala, ba erissiyo ashkarata azaziis.

¹⁹ Higgiyaa tamaarissiya issoi akko yiidi, “Tamaarissiyaagoo, neeni biyoosaa ubbaa taani nena kaallana” yaagiis.

²⁰ Yesuusi a, “Worakanatussi ollai de7ees; kafotussikka keettai de7ees; shin taani, Asa Na7ai, zin77ada shemppa ekkiyoosikka tau baawa” yaagiis.

²¹ Qassi kaalliyageetuppe issoi a, “Godau, taani kasetta baada ta aawaa moogoo?” yaagiis.

²² SHin Yesuusi a, “Neeni tana kaalla; haiqqidaageeti bantta haiqqidaageeta moogona” yaagiis.

*Yesuusi Beetaa Co77u Oottiis
(Marqoosa 4:35-41; Luqaasa 8:22-25)*

²³ Yesuusi wolwoluwan gelin, erissiyo ashkkarati aara biidosona.

²⁴ Beetai wolwoluwa kumana gakkanaashin, sohuwaara abban wolqqaama gotee denddiis; shin Yesuusi xiskkiis.

²⁵ Erissiyo ashkkarati akko biidi, xiskkuwaappe denttidosona; denttidi a, “Godau, nuuni xayoos; nuna ashsharkkii” yaagidosona.

²⁶ Yesuusi eta, “Ha ammanoi paccidoogeetoo, aissi yayyeetii?” yaagiis. Hegaappe guyyiyan denddidi, gotiyaanne beetaa aggite gin, goteenne beetai woppu giidosona.

²⁷ Asai garamettidi, “Hagee laa harai atto, go-teenne beetai azazettiyoogee aiba asee?” yaagiis.

*Yesuusi Xalahee Oiqqido Naa77u Asata Pattiis
(Marqoosa 5:1-20; Luqaasa 8:26-39)*

²⁸ Yesuusi abbaappe hefinttan de7iya Gerggesenoona giyo biittaa pinniis; xalaheti oiqqido naa77u asati he biittan de7oosona; asa moogiyo gonggoluwaappe eti kiyidi, aara gaittidosona. Eti daro wolqqaama gidiyo gishshau, ooninne he ogiyaara aadhdhanau danddayibeenna.

²⁹ Eti bantta qaalaa xoqqu oottidi, “Xoossa Na7au, nunanne nenanne aibee gattiyai? Wodee gakkennan nuna qaxxayanau yaadii?” yaagidosona.

³⁰ Etappe haahuwan gudunttaa wudee heemetees.

³¹ Xalaheti Yesuusa, “Neeni nuna kessanabaa gidikko, hini gudunttaa wudiyaa giddo yeddarkkii” yaagidi woossidosona.

³² Yesuusi eta, “Biite” gin eti bitaniyaappe kiyidi biidi, gudunttatun gelidosona. Gelin gudunttaa

wudee ubbai kakaa huuphiyaara jaamiiddi, abban gelidi, meetetti bayiis.

³³ Gudunttaa wudiyaa heemmiyaageeti baqatidi, katamaa biidosona; biidi xalaheti oiqqido asati hanidobaa ubbaa yootidosona.

³⁴ Yootin kataman de7iya asai ubbai Yesuusaara gaittanau kiyiis; a be7ido wode, ba biittaappe baana mala woossiis.

9

*Yesuusi Bollai Silido Bitaniyaa Pattiis
(Marqoosa 2:1-12; Luqaasa 5:17-26)*

¹ Yesuusi wolwoluwan gelidi, abbaa pinnidi, ba katamaa biis.

² Amarida asati bollai silido issi bitaniyaa halan tookkidi, Yesuusakko ehiidosona; Yesuusi eta ammanuwaa be7idi, bollai silido bitaniyaa, “Ta na7au, yayyoppa; ne nagarai atto geetettiis” yaagiis.

³ Yaagin higgiyaa tamaarissiyaageetuppe issooti issooti bantta wozanan, “Laa ha bitanee Xoossa bolli iitabaa haasayeesittennee!” yaagidosona.

⁴ Yesuusi eta qofaa eridi, eta hagaadan yaagiis; “Intte intte wozanan hegaadan iitabaa aissi qoppeetii?

⁵ ‘Ne nagarai atto geetettiis’ giyoogee mateeyye? Woi, ‘Dendda eqqada hemetta’ giyoogee mateee?

⁶ SHin sa7aa bollan nagara atto gaanau taayyo, Asa Na7aayyo, alaafetettai de7iyoogaa taani inttena erissana” yaagidi, hegaappe he bollai silido bitaniyaa, “Dendda eqqa; yaatada ne halaa tookkada, ne soo ba” yaagiis.

⁷ Yaagin silida bitanee denddi eqqidi, ba soo biis.

⁸ SHin daro asai hegaa be7idi yayyiis; yayyidi asaayyo hagaa mala alaafetettaa immida Xoossaa galatiis.

Yesuusi Maatiyoosa Xeesiis

(*Marqqaosa 2:13-17; Luqaasa 5:27-32*)

⁹ Yesuusi hegaara aadhdiiddi, Maatiyoosa giyoggee giiraa giiryoosan uttidaagaa demmidi a, “Tana kaalla” yaagiis.

Yaagin Maatiyoosi denddi eqqidi, a kaalliis.

¹⁰ Yesuusi maatiyoosa son qumaa maanau uttidaashin, giiraa ekkiya daro asatinne nagaranchchati yiidi, aaranne i erissiyo ashkkaratuura issippe uttidosona.

¹¹ Issi issi Parisaaweti hegaa be7idi, Yesuusi erissiyo ashkkarata, “Inttena tamaarissiyaagee giiraa ekkiyaageetuuranne nagaranchchatuura qumaa aissi issippe mii?” yaagidosona.

¹² SHin Yesuusi eti giyoogaa siyidi, “Hargganchchatussippe attin, payyatuyyo aakime koshshenna.

¹³ SHin intte biidi, Xoossaa maxaafai, ‘Taani maarotettaa koyaisippe attin, yarshshuwaa koyikke’ giyoogee woigiyogaakkonne erite; aissi giikko, taani nagaranchchata xeesanau yiidoogaappe attin, xillota xeesanau yabeikke” yaagiis.

Xoomaabaa Oichchido Oishaa

(*Marqqaosa 2:18-22; Luqaasa 5:33-39*)

¹⁴ He wode Yohaannisi erissiyo ashkkarati Yesuusakko yiidi, “Nuuninne Parssaaaweti

xoomoos; shin neeni erissiyo ashkkarati aissi xoomokkonaa?” yaagidi a oichchidosona.

¹⁵ Yesuusi eta hagaadan yaagiis; “Bullachchaa yiida asati machchiyo ekkiyaagee banttanaara de7ishin, kayyottanau danddayiyoonaa? Danddayokkona; shin machchiyo ekkiyaagaa eta matappeefaana wodee yaana; eti he wode xoomana.

¹⁶ “Ceega maayo bolli ooratta woto wotti sikkiya asi baawa; aissi giikko, he wotoi maayuwaa peerettana; peerettaikka kaseegaappe darana.

¹⁷ Ho77o woine eessa ceega ogoron naaqqiya asi baawa. SHin naaqqikko, he woiniyyaa eessai ogoruwaa daakkana; baukka gukkana; ogoroikka mooretta. SHin, ho77o woine eessa ooratta ogoron naaqqeetees; naa77aikka moorettokkona” yaagiis.

*Yaa7iroosa Na7eebaanne Yesuusa Maayuwaa
Bochchida Maccaaseebaa
(Marqoosa 5:21-43; Luqaasa 8:40-56)*

¹⁸ Yesuusi etayyo hegaa odishin, Aihuda halaqatuppe issoi akko yiidi, a sinttan gulbbatidi, “Ta na7iyaa ha77i haiqqaasu; shin neeni yaada ne kushiyaa i bolli wottarkkii; haiquwaappe a paxana” yaagiis.

¹⁹ Yaagin Yesuusi denddidi, ba erissiyo ashkkaratuura issippe a kaallidi biis.

²⁰ Biishin tammanne naa77u laittaasappe doommidi, i bollaappe suuttai goggiyo issi maccaasiyaa guyyeera shiiqada, Yesuusa afalaa macaraa bochchaasu.

²¹ Aissi giikko, a ba wozanan, “Taani a afalaa xalaalaa bochchikko paxana” yaagada qoppaasu.

²² SHin Yesuusi simmidi o xeellidi, “Ta na7ee, yayyoppa; nena ne ammanoi pattiis” yaagiis. He sohuwaarakka maccaasiyaa paxa aggaasu.

²³ Yesuusi Aihuda halaqaa soo gakkido wode, yeehuwan dinkkiyaa punniya asaanne yekkiya asaa be7idi,

²⁴ “Kare kiyite; guutta na7iyaa xiskkaasuppe attin, haiqqabeikku” yaagiis. Yaagin asai a bolli keehi miicciis.

²⁵ SHin daro asaa kare i kessidoogaappe guyyyian, soo gelidi, na7ee kushiyaa oiqqiis; oiqqin na7iyaa dendda aggaasu.

²⁶ He odoo he biitta ubbaa gakkiis.

Yesuusi Naa77u Qooqeta Pattiis

²⁷ Yesuusi hegaara aadhhdhidi biishin, naa77u qooqeti bantta qaalaa xoqqu oottidi, “Daawita na7au, nuna maararkkii” yaagiiddi a kaallidosona.

²⁸ Yesuusi soo gelido wode, qooqeti akko yidosona; yin Yesuusi eta, “Taani hagaa oottanau danddayiyoogaa ammaneetii?” yaagiis.

Eti, “Ee Godau” yaagidosona.

²⁹ Hegaappe guyyyian, Yesuusi eta aifiya bochchidi eta, “Intteyyo intte ammanuwaadan hano” yaagiis.

³⁰ Eta aifee dooyetti aggiis; Yesuusi etayyo, “Hagaa oyoyoonne odoppite” yaagidi minttidi yootiis.

³¹ SHin asati biidi, he biitta ubban Yesuusabaa odidosona.

Yesuusi Issi Duudiyaa Pattiis

³² Eti kiyidi biishin, amarida asati xalahee oiqqin duudida bitaniyaa Yesuusakko ehiidosona.

³³ Yesuusi xalahiyaa kessidoogaappe guyyiyan, duude bitanee haasayiis. Asai, “Hagee oorat-tabaa; hagaa malabai Israa7eela biittan mulekka hanibeenna” yaagiis.

³⁴ SHin Parisaaweti, “I xalahetu halaqaa wolqqan xalaheta kessees” yaagidosona.

Yesuusi Asaassi Qarettiis

³⁵ Yesuusi eta Aihuda woosa keettatun tamaarissiiddinne kawotettsaa wonggeliyaan mishiraachchuwaa yootiiddi, qassi hargge ubbaappenne saho ubbaappe asa pattiiddi, wogga katamatuuninne qeeri katamatun ubban yuuyiis.

³⁶ Daro asaa be7idi, heemmiya asi bainna dorssadan asai hirggiyo gishshaunne asaa maadiyaabi bainna gishshau, asaayyo qarettiis.

³⁷ Yaatidi ba erissiyo ashkkarata, “Kattai daro; shin cakkiya asai guutta.

³⁸ Simmi kattaa Godai kattaa cakkanaau oo-sanchcha yeddana mala, a woossite” yaagiis.

10

Yesuusi Kiittido Tammanne Naa77u Asatubaa (Marqoosa 3:13-19; Luqaasa 6:12-16)

¹ Yesuusi ba tammanne naa77u erissiyo ashkkarata xeesidi, eti tuna ayyaanaa kessana mala, qassi hargge ubbaanne saho ubbaa pattana mala, etayyo maataa immiis.

² Yesuusi kiittido tammanne naa77atu sunt-tai, koiroogee PHeexiroosa giyo Simoonanne a ishaa Inddiraasa, Zabddiyoosa naata ishantta, Yaaqoobanne Yohaannisa,

³ Piliphphoosanne Barttalamoosa,
 Toomaasanne giiraa ekkiya Maatiyoosa,
 Ilppiyoosa na7aa Yaaqoobanne Taaddiyoosa giyo
 Libddiyoosa;

⁴ ba biittau mishettiya Simumanne Yesuusa
 aattidi immida Asqqorootu Yihudaa.

*Yesuusi Kiittido Tammanne Naa77ati
 Tamaarissanau Kiitettidosona
 (Marqqoosa 6:7-13; Luqaasa 9:1-6)*

⁵ Yesuusi ha tammanne naa77ata hagaadan yaagidi kiittiis; “Aihuda gidenna asaa biitti booppite; qassi Samaaretu katamaakka geloppite;

⁶ hegaa gishshaa bayida dorssaakko, Israa7eela asaakko biite.

⁷ Biidi, ‘Saluwaa kawotettai matattiis’ yaagidi yoottite.

⁸ Hargganchchata pattite; haiqqidaageeta haiquwaappe denttite; inchchirichchai oiqqidoogeetakka pattite; xalahetakka kessite. Intte coo ekkideta; coo immitte.

⁹ Worqqa woi bira woi santtime intte kiisiyan oiqqoppite;

¹⁰ woi ogiyau qarcciita, woi naa77antto qole, woi caamma woi xam77a oiqqoppite. Aissi giikko, oosanchchau koshshiyaabaa immanau bessees.

¹¹ “Intte geliyo kataman woi qeeri kataman ubban inttena mokkanau ufaittiyai oonakkonne akeekan xomoosite; intte hegaappe kiyana gakkanaashin, aagan uttite.

¹² Qassi soo geliiddi sarotite.

13 He keettan de7iya asai inttena mokkikko, intte sarotido sarotai eta gakko. SHin eti inttena mokkennan ixxikko, intte sarotido sarotai intteyyo guyye simmo.

14 Qassi issi issi keettai woi katamai inttena mokkennan woi intte yootiyoobaa siyennan ixxikko, he keettaappe woi he katamaappe kiyiddi, intte tohuwaappe buhiyaa shocite.

15 Taani intteyyo tumaa odais; Xoossai pirddaa gallassi he katamaa asatuppe, Sadooma katamaa asaunne Gamoora katamaa asau pirddaa kehissana.

Godai Yaanaappe Kasetidi, Yedetainne Metoi Hanana
(Marqqaosa 13:9-13; Luqaasa 21:12-17)

16 “Be7ite! Taani inttena dorssaa wanggireello giddo yeddiyoogaadan yeddais. Hegaa gishshau, shooshshadan cincca gidite; qassi haraphphedan, ashkke gidite.

17 SHin asappe naagettite. Aissi giikko, asi inttena pirdda keettau aattidi immana; qassi ba Aihuda woosa keettatunkka inttena lissawan garafana.

18 Deriyyaa haariyaageetu sinttaaninne kawotu sinttan ta gishshau intte eqqidi, etassinne Aihuda gidenna asaassi wonggeliyaa mishiraachchuwaa yootana.

19 SHin eti inttena pirddaau aattiyo wode, intte haasayanabaa he saatiyan Xoossai intteyyo immiyo gishshau, intte gaanabaunne woi woigi haasayanaakkonne hirgoppite.

20 Aissi giikko, inttenan de7idi haasayiyai intte Aawaa Geeshsha Ayyaanaa gidiyoogaappe attin, haasayiyaageeti inttena gidekketa.

21 “Ishai ba ishhaa, aawai ba na7aa worissana; naati bantta aawatu bollinne bantta aayetu bolli denddidi, eta worissana.

22 Qassi asai ubbai inttena ta sunttaa gishshau ixxana; shin wurssettaai gakkanaashin gencciyaagee attana.

23 Eti inttena issi katamaappe yedettikko, hara katamaa baqatite. Aissi giikko, taani intteyyo tumaan gais; taani, Asa Na7ai, yaana gakkanaashin, intte intte oosuwaa Israa7eela katama ubban ootti wurssekka!

24 “Tamaariyaagee bana tamaarissiyaagaappe darennna; ashkkaraikka ba godaappe darennna.

25 Tamaariyaagee bana tamaarissiyaagaa keeni gidiyoogee, ashkkaraikka ba godaa keeni gidiyoogee au gidana; eti keettaawaa Bi7eeli-Zeebula giidi xeesikko, a so asaa ai keenaa mooridi xeesaneeshsha!

Oossi Yayyanau Bessiyaakko (Luqaasa 12:2-7)

26 “Simmi asassi yayyoppite; aissi giikko, gentti wottidobai qoncciyaa kiyennan attenna; qottidobaikka erettennan attenna.

27 Taani intteyyo xuman odiyoobaa poo7uwan haasayite; intteyyo haittan saasukkidi odidobaa, keettaa huuphiyan awaajjite.

28 Ashuwaa woriyaageetuyyo yayyoppite; eti shemppuwaa woranaau danndayokkona. SHin shemppuwaanne ashuwaa Gaannabiyan xaissanau danndayiya Xoossaassi yayyite.

²⁹ Naa77u siine kafoti bakkannan baizettokkon-aayye? Intte Aawai gaana xayikko, he siine kaftuppe issinniyaakka sa7an wodhdhukku.

³⁰ SHin harai atto, intte huuphiyan de7iya bin-naana ubbaikka qoodan de7ees.

³¹ Simmi yayyoppite; daro siine kafotuppe intte aadhdheeta.

*Kiristtoosabaa Markkattanau Bessees
(Luqaasa 12:8-9)*

³² “Hegaa gishshau, asa sinttan tabaa markkatiya ooyyo gidikkonne, taanikka saluwan de7iya ta Aawaa sinttan markkattana;

³³ shin asa sinttan tana kaddiya oonanne taanikka qassi saluwan de7iya ta Aawaa sinttan a kaddana.

³⁴ “Taani sa7aassi sarotettaba ehaanau yiidobaa inttessi milatoppo; taani tooraa ehaanau yiidoogaappe attin, sarotettaba ehaanau yabeikke.

³⁵ Aissi giikko, taani na7aa a aawaappe, na7iyo i aayeepppe, na7aa machchiyookka i bolloteeppe shaakkanaau yaas;

³⁶ asassi morkketi a so asata gidana.

³⁷ “Ba aawaa woi ba aayyiyo taappe aattidi siiqiyaagee tabaa gidanau bessenna; ba attuma na7a woi ba macca na7iyo taappe aattidi si-qiyaagee tabaa gidanau bessenna.

³⁸ Ba masqqaliyaa tookkidi, ta geeduwaa kaal-lennaagee tabaa gidanau bessenna.

³⁹ Ba shemppuwaa ashshiyaagee bashshana; shin ta gishshau ba shemppuwaa bashshiyaagee ashshana.

⁴⁰ “Inttena mokkiyaagee tana mokkees; qassi tana mokkiyaagee tana kiittidaagaa mokkees.

⁴¹ Hananabaa yootiyaagaa hananabaa yootiyaagaa sunttan mokkiyaagee, hananabaa yootiyaagaa woituwaa aara shaakkana; qassi xilluwaa xilluwaa sunttan mokkiyaagee, xilluwaa woituwaa aara shaakkana.

⁴² Ooninne ha ta erissiyo ashkkaratuppe guuxxiya issuwau tana kaalliyaagee a gidiyo gishshau, harai atto bule haatta xalaalaa uyanau immikkokka, taani intteyyo tumaa gais; i ba woituwaa ekkana” yaagiis.

11

Xammaqiya Yohaannisappe Kiitettida Asata (Luqaasa 7:18-35)

¹ Yesuusi ba tammanne naa77u erissiyo ashkkarata azaziyogaa polido wode, hegaappe denddidi, katamatun tamaarissanaunne yootanau biis.

² Xammaqiya Yohaannisi qasho keettan de7iiddi, Yesuusi oottidobaa siyidi, ba erissiyo ashkkaratuppe akko kiittidi,

³ “Yaanaagee neneeyye? Woi nuuni haraa naaganee?” yaagidi oichchiis.

⁴ Oichchin Yesuusi zaaridi, etayyo hagaadan yaagiis; “Biidi intte be7iyoogaanne siyiyoogaa Yohaannisau yootite;

⁵ qooqeti xeelloosona; wobbeti hemettoosona; inchchirichchai oiqqidoogeeti paxoosona; tulleti siyoosona; haiqqidaageeti denddoosona; hiyyeesati wonggeliyaa mishiraachchuwaa siyoosona.

⁶ Tana sirennna urai anjettidaagaa” yaagiis.

⁷ Yohaannisi erissiyo ashkarati guyye sim-midi biishin, Yesuusi Yohaannisabaa shiiqida asaassi hagaadan yaagidi haasayiis; “Ai be7anau bazzo kiyidetii? Carkkoi qaattiyo shombboquwaa be7anau kiyidetiiyye?

⁸ Yaatin, ai be7anau kiyidetii? Lo77iya maayuwaa maayida bitaniyaa be7anau kiyidetiiyye? Lo77iya maayuwaa maayiyaageeti kawotu keettan de7oosona.

⁹ Yaatin, ai be7anau kiyidetii? Hananabaa yootiyaagaa be7anau kiyidetii? Ee, taani intteyyo odais; hananabaa yootiyaagaappekka aadhdhiyaagaa be7ideta.

¹⁰ Aissi giikko, Xoossa maxaafan,
‘Xoossai, “Be7a, ta kiittiyoogaa
taani neeppe sinttau yeddana.

I neeyyo ogiyyaa kessana” yaagees’
geetettidi Yohaannisabai xaafettiis.

¹¹ Taani intteyyo tumaa odais; aayee uluwaappe yelettida asa ubban Xammaqiya Yohaannisappe aadhdhiya ooninne de7ibeenna; shin saluwaa kawotettan ubbaappe laafiyaageekka appe aadhdhana.

¹² Xammaqiya Yohaannisa wodiyaappe doom-midi, hachchi gakkanaashin, saluwaa kawotet-tai daro naaqettees; wolqqaama asati wolqjan a ekkoosona.

¹³ Aissi giikko, hananabaa yootiya ubbatinne Muuse higgee Yohaannisa wode gakkanaashin, kawotettaabaa haasayidosona;

¹⁴ intte eta kiitaa ammananabaa gidikko, yaana giido Eelaasi ha Yohaannisa.

¹⁵ Simmi siyyiha haitti de7iyoogee siyo!

16 “SHin taani ha wodiyaa asaa aibiira leemisoo? Eti qocan uttiya naata milatoosona; eti bantta laggeta xeesidi,

17 ‘Nuuni intteyyo cachcha zayiyaa punnida; shin duribekketa; yeeho yettaakka kessida; shin yeekkibekketa’ yaagoosona.

18 Aissi giikko, Yohaannisi xoomiiddinne woine eessa uyennan yin eti, ‘A bolli xalahee de7ees’ yaagidosona.

19 Taani, Asa Na7ai, maiddanne uyaidda yin, eti tana, ‘Ha yoraanne woine eessaa uyiyaagaa be7ite; giiraa ekkiyaageetuuranne nagaranchchatuura siiqettees’ yaagoosona; shin Xoossaa aadhhdhida eratettai ba oosuwan tuma gididi beettees” yaagiis.

*Ammanennan Ixxido Gishshau Walasettida
Katamata
(Luqaasa 10:13-15)*

20 Hegaappe guyyiyan, Yesuusi ba malaataappe dariya bagga oottido katamatun de7iya asai bantta nagaraappe simmibeenna gishshau, eta hagaadan yaagidi, boruwaa doommiis;

21 “Koraaziine katamau, neeyyo aayye7ana; Beetasaida katamau, neeyyookka aayye7ana; aissi giikko, intte bolli Xoossai oottido malaatai Xirosa katamaaninne Sidoona kataman oosettidaabaa gidiyaakkko, eti waaruwaa maayidi, bidinttaa tisttettidi, beni bantta nagaraappe simmanaagaa shin.

22 Taani intteyyo odais; pirddaa gallassi Xoossai intteppe Xirosa katamaunne Sidoona katamau pirddaa kehissana.

²³ Qassi Qifirinaahooma katamau, neeni saluwaa pude xoqqu gaanau koyadii? Neeni Si7ooliyaa duge yegettana; aissi giikko, ne bolli Xoossai oottido malaatai Sadooma kataman oosettidobaa gidiyaakko, Sadooma katamai hachchi gakkanaassikka de7anaagaa shin.

²⁴ Taani intteyyo odais; pirddaa gallassi Xoossai neeppe Sadoomayyo pirddaa kehissana” yaagiis.

*Kiristtoosan SHemppuwaa Demmiyoogaa
(Luqaasa 10:21-22)*

²⁵ Yesuusi he wode zaaridi, hagaadan yaagiis; “Ta Aawau, saluwaa sa7aa Godau, neeni hagaa aadhhdida eranchchatupenne akekanchchatuppe genttada, erenna naatussi qonccissido gishshau, nena galatais;

²⁶ ee ta Aawau, aissi giikko, hagee ne shenedan oosettii.

²⁷ “Ta Aawai taassi ubbabaa immiis; Aawaappe harai Na7aa erenna; Na7aappenne Na7ai Aawaa bessanau koyiyo asatuppe attin, harai Aawaa erenna.

²⁸ “Daafuranchchatoo, deexuwaa tookkiyaageetoo, ubbati taakko haa yiite; taani inttena shemppissana.

²⁹ Taani ashkkenne wozanappe kauyyiyaagaa gidido gishshau, ta qambbaran waaxettite; taappe tamaarite; intte shemppuwaukka intte shemppo demmania.

³⁰ Aissi giikko, ta qambbarai giiga; qassi taani inttena toossidoogeekka kaushsha” yaagiis.

12

*Sambbataabaa Oichchido Oishata
(Marqoosa 2:23-28; Luqaasa 6:1-5)*

¹ Yesuusi he wode Sambbata gallassi, tiya bangga giddoora aadhhees. Aadhdhishin i erissiyo ashkarati namisettidi, tiya banggaa duutidi, muussaa doommidosona.

² SHin Parisaaweti hegaa be7idi Yesuusa, “Be7a, ne erissiyo ashkarati Sambbata gallassi oottanau higge gidennabaa oottoosona” yaagidosona.

³ SHin Yesuusi etassi hagaadan yaagiis; “Daawitinne aara de7iyaageeti namisettido wode, Daawiti oottidobaa nabbabibekketii?

⁴ Daawiti Xoossa keettaa gelidi, qeesetu xalaalai maanaappe attin, inne aara de7iyaageeti maanau higge gidennaaga Xoossaassi yarshshido oittaa miidi, banaara de7iyaageetussikka immiis.

⁵ Woi Sambbata ubban Beeta Maqidasiyan de7iya qeeseti Sambbataa higgiyaa mooriyoogaa, qassi menttidi eti borettenaagaa Muuse higgyan nabbabibekketii?

⁶ SHin taani intteyyo odais; Beeta Maqidasiyaappe aadhdhiyaagee hagan de7ees.

⁷ Xoossa maxaafai, ‘Taani maarotettaa koyaisippe attin, yarshshuwaa koyikke’ giyoogee woigiyogaakko intte eriyaakko, nagari bainna asa bolli pirddekketa.

⁸ Aissi giikko, taani, Asa Na7ai, Sambbataa Godaa” yaagiis.

*Kushee Silido Bitanee Paxiis
(Marqoosa 3:1-6; Luqaasa 6:6-11)*

⁹ Yesuusi hegaappe denddidi, Aihuda woosa keettaa biis.

¹⁰ Hegan kushee gunddido issi bitanee de7ees; Yesuusa mootana koyiya asati, “Sambbatan, pattiyoogee higgee?” yaagidi a oichchidosona.

¹¹ Oichchin Yesuusi eta, “Intte giddon issi dorssi de7iyo urai, he dorssai Sambbata gallassi aa-fuwan kunddikko, oiqqidi kessennai oonee?

¹² Yaatin, asi dorssappe waani keehi darennee! Hegaa gishshau, Sambbata gallassi lo77obaa oot-tiyoogee higge” yaagiis.

¹³ Hegaappe guyyiyan bitaniyaa, “Ne kushiya piddi ootta” yaagin bitanee piddi oottin, a kushee hinkko kushiyaadankka paxi aggiis.

¹⁴ SHin Parisaaweti kare kiyidi, Yesuusa waati woranaakko maqettidosona.

Xoossai Doorido Ashkkaraa

¹⁵ SHin Yesuusi eta zoretaa eridi, he sohuwaappe aggidi biishin, daro asai a kaalliis; harggida ubbaa pattiis.

¹⁶⁻¹⁷ Xoossai hananabaa yootiya Isiyaasa baggaara giidoogee polettana mala, Yesuusi asatuyyo, “Tabaa hara assasi yootoppite” yaagiis.

¹⁸ Xoossai Isiyaasa baggaara hagaadan yaagiis; “Taani doorido ta ashkkarai,

taani siiqiyo, tana ufaissiyaagee hageeho.
Taani ta Ayyaanaa
a bolli wottana.

I suure pirddaa Aihuda gidenna asa ubbau yootana.

¹⁹ I palamettenna; woi wocamenna.

Ba qaalaakka ogiyan sissenna.

²⁰ Suure pirddaa i

xoonissana gakkanaassi,
 dincgettida shombboquwaa menttenna;
 qassi cuwattiya muqaaddaakka i toissenna.
21 Aihuda gidenna asai ubbai
 an ammanana”
 yaagiis.

*Yesuusabaanne Bi7eeli-Zeebulabaa
 (Marqoosa 3:20-30; Luqaasa 11:14-23)*

22 Hegaappe guyyiyan, amarida asati xalahee oiqqin duudida issi qooqe bitaniyaa Yesuusakko ehiidosona; Yesuusi he duude bitaniyaa pattidi, haasayissiisinne a aifiyaakka xeelissiisi.

23 Asai ubbai garamettidi, “Laa hagee Daawita na7a gidanddeeshsha?” yaagiis.

24 SHin Parisaaweti hegaa siyidi, “Ha bitanee xalahetu halaqai Bi7eeli-Zeebuli baayyo wolqqaa immin, xalaheta kessees” yaagidosona.

25 SHin Yesuusi eta qofaa eridi, eta hagaadan yaagiis; “Ba giddon shaakettiya kawotetta ubbai xayana; qassi ba giddon shaakettiya katamai woi keetta asaikka eqgenna.

26 Qassi Seexaanai Seexaanaa kessiyaabaa gidikko, ba giddon shaakettiis; yaatin, a kawotettai waanidi eqqanee?

27 Tau Bi7eeli-Zeebuli wolqqaa immin, taani xalaheta kessiyaabaa gidikko, intte asau wolqqaa ooni immin xalaheta kessanee? Hegaa gishshau, eti intte bolli pirddana.

28 SHin Xoossaa Geeshsha Ayyaanai tau wolqqaa immin, taani xalaheta kessiyaabaa gidikko, simmi Xoossaa kawotettai inttekko yiichchiis.

29 “Woi asi kasetidi, wolqqaama asa qachchennan de7iiddi, a keetaa gelidi, a miishshaa bonqqanau waanidi danddayii? Qachchidoogaappe guyyyian, a keetaa bonqqana danddayees.

30 “Ta bagga gidenna urai tabaa ixxes; qassi tanaara issippe shiishshennaagee laalees.

31 Hegaa gishshau, taani intteyyo odais; Xoossai asayyo ai nagara gidinkka, qassi ai cashsha gidinkka atto gaana; shin Geeshsha Ayyaanaa cayidaagaayyo atto geenna.

32 Ta bolli, Asa Na7aa bolli, iitabaa haasayiya o nagaraanne Xoossai atto gaana; shin Geeshsha Ayyaanaa bolli iitabaa haasayiya o nagaraanne sa7an gidin, saluwan gidin, Xoossai atto geenna.

*Lo77o Mittai Ba Aifyan Erettees
(Luqaasa 6:43-45)*

33 “Lo77o aifiyaa demmanau lo77o mittaa dichchana bessees; iita mittaa intte dichchikko, iita aifiyaa demmana; aissi giikko, mittai erettiyo ba aifiyo aifiyaana.

34 SHooshhatoo, intte iita gidiiddi, waatidi lo77obaa haasayanau danddayeetii? Aissi giikko, doonai wozana giddon kumidabaa haasayees.

35 Lo77o asi ba lo77o minjjaappe lo77obaa kessees; qassi iita asi ba iita minjjaappe iitabaa kessees.

36 Taani intteyyo odais; asi ba haasayido pattena haasaya ubbau pirdaa gallassi zaaro im-mana.

37 Aissi giikko, ne haasayai nena xillissana; woi ne haasayai ne bolli pirddana” yaagiis.

*Malaata Oottin Be7anau SHiiqida Oishaa
(Marqoosa 8:11-12; Luqaasa 11:29-32)*

38 Hegaappe guyyiyan, higgiya tamaarissiya issi issi asatinne Parisaaweti zaaridi Yesuusa, “Tamaarissiyaagoo, neeni malaata oottishin, nu-uni be7anau koyoos” yaagidosona.

39 SHin i zaaridi, etayyo hagaadan yaagiis; “Ha wodiyaa asai iitai, Xoossau ammanettennaagee, malaata koyees; hananabaa yootiya Yoonaasa malaataappe attin, hara malaati au imettenna.

40 Yoonaasi gita moliyaa uluwan heezzu gallassaanne heezzu qammaa de7idoogaadan, taani, Asa Na7aikka, biitta giddon heezzu gallassaanne heezzu qammaa de7ana.

41 Nanawe asai Yoonaasi yootidoogan bantta nagaraappe simmido gishshau, pirddaa gallassi denddidi, inttena mootana; be7ite, Yoonaasappe aadhdhiyaagee hagan de7ees.

42 Tohossa bagga biittaa kawiyaa Solomona aadhdhida eratettaa siyanau sa7aa gaxaappe yiido gishshau, pirddaa gallassi denddada, inttena mootana; be7ite, Solomonappekka aadhdhiyaagee hagan de7ees.

*Tuna Ayyaanai Asaa Bolli Simmidi Geliyoogaa
(Luqaasa 11:24-26)*

43 “Tuna ayyaanai asaappe kiyido wode, baayyo shemppiyoosaa koyiiddi, haatti bainnasaara aadhdhees; shin demmenna.

44 He wode, ‘Taani aggada yiido ta keettaa simmana’ yaagees; simmidi yiyo wode, keettai mela de7iyaagaanne pitetti geeyidi, giigi uttidaagaa demmees.

⁴⁵ Hegaappe guyyiyan, biidi baappe iitiya laappun hara ayyaanata ehees; he ayyaanati gelidi, hegan de7oosona. He bitaniyaa de7oi kaseegaappe guyyeeghee keehi iitees. Ha wodiyaa iita asaukka qassi hegaadan hanana” yaagiis.

*Yesuusa Aayyiyoonne A Ishantta
(Marqoosa 3:31-35; Luqaasa 8:19-21)*

⁴⁶ Yesuusi daro asaayyo haasayishin, a aayyiyaanne a ishantti aara haasayanau koyidi, karen eqqidosona.

⁴⁷ Issoi a, “Ne aayyiyaanne ne ishantti nenaara haasayanau koyidi, karen eqqidosona” yaagiis.

⁴⁸ SHin Yesuusi zaaridi, “Ta aayyiya oonee? Ta ishantti oonee?” yaagiis.

⁴⁹ Ba kushiyen ba erissiyo ashkkaratukko malaatidi, “Be7ite, ta aayyiyaanne ta ishantti hageetihona.

⁵⁰ Aissi giikko, saluwan de7iya ta Aawai koyiyoobaa oottiya ubbai, ta isha ta michchonne ta aayo” yaagiis.

13

*Zeriyaagaa Leemisuwa
(Marqoosa 4:1-9; Luqaasa 8:4-8)*

¹ Yesuusi he gallassi sooppe kiyidi, abbaa lanqqiyan uttiis.

² Keehi daro asai ba lanqqiyan yuuyi aadhdhidi shiiqettin, wolwoluwaan giddo gelidi uttiis; asai ubbai abbaa lanqqiyan eqqiis.

³ Asaassi leemisuwan darobaaлагаадан yaagidi yootiis; “Issi bitanee zerettaa zeranau kiyiis.

⁴ I zerishin, issi issi zerettai ogiyaa doonan wodhdhiis; wodhdhidaagaa kafoi yiidi miis.

⁵ Qassi issi issi zerettai guutta biittai de7iyo shuchchaa anccuwaa bolli wodhdhiis; daro biittai bainna gishshau, he zerettai sohuwaara mokkiis.

⁶ SHin awai kiyido wode carshshai shulliis; adussa xaphuwaa yeddibeenna gishshau meli bayiis.

⁷ Issi issi zerettai aguntta giddon wodhdhiis; wodhdhidi mokkidaagaa agunttai diccidi cuulliis.

⁸ Issi issi zerettai aradda biittan wodhdhidi mokkiis; issoi xeetu aifiyaa, issoi usuppu tammaa, issoi hasttamaa aifiis.

⁹ Siyiyo haitti de7iyo urai siyo!" yaagiis.

*Yesuusi Leemisuwan Yootido Gaasuwaa
(Marqoosa 4:10-12; Luqaasa 8:9-10)*

¹⁰ Erissiyo ashkkarati Yesuusakko shiiqidi, "Neeni aissi etassi leemisuwan odai?" yaagidosona.

¹¹ Yesuusi zaaridi, etassi hagaadan yaagiis; "Inttessi saluwaa kawotettaa xuuraa erai imettiis; shin etassi imettibeenna.

¹² Aissi giikko, de7iyoogau gujettana; au darana; shin bainnaagaappe harai atto, he de7iyaageekka ekettiichchana.

¹³ Taani eti xeelliiddi demmenna gishshaunne siyiiddikka siyenna gishshau, woi qassi eti akeekenna gishshaunne etaou leemisuwan odais.

¹⁴ "Isiyaasi etabaa hananabaa yootidoogee plettees; hananabaa yootidoogee hagaa;
'Intte sissaa siyana;

shin intteyyo gelenna;
intte xeeluwaan xeellana;

shin be7ekketa.

¹⁵ Aissi giikko, ha asaa wozanai dammiis;
bantta haittaa tulissidosona;
bantta aifiyaakka qilimmidosona.

Hegee bainnaakko, eti bantta aifiyan be7ana;
bantta haittan siyana;
bantta wozanankka akekana;
eti taakko, Xoossaakko simmana;
taanikka eta pattana, shin attiis'
yaagees.

¹⁶ "SHin intte aifee xeelliyo gishshaunne intte
haittaikka siyiyo gishshau, intte anjjettidaageeta.

¹⁷ Taani intteyyo tumaa odais; hananabaa
yootiya darotinne xilloti intte be7iyogaa
be7anau amottidosona; shin be7ibookkona.
Intte siyiyogaa siyanau amottidosona; shin
siyibookkona.

*Yesuusi Zeriyaagaa Leemisuwaa Birshshetaa
Odiis*

(*Marqqaosa 4:13-20; Luqaasa 8:11-15*)

¹⁸ "Simmi kattaa zeriyaagaa leemisuwaa bir-
shshettau giyoogaa siyite.

¹⁹ Kawotettaa qaalaa siyidi, akekenna ooninne
ogiyaa doonan wodhdhida zerettaa mala;
xalahe halaqai yiidi, eta wozanan zerettidaaga
maxirggees.

²⁰ SHuchchaa anccoi de7iyo biittan wodhd-
hida zerettai qaalaa siyidi, sohuwaara ufaissan
ekkiyaageeta milatees.

²¹ SHin hegee ha77issau de7iyoogaappe attin,
aani xaphoi baawa; qaalaa gaasawan waayee woi
yedetai yiyo wode, sohuwaara xubetti aggees.

22 Qassi aguntta giddon wodhdhidaagee qaala siyiyaagaa milatees; shin ha sa7aa de7uwau hirrggiyoogeenne duretetta siiqiyoogee qaala cuullees; cuullin he zerettai aifennan atti aggees.

23 Aradda biittan zerettidaagee qaala siyidi, akeekiya asa milatees; yaatidi aifees; issoi xet-taa, issoi usuppun tammaa issoi hastamaa aifees” yaagiis.

Zardduwaa Leemisuwaa

24 Yesuusi etayyo hara leemisuwaa hagaadan yaagidi odiis; “Saluwaa kawotettai ba goshshan lo77o zeretaa zerida bitaniyaa milatees.

25 SHin qammi asai xiskkiichchidaashin, a morkkee yiidi, gistiyyaa zeridoogaa bolli zardduwaa zeridi biis.

26 SHin gisttee mokkidi, aifido wode, zarddoikka a giddon beettiis.

27 “A ashkkarati akko yiidi, ‘Godau, neeni ne goshshan lo77o zeretaa zerabeikkii? Yaatin, zarddoi auppe yiidee?’ yaagidosona.

28 “Yaagin Godai, ‘Hegaa morkkee oottiis’ yaagiis.

“Ashkkarati, ‘Nuuni biidi shoddanaagaa dosai?’ yaagidosona.

29 “SHin i, ‘CHii, zardduwaa intte shoddiiddi, gistiyyaara shoddana.

30 Bochchoppite; cakkiyo wodee gakkanaashin, issippe diccona. Cakkiyo wodee gakkin, taani cakkiyaageeta, kasetidi zardduwaa maxite; maxidi taman xuugganau mirqqiyan mirqqiyan qachchite; shin gistiyyaa ta gootaran qolite’ gaana” yaagiis.

*Sanaafice Giyo Mittee Zerettaa Leemisuwaan
(Marqoosa 4:30-32; Luqaasa 13:18-19)*

³¹ Yesuusi etayyo hara leemisuwaan yaagidi odiis; “Saluwaa kawotettai sanaafici giyo qii mittee aifiyo milatees; he mittee aifiyo asi ekkidi, ba goshshan zeriis.

³² He zerettiyaan zeretta ubbaappe guuxxausu; shin diccido wode, hara ataakiltte ubbaappe gitatausu; kafoi yiidi, i tashiyan keexxiyoogaa keena gita mittaa gidausu” yaagiis.

*Irshshuwaa Leemisuwaan
(Luqaasa 13:20-21)*

³³ Qassikka Yesuusi hara leemisuwaan etaan yaagidi odiis; “Saluwaa kawotettai issi mishiriyaan heezzu kere xiilliyaan ekkada, munaqqido munaqai ubbai denddana gakkanaassi, aani tigido irshshuwaa milatees” yaagiis.

*Yesuusi Leemisuwan Tamaarissido Gaasuwaa
(Marqoosa 4:33-34)*

³⁴⁻³⁵ Yesuusi asau he ubbaa leemisuwan odiis; leemisoii bainnan i issibaakka odenna; hanan-abaa yootiyaagee,

“Taani etayyo haasayiyo wode
leemisuwan haasayaas.

Sa7ai merettoosappe doommidi
geemmida yohota odais”

giidoogee polettana mala, hegaa i odiis.

*Yesuusi Zardduwaa Leemisuwaan Birshshetaa
Odiis*

³⁶ Hegaappe guyyiyan, Yesuusi asaa yeggi bayidi, soo geliis; erissiyo ashkarati akko

biidi, “Goshshan de7iya zardduwaa leemisuwaan birshshettaa nuuyyo oda” yaagidosona.

³⁷ Yaagin Yesuusi zaaridi, hagaadan yaagiis; “Lo77o zerettaba zeriyaagee tana Asa Na7aa.

³⁸ Goshshai sa7aa; lo77o zerettaba kawotettaba asaa; zarddoi xalahe halaqaa asaa.

³⁹ Zardduwaa zerida morkkee xalahe halaqaa; cakkiyo wodee, wodiyya wurssettaa; qassi cakkiyaageeti kiitanchchata.

⁴⁰ “Hegaa gishshau, zardduwaa maxidi, taman xuuggiyoogaadan, wodiyya wurssettan hegaa mala gidana.

⁴¹ Taani, Asa Na7ai, ta kiitanchchata kiittana; eti ta kawotettaba giddon xube gidiya ubbaanne iitabaa oottiyaageeta shiishshana.

⁴² SHiishshidi to77enna taman olana; hegan eti yeekkana; qassi achchaa garccana.

⁴³ He wode xilloti bantta aawaa kawotettan awa aifyaadan poo7ana. Siyyiha haitti de7iyo urai siyo!

Moogido Miishshaa Leemisuwaan

⁴⁴ “Saluwaa kawotettabi goshshan moogido miishshaa milatees; issi bitanee he miishshaa dem-midi, zaarettiidi moogiis; daro ufaittiiddi biidi, baayyo de7iyaabaa ubbaa baizzidi, he goshshaa shammiis.

Inqquwaa Giyo Daro Al77o SHuchchaa Leemisuwaan

⁴⁵ “Qassi saluwaa kawotettabi inqquwaa giyo daro al77o shuchchaa koyiya zal77anchchaa milatees.

⁴⁶ He zal77anchchai daro al77o inqquwaa dem-midi, biidi baayyo de7iyaabaa ubbaa baizzidi, a shammiis.

Gitiyaa Leemisuwaa

⁴⁷ “Qassi saluwaa kawotettai ubba qommo moliyaa oiqqiya abban yeggido gitiyaa milatees.

⁴⁸ Molee gitiyaa kumido wode, moliyaa oiqqiya asati abbaappe gaxaa kessidi uttidosona; uttidi lo77o moliyaa qoridi, keeshiyaa yeggidosona; shin iita moliyaa wora olidosona.

⁴⁹ Wodiyaan wurssettan hegaadan hanana; kitanchchati yiidi, nagaranchchata xillotu gid-doppe qoridi,

⁵⁰ to77enna taman olana; hegan eti yeekkana; qassi achchaa garccana.

⁵¹ “Hagee ubbai intteyyo gelidee?” yaagidi eta oichchiis.

Eti, “Ee” yaagidosona.

⁵² Yaagin i, “Hegaa gishshau, saluwaa kawotettan erissiyo ashkkara gidida higgiya tamaarissiya ubbai, ba minjjidosaappe ooratta miishshaanne gal77a miishshaa kessiya asa milatees” yaagiis.

Naazireeten Yesuusa Ekkennan Ixxidoogaa (Marqqaosa 6:1-6; Luqaasa 4:16-30)

⁵³ Yesuusi ha leemisota yootidi wurssi-doogaappe guyyiyan, hegaappe denddidi,

⁵⁴ ba yelettido katamaa biis. Biidi Aihuda woosa keettan tamaarissiyoogaa siyida asai garamet-tidi, hegaadan yaagiis; “Hagee ha aadhdhida eratettaanne Xoossai oottiyo malaataa oottanau wolqqaa awappe ekkidee?

⁵⁵ Hagee anaaxiyaa na7aa gidennee? A aayyiyan Mairaamo gidekkee? A ishantti

Yaaqoobanne Yooseefa, Simoonanne Yihudaa
gidokkonaayye?

⁵⁶ A michchentti ubbai nunaara
de7okkonaayye? Yaatin, i hagaa ubbaa awappe
demmidee?” yaagiis.

⁵⁷ Eti i giyoobaa ekkennan ixxidosona.

SHin Yesuusi he asaassi, “Hananabaa
yootiyaagee ba biittaanine bantta so asaani
bonchchettenaagaappe attin, hara ubbasan
bonchchettees” yaagiis.

⁵⁸ Eti ammanibeenna gishshau, Xoossai oottiyo
malaataa he sohuwan keehi oottibeenna.

14

Xammaqiya Yohaannisa Haiquwaa (Marqoosa 6:14-29; Luqaasa 9:7-9)

¹ He wode oiddantto biittaa haariya Heerooodisi
Yesuusabaa siyiis;

² siyidi ba ashkkaratussi, “Hagee haiquwaappe
denddida Xammaqiya Yohaannisa; Xoossai oot-
tiyo wolqqaama malaataa i oottiyoogee hegaassa”
yaagiis.

³ Aissi giikko, Heerooodisi ba ishaa Piliphphoosa
machchee Heeroodiyaadi gaasotan Yohaannisa
oitti qashissidi, qasho keettan yeggi wottiis.

⁴ Aissi giikko, Yohaannisi Heeroodisa, “Neeni
Heeroodiyaado ekkanau bessenna” yaagiis.

⁵ Heerooodisi Yohaannisa woranau koyiis; shin
Yihudaa asai hananabaa yootiya asadan Yohaan-
nisa xeellido gishshau yayyiis.

⁶ SHin Heerooodisi yelettido gallassai gakkin,
Heeroodiyaadi na7iyaa asaa sinttan durada
Heeroodisa ufaissaasu;

⁷ ufaissin Heeroodisi na7iyo, “Nena lo77idabaa aibanne gidikko, tana oichcha; taani neessi im-mana” yaagidi iyyo caaqqiis.

⁸ Na7iyaa ba aayee zoriyaa ekkada Heeroodisa, “Xammaqiya Yohaannisa huuphiyaa ha soruwan wottada tau imma” yaagaasu.

⁹ Kawoi au qarettiis; shin ba caaquwaa gishshaunne banaara uttida imattaa gishshau, iyyo immana mala azaziis.

¹⁰ Kawoi kiittidi, Yohaannisa qooriyaa qasho keettan muucissiis.

¹¹ Huuphiyaa soruwan wotti ehiidi, na7eessi immidosona; na7iyaa he huuphiyaa ba aayeekko efaasu.

¹² Yohaannisi erissiyo ashkarati yiidi, a ahaa efidi moogidosona; moogidi Yesuusau biidi odidosona.

*Yesuusi Ichchashu SHa7u Asaa Mizius
(Marqoosa 6:30-44; Luqaasa 9:10-17; Yohaannisa 6:1-14)*

¹³ Yesuusi hegaa siyidi, wolwoluwan gelidi, he sohuwaappe barkka asi bainnasaa biis; asai hegaa siyidi, katamaappe denddidi, tohuwan a kaalliis.

¹⁴ Yesuusi wolwoluwaappe kiyido wode, daro asaa be7idi, he asau qarettiis; yaatidi etaara de7iya hargganchchata pattiis.

¹⁵ Sa7ai omariyo wode, Yesuusi erissiyo ashkarati Yesuusakko yiidi, “Hagee sohoi asi bainna soho; ha77i sa7aikka qammiichchiis; asai ubbai qeeri katamata biidi, bau qumaa shammana mala, asaa yedda” yaagidosona.

16 SHin Yesuusi eta, “Asai baanau koshshenna; asau miyoobaa intte immite” yaagiis.

17 Eti zaaridi a, “Nuuyyo hagan ichchashu oittappenne naa77u moleppe attin, hari baawa” yaagidosona.

18 Yaagin Yesuusi eta, “Hegeeta tau haa ekki ehiite” yaagiis.

19 Asai maatan uttana mala, Yesuusi azaziis; ichchashu oittaanne naa77u moliyaa oiqqidi, saluwaa pude xeellidi, Xoossa galatiis; he oittaa menttidi, ba erissiyo ashkkaratussi immin, eti daro asaayyo gishidosona.

20 Asai ubbai miidi kalliis; kallin attida xarzzai tammanne naa77u sampaan kumidaagaa denttidosona.

21 Miida asai maccaasaanne naata paidennan, ichchashu sha7aa gidiyaagaa keena.

*Yesuusi Abbaa Bollaara Hemettidi Biis
(Marqoosa 6:45-52; Yohaannisa 6:15-21)*

22 Yesuusi daro asaa yeddiiddi, ba erissiyo ashkkarati wolwoluwan gelidi, baappe sinttatiid, abbaappe hefintti pinnana mala azaziis.

23 Asaa yeddidi, Xoossa woossanau deriyaa huuphiyaa barkka kiyiis; sa7ai qammiichchinkka hegan barkka de7ees.

24 SHin wolwoloi he wode abbaa bollan de7ishin, sintta baggaara carkkoi carkkiyo gishshau, beetai wolwluwaa sugees.

25 Baira kuttoi waassi simmin, Yesuusi abbaa bolli hemettiiddi, etakko yiis.

26 Erissiyo ashkkarati abbaa bolli i hemettishin be7idi dagammidi, “Hegee moitille gidennee!” yaagidi yayyidi waassidosona.

²⁷ SHin Yesuusi sohuwaara eta, “Aikko baawa; tanattennee; yayyoppite” yaagiis.

²⁸ PHeexiroosi zaaridi a, “Ta Godau, hegee nena gidikko, taani haattaa bollaara neekko baana mala, tana azazarkkii” yaagiis.

²⁹ Yesuusi PHeexiroosa, “Haa ya” yaagiis.

PHeexiroosi wolwoluwaappe wodhdhidi, haattaa bollaara hemettiiddi, Yesuusakko beettaa doommiis.

³⁰ SHin wolqqaama carkkuwaa be7idi yayyiis; haattai bana mituwaa doommido wode, ba qaalaa xoqqu oottidi, “Ta Godau tana ashsharkkii!” yaagiis.

³¹ Sohuwaara Yesuusi ba kushiyaa yeddidi, PHeexiroosa oiqqidi, “Laa ha ammanoi laafidoo-goo! Aissi siradii?” yaagiis.

³² Eti naa77ai wolwoluwan gelido wode, carkkoi woppu giis.

³³ Wolwoluwaa giddon de7iya erissiyo ashkkarati Yesuusa, “Neeni Xoossaa Na7aa gididoogee tuma” yaagidi au goinnidosona.

Yesuusi Genssereexen Hargganchchaa Pattiis (Marqoosa 6:53-56)

³⁴ Eti abbaa pinnidi, Genssereexa giyo biittaa gakkidosona.

³⁵ He biittaa asai Yesuusa eriis; eridi hegaa heera biitta ubbaa kiittidi, harggiya asa ubbaa akko ehiis.

³⁶ Harggiya asai a afalaa macara xalaalaa bochchana mala, a woossiis; macaraa bochchida ubbaikka paxiis.

15*Aawatu Wogaabaa**(Marqqaosa 7:1-13)*

¹ Hegaappe guyyiyan, higgiyaa tamaarissiya issi issi asatinne Parisaaweti Yerusalaameppe Yesuusakko yiidi,

² “Neeni erissiyo ashkkarati aissi nu aawatu wogaa mooriyoona? Aissi giikko, eti qumaa maanaappe kasetidi, bantta kushiyaa meecet-tokkona” yaagidosona.

³ Yesuusi zaaridi, eta hagaadan yaagiis; “Intte intte wogaa gishshau, Xoossaa azazuwaa poliy-oogaa aissi ixxeetii?

⁴ Aissi giikko Xoossai, ‘Ne aawaanne ne aayyiyo bonchcha’ qassi, ‘Ba aawaa woi ba aayyiyo cayiyaagee haiqqa’ yaagiis.

⁵⁻⁶ SHin intte, ‘Issi asi ba aawaa woi ba aayyiyo maaddiyoobi bau de7in, “Hegee Xoossaabaa” giikko, ba aawaa woi ba aayyiyo bonchchanau bessenna’ yaageeta; yaatidi intte intte wogaa polanau Xoossaa qaalaa xaissideta.

⁷ Ha lo77o milatiya iita asatoo, Isiyaasi balenan inttebau hananabaa yootiiddi,

⁸ ‘Xoossai hagaadan yaagiis;

“Hagee asai tana

ba bolla doonan bonchchees;
shin eta wozanai

taappe haahuwan de7ees.

⁹ Asai tau mela goinnees;

aissi giikko, asi oottido azazuwaa

Xoossaa higgiyaa milatissidi
tamaarissee” giis’ yaagiis”

yaagiis.

*Asaa Tunissiyaabata
(Marqqaosa 7:14-23)*

¹⁰ Yesuusi daro asaa baakko xeesidi, “Siyitenne akekite;

¹¹ asa tunissiyaabai doona giddo geliyaabaa gidenna; shin asa tunissiyaabai doonappe kiyiyaabaa” yaagiis.

¹² Hegaappe guyyiyan, erissiyo ashkkarati akko yiidi, “Parisaaweti neeni haasayidoogaa siyidi, hanqgettidoogaa akekai?” yaagidosona.

¹³ SHin Yesuusi zaaridi, “Saluwan de7iya ta Aawai tokkibeenna mitta ubbai shodettana.

¹⁴ Etabau hirggoppite; eti qooqe kaalettiya qooqeta; qooqee qooqe kaalettikko, naa77aikka ollan kunddana” yaagiis.

¹⁵ Yaagin PHeexiroosi zaaridi, “Ha leemisuwaa birshshettaa nuuyyo odarkkii” yaagiis.

¹⁶ Yesuusi eta hagaadan yaagiis; “Intteyyo qassi ha77i gakkanaashinkka gelibeennee?

¹⁷ Doonan geliya ubbai ulo giddo biidi, qassi uloppe gaxi kiyiyoogaa erekketii?

¹⁸ SHin doonappe kiyiyaabai wozanappe kiyees; asa tunissiyaabai hegaa malaa.

¹⁹ Aissi giikko, wozana giddoppe iita qofai, woriyoogee, shaaramuxiyoogee, qassi shaaramuxanau qaaqqatiyoogee ubbai, wuuqqiyoogee, wordduwaa markkattiyoogee, cashshai kiyees.

²⁰ Hegaa milatiyaabai asa tunissiyoogaappe at-tin, meeccebeenna kushen miyoogee asa tunissen-na” yaagiis.

*Kanaane Asa Gidiya Issi Maccaasee
 Ammanuwaa
 (Marqoosa 7:24-30)*

²¹ Hegaappe guyyian, Yesuusi hegaappe ag-gidi, Xiiroosanne Sidoona giyo katamati de7iyo biitti biis.

²² Kanaane giyo biittaa maccaasa issinniyaa hegaappe Yesuusakko yaada, ba qaalaan xoqqu oottada, “Ta Godau, Daawita na7au, tana maararkkii; ta na7iyo xalahee pala ohetta oiqqiis” yaagaasu.

²³ SHin Yesuusi iyyo qaalanne qaattibeenna; erissiyo ashkkarati akko yiidi, “Ha mishiriyaan nu geeduwaa kaalla kaallada, ba qaalaan xoqqu oot-tada yootausu; hegaa gishshau, neeni o yeddark-kii” yaagidi woossidosona.

²⁴ Yesuusi zaaridi, “Taani bayida dorssau, Is-raa7eela asaa xalaalau kiiettaas” yaagiis.

²⁵ SHin a yaada, “Ta Godau, tana maaddarkkii!” yaagada au goinnaasu.

²⁶ Qassi i zaaridi, “Naatu qumaa ekkidi, zairo-tuyyo oliyoogee lo77o gidenna” yaagiis.

²⁷ Mishiriyaan, “Ee ta Godau, hegee tuma; shin harai atto zairotikka bantta godati miishin, masoofiyaappe laalettida suuppaan moosonattennee” yaagaasu.

²⁸ Yaagin Yesuusi zaaridi o, “Ha mishiree, ne am-manoi gita; neeni koyidoogaadan neeyyo hano” yaagiis. I na7iyaa sohuwaarakka paxa aggaasu.

Yesuusi Daro Hargganchchata Pattiis

²⁹ Yesuusi hegaappe denddidi, Galiila Abbaa mati biis; qassi issi deriyaa bolli kiyidi, hegan uttiis.

30 Daro asai wobbeta, qooqeta, quunatanne duudeta, qassi hara darota ekkidi, akko ehiis; ehiidi a matan wottiis. Yesuusi eta pattiis.

31 Hegaa gishshau, asai duudeti haasayishin, quunati sitti giishin, wobbeti hemettishin, qooqeti xeellishin be7idi garamettidi, Israa7eela asaa Xoossaa galatiis.

*Yesuusi Oiddu SHa7u Asaa Miziis
(Marqqoosa 8:1-10)*

32 Yesuusi ba erissiyo ashkkarata baakko xeesidi, “Ha daro asai tanaara heezzu gallassi gakkanaassi gam77ido gishshau, taani ha assau qarettais; etau ha77i miyoobi baawa. Qassi eti ogiyan daafuridi kunddenna mala, quma mizennan eta mela yeddanaukka koyikke” yaagiis.

33 Erissiyo ashkkarati zaaridi Yesuusa, “Nuuni ha bazzawan hagaa keena asaa kalissiya quma auppe demmanee?” yaagidosona.

34 Qassi Yesuusi eta, “Intteyyo aappun oittai de7ii?” yaagidi oichchiis.

Eti, “Laappun oittainne guutta moletuppe amaridaageeti de7oosona” yaagidosona.

35 Yesuusi asaa, “Sa7an uttite” yaagiis.

36 Yaagidi he laappun oittaanne moliyaan oiqqidi, Xoossaa galatiis; menttidi erissiyo ashkkaratussi immiis; qassi erissiyo ashkkarati daro asaassi immidosona.

37 Asai ubbai miidi kalliis; miishin attida laappun sampaan kumida xarzzaa erissiyo ashkkarati denttidosona.

38 Miida asai maccaasaanne naata paidennan, oiddu sha7u attumaasa.

³⁹ Yesuusi asaa yeddidoogaappe guyyiyan, wol-woluwan gelidi, Magedoona giyo biitti biis.

16

*Malaataa Be7anau Oichchido Oishaa
(Marqqaosa 8:11-13; Luqaasa 12:54-56)*

¹ Issi issi Parisaawetinne Saaduqaaweti Yesuusakko yiidi, a paaccanau koyidosona; yaatidi banttana saluwaappe malaata bessana mala woossidosona.

² SHin Yesuusi zaaridi, eta hagaadan yaagiis; “Sa7ai qammiyo wode intte, ‘Saloi zo77ido gishshau, sa7ai booqallana’ yaageeta;

³ wonttimaatti qassi, ‘Saloi zo77idi gubbando gishshau, hachchi irai bukkana’ yaageeta; saluwaax xeellidi, sa7ai hananabaa eranaau danddayeeta; shin ha wodiyaa malaataa shaakki eranaau danidayekketii?

⁴ Ha wodiyaa asai iitai, Xoossau ammanettennaagee, malaata koyees; hananabaa yootiya Yoonaasa malaataappe attin, hara malaati au imettenna” yaagiis. Yaagidi, eta yeggi bayidi biis.

*Parisaawetunne Saaduqaawetu Irshshuwaa
(Marqqaosa 8:14-21)*

⁵ Erissiyo ashkarati abbaa pinnido wode, qumaa efaanaagaa dogidosona.

⁶ Yesuusi eta, “Parisaawetu irshshuwaaappenne Saaduqaawetu irshshuwaaappe inttena eridi naagettite” yaagiis.

⁷ Eti bantta giddon, “I hagaa giyoogee nuuni qumaa ehibeenna gishshaassa” yaagidi haasayaadoommidosona.

⁸ SHin eti giyoogaa Yesuusi eridi, “Ha ammanoi paccidoogeetoo, qumi bainna gishshau, aissi intte giddon haasayeetii?

⁹ Ha77ikka intteyyo gelibeennee? Taani ichchashu oittaa ichchashu sha7u asaayyo battidoogaa, qassi intte aappun samppaa kunttidi denttidaakko hassayekketii?

¹⁰ Woi taani laappun oittaa oiddu sha7u asaayyo battidoogaa, qassi intte aappun samppaa kunttidi denttidaakko hassayekketii?

¹¹ Taani inttena Parisaawetu irshshuwaappenne Saaduqaawetu irshshuwaappe naagettite giyoogaappe attin, oittabaa intteyyo haasayabeennaaga intte waanidi akeekkeksetii?” yaagiis.

¹² Erissiyo ashkarati Yesuusi banttau odidoogee, Parisaawetu timirrtyaappenne Saaduqaawetu timirrtyaappe eti naagettanaagaa gididoogaappe attin, oittan tigiyi irshshuwaappe naagettanaagaa gidennaagaa he wode akeekidosona.

*PHeexiroosa Ammanuwaanne Markkatettaa
(Marqqaosa 8:27-30; Luqaasa 9:18-21)*

¹³ Yesuusi Piliphphoosi-Qiisaariyaa giyo biittaa gakkido wode, ba erissiyo ashkarata, “Asai tana, Asa Na7aa oona gii?” yaagidi oichchiis.

¹⁴ Erissiyo ashkarati zaaridi, “Nena issi issi asai, Xammaqiya Yohaannisa yaagees; harati qassi Eelaasa yaagoosona; qassi baggati Ermmaasa woi hananabaa yootiyaageetuppe issuwaa yaagoosona” yaagidosona.

15 Yaagin Yesuusi eta, “Yaanin intte tana oona geetii?” yaagiis.

16 Simoon PHeexiroosi zaaridi, “Neeni de7o Xoossaa Na7aa Kiristtoosa” yaagiis.

17 Yesuusi zaaridi, hagaadan yaagiis; “Yoona na7aa Simoonaa, hagaa neessi saluwan de7iya ta Aawai erissidoogaappe attin, asi ooninne nena erissibeenna gishshau, neeni anjjettidaagaa.

18 PHeexiroosaa, taani neeyyo odais; neeni shuchcha; taani ha zaallaa bolli ta woosa keettaa keexxana; ta woosa keettaa harai atto, Si7ooliyaa wolqqaikka xoonanau danddayenna.

19 Taani neessi saluwaa kawotettaa qulppiyyaa immana; neeni sa7an qachchiyo ubbai saluwan qashetti uttiis; neeni sa7an birshshiyo ubbai saluwankka birshshetti uttiis” yaagiis.

20 Hegaappe guyyiyaa, Kiristtoosa i gididoogaa erissiyo ashkkarati ooassinne odenna mala, eta azaziis.

*Yesuusi Bana Gakkana Metuwaabaanne
Haiquwaabaa Kiro Oduwaa Odiis
(Marqqoosa 8:31-33; Luqaasa 9:22-27)*

21 He wodeppe doommidi Yesuusi, “Taani Yerusalaame bin, tana cimati, qeese halaqatinne higgiyaa tamaarissiyaageeti daro waissanau bessees; eti tana woranaunne taani heezzantto gallassi haiquwaappe denddanau bessees” yaagidi, ba erissiyo ashkkaratussi geeshshidi oduwaa doommiis.

22 PHeexiroosi a issi baggi zaaridi, “Ta Godau, Xoossai nena hegaappe ashsho; hagee ne bolli mulekka yeenna” yaagidi a zoranau doommiis.

²³ SHin Yesuusi guyye simmidi PHeexiroosa, “Ha Seexaanau, neeni ta matappe kichcha; neeni asi dosiyoobaa qoppiyoogaappe attin, Xoossai dosiyoobaa qoppenna gishshau, tau xube gi-dadasa” yaagiis.

*Yesuusa Kaalliyo Hanotaa
(Marqqaosa 8:34-9:1; Luqaasa 9:23-27)*

²⁴ Hegaappe guyyiyan, Yesuusi ba erissiyo ashkkarata hagaadan yaagiis; “Tana kaallanaau koyiya urai de7ikko, bana yeggi bayo; yaatidi ba masqqaliyya tookkidi, tana kaallo.

²⁵ Aissi giikko, ba shemppuwaa ashshana koyiya urai bashshana; shin ba shemppuwaa ta gishshau bashshiya urai ashshana.

²⁶ Issi urai sa7an de7iya ubbabaa bau shishshidi, ba shemppuwaa bashshikko, a ai maad-danee? Woi issi urai ba shemppuwaa wozanau ai immana danddayii?

²⁷ Aissi giikko, taani, Asa Na7ai, ta Aawaa bonchchuwan ta kiitanchchatuura yaana hanais; asa ubbau he wode a oosuwaa malaa immana.

²⁸ Taani intteyyo tumaa gais; amarida asati, taani, Asa Na7ai, kawo gidada yiyoogaa be7ana gakkanaassi, haiqqennaageeti hagan de7oosona” yaagiis.

17

*Yesuusa Merai Laamettiis
(Marqqaosa 19:2-13; Luqaasa 9:28-36)*

¹ Yesuusi usuppun gallassappe guyyiyan, banaara PHeexiroosa, Yaaqoobanne, Yaaqooba

ishaa Yohaannisa ekkidi, eta xalaalaa gita deriaya huuphiyaa kessiis.

² Qassi eti xeellishin, eta sinttan laamettiis; a som77oi awa aifiyaadan poo7iis; a maayoikka poo7uwaadan booxxiis.

³ Muuseenne Eelaasi Yesuusaara haasayishin, ha heezzu erissiyo ashkarati be7idosona.

⁴ PHeexiroosi Yesuusa, “Ta Godau, nuuni hagan de7iyoogee nuussi lo77o; neeni dosikko, nuuni hagan heezzu zamppata issuwaa neessi, issuwaa Muusessi, issuwaa Eelaasassi zamppayana” yaagiis.

⁵ Ihaasayishin, poo7iya shaarai yinne eta gentti aggiis; genttin shaaraappe, “Hagee taani siiqiqiyo tana ufaissiya ta Na7aa; i giyoogaa siyite” giya qaalai yiis.

⁶ Erissiyo ashkarati he qaala siyido wode, daro yayyidi, gufanni wodhdhidosona.

⁷ Yesuusi etakko yiidi, eta bochchiis; bochchidi, “Denddite; yayyoppite” yaagiis.

⁸ Eti xoqqu giidi xeelliyo wode, Yesuusa xalaalaappe attin, hara asa oonanne be7ibookkona.

⁹ Eti deriyaappe wodhdishin, Yesuusi eta, “Taani Asa Na7ai, haiquwaappe denddana gakkanaassi, ha intte be7idoogaa oyoyoonne odoppite” yaagidi azaziis.

¹⁰ Erissiyo ashkarati Yesuusa, “Yaatin, higgiyaa tamaarissiyaageeti aissi, ‘Eelaasi kasetidi yaanau bessees’ giyoonaa?” yaagidi oichchidosona.

¹¹ Oichchin i zaaridi yaagiis; “Eelaasi kaseti yidi, ubbabaa giigissana.

¹² SHin taani intteyyo odais; Eelaasi hagaappe kase yiichchiis. Yin asai a ba koyidobaa ubbaa oot-tidoogaappe attin eribeenna; hegaadankka, qassi tana, Asa Na7aa, asai waissana” yaagiis.

¹³ Erissiyo ashkkarati he wode banttau Yesuusi Xammaqiya Yohaannisabaa odiyoogaa akeekidosona.

*Yesuusi Xalahee Oiqqido Na7aa Pattiis
(Marqoosa 9:14-29; Luqaasa 9:37-43)*

¹⁴ Eti daro asaakkko yiido wode, issi bitanee Yesusakko yiidi, a sinttan gulbbatidi,

¹⁵ “Ta Godau, ta na7aa kaarettai oiqqin, i daro wode taman, qassi daro wode haattan kunddiyo gishshau, i keehi sahettees; a pattarkkii.

¹⁶ Ne erissiyo ashkkaratukkokka a ehaas; shin pattanau danddayibookkona” yaagiis.

¹⁷ Yesuusi zaaridi eta, “Ammanenna ha wodiyaa geella asau! Taani inttenaara aude gakkanaassi de7anee? Qassi inttebaa aude gakkanaassi danddayanee? Na7aa taakko haa ekki yiite” yaagiis.

¹⁸ Yesuusi xalahiyaa, “Appe kiya” giidi azazin, xalahee na7aappe kiyi aggiis; sohuwaarakka na7ai paxi bayiis.

¹⁹ Hegaappe guyyiyan, erissiyo ashkkarati bantarkka Yesuusakko yiidi, “Nuuni xalahiyaa kessanau aissi danddayibookkonii?” yaagidosona.

²⁰ Yaagin Yesuusi eta yaagiis; “Hegee intte ammanoi guuxrido gishshataassa; taani intteyyo tu-maa odais; intteyyo sanaafici giyo qii mittee aifee

keena ammanoi de7iyaakko, intte ha deriyaa, ‘Hagaappe yaa shiiqa’ yaagiyaakko i shiiqana; intte ai oottanaukka danndayana.

²¹ SHin hagaa malaa woosappenne xoomappe harabai kessanau danndayenna” yaagiis.

*Yesuusi Ba Haiquwaabaa Naa77anttuwaa Odiis
(Marqoosa 9:30-32; Luqaasa 9:43-45)*

²² Erissiyo ashkkarati Galiilan, issippe shiiqi ut-tidaashin, Yesuusi eta, “Tana, Asa Na7aa, asi asau aattidi immana.

²³ Asai tana worana; worin taani heezzantto gallassi haiquwaappe denddana” yaagiis. Erissiyo ashkkarati daro qarettidosona.

Beeta Maqidasiyaa Giiraa Giiriyoogaa

²⁴ Yesuusinne erissiyo ashkkarati Qifirinahooma katamaa yiido wode, Beeta Maqidasiyaaassi giiraa ekkiyaageeti PHeexiroosakk yiidi, “Inttena tamaarissiyaagee Beeta Maqidasiyaa giiraa giirennee?” yaagidosona.

²⁵ I zaaridi, “Giirees” yaagiis.

PHeexiroosi soo gelido wode, Yesuusi kasetidi a, “Simoonaa, ne qofai aibee? Ha sa7aa kawoti qaraxaa woi giiraa ooppe ekkiyoona? Bantta biittaa asaappe ekkiyoonaayye woi hara biitta asaappe ekkiyoona?” yaagiis.

²⁶ Yaagin PHeexiroosi, “Hara biitta asaappe ekkoosona” yaagiis.

Yesuusi PHeexiroosa, “Yaatikko, biittaa asai giranau bessenna.

²⁷ SHin nuuni ha asata hanqgetissanau koyokko; neeni abbaa baada aani piriyyaa yegga; yaatada koiro kiyiya moliyyaa oiqqada, a doonaa

pooqqiyo wode, giirau gidiya miishshaa neeni demmania. Hegaa ekkada, ta giiraanne ne giiraa etau qanxxa” yaagiis.

18

Ubbaappe Aadhdhiyaagee Oonee?

(*Marqqaosa 9:33-37; Luqaasa 9:46-48*)

¹ Erissiyo ashkarati Yesuusakko he wode yiidi, “Saluwaa kawotettan ubbaappe aadhdhiyaagee oonee?” yaagidosona.

² Yaagin Yesuusi issi guutta na7aa xeesidi, eta giddon essidi, hagaadan yaagiis;

³ “Taani intteyyo tumaa odais; Xoossaakkko intte simmidi, guutta naatudan hanana xayikko, saluwaa kawotetaa mulekka gelanau danddayekketa.

⁴ Simmi ha guutta na7aadan, bana kaushshiya ooninne saluwaa kawotettan ubbaappe aadhdhiyaagaa.

⁵ Qassi hagaa mala na7a ta sunttan mokkiya ooninne tana mokkees.

⁶ SHin tana ammaniya ha guutta naatuppe is-suwaal balettiya ooninne, gaacciyo wogga woxaa ba qooriyan qachchidi, ciimma abban mitettiyoogee au keha.

Xubiyaassi Gaaso Gidiyaabaa

(*Marqqaosa 9:42-48; Luqaasa 17:1-2*)

⁷ “Sa7ai asaa xubbiyo gishshau, sa7aayyo aayye7ana; aissi giikko, xubbiyaabai yuussaa aggenna; shin xubee a gaasotan yiyo uraayyo aayye7ana.

8 “Ne kushee woi ne tohoi nena balettikko, neeppe qanxxa ola; neeni naa77u kushiyaaranne naa77u tohuwaara merinaa taman olettanaagaappe wobbe woi duuxa kushiyaara merinaa de7uwaa geliyogee neeyyo keha.

9 Qassi ne aifee nena balettikko, neeppe wooca ola; neeni naa77u aifiyaara Gaannabiyyaa taman olettanaagaappe issi aifiyaara merinaa de7uwaa geliyogee neeyyo keha.

10 “Intte ha guuttatuppe issuwaanne karennna mala, inttene naagite; aissi giikko, taani intteyyo odais; saluwan eta kiitanchchati ubba wode, saluwan de7iya ta Aawaa sinttan de7oosona.

11 Aissi giikko, taani, Asa Na7ai, bayidaagaa ashshanau yaas.

Bayida Dorssaa Leemisuwaa (Luqaasa 15:3-7)

12 “Issi asayyo xeetu dorssati de7iyaageetuppe issoi bayikko, uddufun tammanne uddufunaa deriyan yeggi bayidi, he bayidaagaa koyanau beennee? Intte woigeetii?

13 Taani intteyyo tumaa gais; i demmikko, bayibeenna uddufun tammanne uddufun dorssatuppe aattidi, he issi dorssan ufaitees.

14 Hegaadankka, saluwan de7iya intte Aawai ha guuttatuppe issoi bayyanaagaakka koyenna.

Moorida Asassi Oottanau Bessiyaabaa

15 “Ne ishai nena naaqqikko, nerkka akko baada, a mooruwaau au yoota; i nebaa siyikko, ne ishaa balaappe zaaradasa.

¹⁶ SHin i nebaa siyennan ixxikko, naa77u woi heezzu markkai markkattidoogan yoho ubbai tуматиyo gishshau, hara issi woi naa77u asa ne-naara ekka efa.

¹⁷ I etabaa siyennan ixxikko, ubbabaa woosa keettaassi oda; qassi woosa keettai giyoogaakka i siyennan ixxikko, ammanenna asadaaninne gi-raa ekkiya asadan a paida.

¹⁸ “Taani intteyyo tumaa gais; sa7an intte qachchiyo ubbai saluwankka qashetti uttiis; qassi sa7an intte birshshiyo ubbai saluwankka bir-shshetti uttiis.

¹⁹ “Qassikka taani intteyyo odais; intteppe naa77u urai sa7an Xoossa woossiyooban aibiinne maayettikko, saluhan de7iya ta Aawai hegaa intteyyo immana.

²⁰ Aissi giikko, naa77u urai woi heezzu urai ta sunttan shiiqiyosan, taani hegan eta gidduwan de7ais” yaagiis.

Atto Giyoogaa

²¹ PHeexiroosi he wode Yesuusakko yiidi, “Godau, ta ishai tana aapputoor naaqqikko taani ayyo atto gaanau bessii? Laappuntto gakkanaassi naaqqiineeyye?” yaagidi a oichchiis.

²² Yesuusi zaaridi a, “CHii, taani nena laappun tammutoor laappuntto gaisippe attin, laappuntto giikke.

²³ “Aissi giikko, saluwaa kawotettai ba ashkkaratuura miishshaa qoodettanau qoppida kawuwaa milatees.

²⁴ He kawoi miishshaa qoodettanau doommido wode, daro sha7u paundde acoi de7iyo issi bitaniyaa akko ehiidosona.

²⁵ SHin he ashkkarau acuwaa qanxxiyoobai xayin, a godai he acuwaa qanxxanau, a machchiyaanne inne a naati, qassi au de7iya ubbabai baizettana mala, a azaziis.

²⁶ Hegaa gishshau, ashkkarai ba godaa sinttan gulbbatidi, ‘Ta godau, hai nanggashsharkkii; taani neeyyo ubbabaakka qanxxana’ yaagidi a woossiis.

²⁷ Woossin a godai au qarettidi, a yeddi bayiis; a acuwaakka ayyo maari aggiis.

²⁸ “SHin he ashkkarai kiyidi, ba lagge ashkkaratuppe issoi baappe ishatamu bira gidiyaagaa tal77idaagaara gaittidi, ‘Ne bolli de7iya ta miishshaa qanxxa’ yaagi oiqqidi, a cuulliis.

²⁹ “Cuullin he a lagge ashkkarai a sinttan gulbbatidi, ‘Hai nanggashsharkkii; taani neeyyo ubbabaakka qanxxana’ yaagidi a woossiis.

³⁰ “SHin ixxidi ekki efiidi, a laggee he acuwaa qanxxana gakkanaashin, qasho keetaa gelissiis.

³¹ Hegaa gishshau, a lagge ashkkarati hegaa be7idi, daro yiillotidosona; bantta godaakko biidi, i oottido ubbabaa au odidosona.

³² “Hegaappe guyyiyan, godai he ashkkaraa xeesidi, ‘Ha iita ashkkarau, neeni tana woossido gishshau, taani he aco ubbaa neeyyo maara aggaas.

³³ Taani neeyyo he acuwaa maaridoogaadan, neenikka ne lagge ashkkarau maaranau bessennee?’ yaagiis.

³⁴ Yaagidi a daro hanqgettidi, ba acuwaa ubbaa i qanxxana gakkanaashin, paxa kaa7ettana mala, qasho keetaa gelissiis.

³⁵ “Intte huuphiyan huuphiyan intte ishau wozanappe atto gaana xayikko, he godai ba ashkkaraa oottidoogaadan, saluwan de7iya ta Aawaikka inttena hegaadan oottana” yaagiis.

19

Yesuusi Geluwaa Ehuwaabaa Tamaarissiis (Marqoosa 10:1-12)

¹ Yesuusi he haasayaa wurssidoogaappe guyyiyan, Galiilappe denddidi, Yorddaanoosa SHaafaappe hefinttan de7iya Yihudaa biittaa biis.

² Daro asai a kaallidi biidaagaa hegan pattiis.

³ Issi issi Parisaaweti paaccanau Yesuusakko yiidi, “Issi asi issiban gaasottidi, ba machchiyo yeddana nu higgee azazii?” yaagidi a oichchidosona.

⁴ Oichchin Yesuusi zaaridi, hagaadan yaagiis; “Xoossai kiro eta medhdhiiddi, attumaasanne maccaasa oottiis.

⁵ Hegaa gishshau, ‘Issi asi ba aawaanne ba aayyiyo aggi bayidi, ba machcheera issippe de7ees; eti naa77ai issi asa gidoosona’ yaagiya qaalaa nabbabibekketii?

⁶ Hegaa gishshau, eti issi asa gidiyogaappe at-tin, naa77u asa gidokkona; hegaa gishshau, Xoossai issippe gattidoogaa asi shaakkoppo” yaagiis.

⁷ Parisaaweti Yesuusa, “Yaatin, Muusee aissi issi urai ba machcheeyyo paramaa immidi yeddana mala azazidee?” yaagidosona.

⁸ Yesuusi zaaridi, “Intte intte maccaasaa yed-dana mala, Muusee inttena azazidoogee, intte yootin siyennaageeta gidido gishshaassappe at-tin, kiro hegaa mala gidenna.

⁹ Taani intteyyo odais; ba machchiyo shaaramuxennan de7ishin yeddidi, haranno ekiya ooninne shaaramuxees; harai yeddidooro ekiyaageekka shaaramuxees” yaagiis.

¹⁰ Erissiyo ashkkarati a, “Azina giddooninne machchi giddon de7iya wogai hegaa mala gidikko, ekkennaaninne gelennan de7iyoogee keha” yaagidosona.

¹¹ SHin Yesuusi eta yaagiis; “Hagaa mala timirt-tee Xoossai immidoogeetussappe attin, asa ubbaassa gidenna;

¹² aissi giikko, bantta aayee uluwaappe yelettiyo wodekka, attumatetti bainnan yelettidaageeti de7oosona; qassi asi qaaratidoogeetikka de7oosona; qassi saluwaa kawotettaa gishshau, bantana qaaratidaageeti de7oosona; ha timirttiyyaa eranau danndayiya ooninne ero” yaagiis.

*Yesuusi Guutta Naatu Bolli Ba Kushiyaa Wottiis
(Marqqaosa 10:13-16; Luqaasa 18:15-17)*

¹³ Yesuusi he wode ba kushiyaa guutta naatu bolli wottidi, Xoossa woossana mala, issi issi asai naata akko ehiis; shin erissiyo ashkkarati he asaa hanqgettidosona.

¹⁴ SHin Yesuusi, “Guutta naati taakko yiyoogaa diggoppite; aissi giikko, saluwaa kawotettai hageetu malaassa” yaagiis.

¹⁵ Yaagidi ba kushiyaa eta bolli wottidoogaappe guyyiyan, hegaappe aggi bayidi biis.

*Yelaga, Dure Bitaniyaa Oisha
(Marqqaosa 10:17-31; Luqaasa 18:18-30)*

¹⁶ Issi bitanee Yesuusakko yiidi, “Tamaaris-siyaagoo, taani merinaa de7uwaa demmanau lo77obaa ai oottoo?” yaagiis.

¹⁷ Yesuusi a, “Lo77obai aibakko tana aissi oichchais? Issuwaa xalaalai lo77o; shin neeni merinau de7anaau koyikko, azazota naaga” yaagiis.

¹⁸ Bitanee, “Augeeta?” yaagidi oichchiis.

Oichchin Yesuusi zaaridi, “Woroppa; shaaramuxoppa; wuuqqoppa; worddo markkattoppa;

¹⁹ ne aawaanne ne aayyiyo bonchcha; ne shooruwaakka ne huupheden siiqa” yaagiis.

²⁰ He yelaga bitanee Yesuusa, “Taani hegaa ubbaakka guutta naatettaasappe doommada naagaas; yaatin, tau pacciyaabi aibee?” yaagiis.

²¹ Yesuusi bitaniyaa, “Neeni polida asa gidanau koyikko, baada neeyyo de7iyaabaa baizzada, he miishshaa hiyyeesau imma; neeni saluwan dure-tana; yaatada yaada tana kaalla” yaagiis.

²² SHin he yelaga bitanee hegaa siyido wode, i daro dure gidiyo gishshau, qarettiiddi aggi bayidi biis.

²³ Yesuusi ba erissiyo ashkkaratussi, “Taani intteyyo tumaa gais; dure asi saluwaa kawotettsa gelanaagee daro meto gidana.

²⁴ Taani gujjadakka intteyyo odais; dure asi Xoossa kawotettsa gelanaagaappe, gaameelai marppiyaa xoo7iyaara aadhhdhanaagee matat-tees” yaagiis.

²⁵ Erissiyo ashkkaratii hegaa siyidi garamettidi, “Yaatin, ooni attanau danndayii?” yaagidosona.

26 Yesuusi eta tishshi ootti xeellidi, “Hagee asau danddayettenna; shin Xoossau ubbabai danddayettees” yaagiis.

27 PHeexiroosi he wode zaaridi Yesuusa, “Be7a, nuuni nuuyyo de7iya ubbabaa aggi bayidi, nena kaallida; yaatidi nuuni ai demmaneeshsha?” yaagiis.

28 Yaagin Yesuusi eta hagaadan yaagiis; “Taani intteyyo tumaa gais; taani, Asa Na7ai, ooratta biittan ta kawotaa araatan uttiyo wode, tana kaallida inttekka tammanne naa77u Israa7eela zaretu bolli pirddanau, tammanne naa77u kawotaa araatañ uttana.

29 Ta sunttaa gishshau, keettata woi ishantta woi michchentta, woi aawaa woi aayyiyo woi machchiyo, woi naata woi gadiyaa aggida ooninne, xeetu kushiyaappe dichchaa ekkana; qassi merinaa de7uwaakka laattana.

30 SHin daroti ha77i sinttan de7iyaageeti guyye aadhdhana; qassi daroti ha77i guyyen de7iyaageeti sinttau aadhdhana.

20

Woiniyaa Turaa Giddon Oottiya Oosanchchatu Leemisuwaa

1 “Saluwaa kawotettai woiniyaa giyo turaa gidduwaa oosanchchata keraa ootissanau, maallado guuraara kiyida woiniyaa turaa godaa milatees.

2 I he oosanchchatuyyo hachchi hachchi issi shilingge qanxxanau etaara giigidi, ba woiniyaa turaa gidduwaa ootissanau eta yeddiis.

3 “Qassi heezzu saate gidishin kiyidi, oosoi bainnan qocan eqqida hara asata be7idi,

⁴ eta, ‘Inttekka qassi ta woiniyaa turaa gidduwaa oottanau biite; taani intteyyo bessiya waa-gaa qanxxana’ yaagiis; yaagin eti biidosona.

⁵ Naa77anttuwaakka usuppun saatiyaaninne uddufun saatiani kiyidi, hegaadan oottiis.

⁶ Tammanne isiini saatiani i kiyiyo wode, harati hegan eqqidaageeta demmidi, ‘Ooso oottennan kumetta gallassaa hagan aissi eqqi pe7idetii?’ yaagiis.

⁷ “Yaagin eti, ‘Nuna ootissiya asi xayido gishshau eqqi pe7ida’ yaagidosona.

“I, ‘Inttekka qassi ta woiniyaa turaa gidduwaa oottanau biite’ yaagiis.

⁸ “Sa7ai omariyo wode, woiniyaa turaa godai oosanchchatu halaqaa, ‘Oosanchchata xeesada, wurssettan oosuwan gelidaageetuppe doommada kiro gelidaageeta gakkanaassi, eta damoozaa qanxxa’ yaagiis.

⁹ “Tammanne isiinintta saatiani oosuwa doommidaageeti yiidi, huuphiyan huuphiyan issi issi shilinggiyaa ekkidosona.

¹⁰ Kiro oosuwa doommida asati yiido wode, daruwaa ekkanaau qoppidosona; shin etikka huuphiyan huuphiyan issi issi shilinggiyaa ekkidosona.

¹¹⁻¹² Ekkidi, ‘Ha guyyeppe yiidaageeti issi saate xalaalaa oottidosona; kumetta gallassaa daafuraanne hombbiyaa ekkida nuugaara eta damoozaa lagge oottadasa’ yaagidi banttana oosuwan gelissidaagaa bolli zuuzummidosona.

¹³ “SHin i etappe issuwaa hagaadan yaagiis; ‘Ta jaalau, taani nena naaqqabeikke; issi shilinggiyan tanaara giigabeikkiyye?

14 Neegaa ekkada ba; taani ha wurssettan oosuwan gelidaagaassikka neegaa keenaa immanau koyais.

15 Taani ta miishshan ta koyidobaa oottanau tau maati baawee? Woi taani keha gidido gishshau, neeni qanaatai?" yaagiis.

16 "Hegaadankka, qassi guyyegeeti sinttau aadhhana; sinttaageeti guyye aadhhana; aissi giikko, xeesettidaageeti daro; shin doorettidaageeti guutta" yaagiis.

*Yesuusi Ba Haiquwaabaa Heezzantuwa Odiis
(Marqqaosa 10:32-34; Luqaasa 18:31-34)*

17 Yesuusi Yerusalaame biiddi, ogiyan banaara biya tammanne naa77u erissiyo ashkkarata gaxaa kessidi, dumma etassi yaagiis.

18 "Be7ite, nuuni Yerusalaame ha77i kiyeettees. Yaani tana, Asa Na7aa qeese halaqatussinne higiyaa tamaarissiyaageetussi aattidi immana; eti ta bolli haiqo pirdaa pirddana.

19 Qassi Aihuda gidenna asaassikka tana aattidi immana; he Aihuda gidenna asai ta bolli qilliiccananne tana lissuwan garafana; yaatidi masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi, tana kaqqana; kaqqin taani heezzantto gallassi haiquwaappe denddana" yaagiis.

*Zabddiyoosa Naatu Aayee Woosaa
(Marqqaosa 10:35-45)*

20 He wode Zabddiyoosa naatu aayyiyyaa ba naatuura Yesuusakko yaasu; yaada a sinttan gulbatada issibaa a woossaasu.

21 Yesuusi o, "Ai koyai?" yaagidi oichchiis.

A zaarada, “Ha ta naa77u naati ne kawotet-tan issoi neeppe ushachcha baggaara, qassi issoi neeppe haddirssa baggaara uttona garkkii” yaagada woossaasu.

²² SHin Yesuusi zaaridi naata, “Intte ai woossiyaakko erekketa; taani uyana burccukkuwaappe uyanaunne taani xammaqettana xinqqatiyya xammaqettanau danddayeetii?” yaagiis.

Yaagin eti, “Ee danddayoos” yaagidosona.

²³ Yesuusi, “Taani uyiyo burccukkuwaappe tumakka intte uyana; shin taappe ushachcha baggaaranne haddirssa baggaara uttanaageeta dooranau taayyo maati baawa; shin he sohoi ta Aawai immanau giigissi wottidoogeetussa” yaagiis.

²⁴ Hankko tammu erissiyo ashkkarati hegaa siyido wode, he naa77u ishantta hanqqettidosona.

²⁵ SHin Yesuusi eta ubbaa baakko xeesidi, hagaadan yaagiis; “Aihuda gidennaageetu halqatinne hegeeta kaalettiya asati bantta asaa haariyoogaa ereeta.

²⁶ Intte giddon hegaa mala gidenna; shin intte giddon gitatana koyiya ooninne intteyyo ashkkara gidanau bessees.

²⁷ Qassi intte giddon ubbaappe bolla gidana koyiyai ooninne intteyyo aille gidanau bessees.

²⁸ Hegaadan taani, Asa Na7ai, asaayyo oot-tanaunne daro asaa wozanau ta shemppuwaa immanau yiidoogaappe attin, asi tau oottanau yabeikke” yaagiis.

*Yesuusi Naa77u Qooqeta Pattiis
(Marqoosa 10:46-52; Luqaasa 18:35-43)*

²⁹ Yesuusinne erissiyo ashkkarati Yarkkoppe kiyishin, daro asai eta kaalliis.

³⁰ Naa77u qooqe asati ogiyaa doonan utti-daageeti Yesuusi hegaara aadhdiyoogaa siyidi, bantta qaalaa xoqqu oottidi, “Godau, Daawita na7au, nuna maarakkii” yaagidosona.

³¹ Daro asai eta, “Haizzite” giidi hanqqettiis; shin eti bantta qaalaa keehi xoqqu oottidi, “Godau, Daawita na7au, nuna maarakkii!” yaagidosona.

³² Yesuusi ogiyan eqqidi, eta xeesiis; xeesidi, “Taani intteyyo ai oottanau koyeetii?” yaagiis.

³³ Qooqeti, “Godau, nu aifiyaa pattarkkii” yaagidosona.

³⁴ Yesuusi etau qarettidi, eta aifiyaa bochchiis; sohuwaarakka eta aifee xeelli aggin, a kaalli bayidosona.

21

*Yesuusi Gita Bonchchuwan Yerusalaame Gelis
(Marqoosa 11:1-11; Luqaasa 19:28-40;
Yohaannisa 12:12-19)*

¹ Eti Yerusalaame matidi, Dabira Zaite giyo deriyaa lanqqiyan de7iya Beetafaage giyo qeeri katamaa gakkidosona; Yesuusi erissiyo ashkkaratuppe naa77aa sinttau kiittidi,

² eta hagaadan yaagiis; “Intteppe sinttan de7iya qeeri katamaa biite; biidi issi hariyaa qashuwan de7iyaaro i maraara intte sohuwaara demmana; eta birshshidi, tau ekki yiite.

3 Ooninne inttena oichchikko, ‘Godai hageeta koyees’ yaagite; sohuwaarakka i eta yeddi bayana.

4-5 Hananabaa yootiyaagee,
“Xiyoone katamau,
‘Be7a, ne kawoi ashkke gididi,
hariyaa bolli, hare maraa bolli uttidi,
neekko yees’ yaagite”
yaagidi haasayidoogee polettana mala, hagee haniis.

6 Erissiyo ashkkarati biidi, Yesuusi banttana azazidoogaadan oottidosona.

7 Hariyoonne hare maraa ehiidi, bantta maayuwaa eta zokkuwan hiixxidosona; hiixxin Yesuusi toggiis.

8 He daro asaappe dariya baggai ba maayuwaa ogiyan hiixxiis; qassi harati mittaa tashiyaa kari karidi, ogiyan hiixxidosona.

9 Yesuuusappe sinttaara hemettiya daro asainne qassi a geeduwaa kaalliya daro asai, ba qaalaa xoqqu oottidi,

“Daawita na7ai galatetto!
Godaa sunttan yiyaagee anjettidaagaa!
Xoossai galatetto!” yaagiis.

10 Yesuusi Yerusalaame katamaa gelido wode, kataman de7iya asai ubbai, “Hagee oonee?” yaagidi shabbirettiis.

11 Asai, “Hagee Galiilan de7iya Naazireeta giyo katamaappe yiida hananabaa yootiya Yesuusa” yaagiis.

*Yesuusi Beeta Maqidasiyaa Gelis
 (Marqoosa 11:15-19; Luqaasa 19:45-48;
 Yohaannisa 2:13-22)*

¹² Yesuusi Beeta Maqidasiyaa gelidi, hegan baizziyaageetanne shammiyaageeta ubbaa kare yedettiis; qassi miishshaa laammiyaageetu xaraphpheezzaanne haraphphiyaa baizziyaageetu oidiyaa aatti yeggidi,

¹³ eta, “Xoossaa maxaafan, ‘Ta keettai Xoossa woossiyo keetta geetettana’ yaagettidi xaafetti uttiis; shin intte a panggati qosettiyo gonggolo kesseeta” yaagiis.

¹⁴ Qooqetinne tohoi silidoogeeti Yesuusakko Beeta Maqidasiyaa yin, i eta pattiis.

¹⁵ SHin qeese halaqatinne higgiya tamaarissiyaageeti Yesuusi oottiyo oorattabaa be7ido wodenne, guutta naati Beeta Maqidasiyan bantta qaalaa xoqqu oottidi, “Daawita na7ai galatetto” yaagiyoogaa be7ido wode hanqqettidosona.

¹⁶ Hanqqettidi Yesuusa, “Hageeti giyoogaa siyai?” yaagidosona.

Yesuusi, “Ee siyais; Xoossaa maxaafai, ‘Guutta naatinne xammiya naati nena galatana mala, eta erissadasa’ yaagiyaagaa mulekka nabbabibekketii?” yaagiis.

¹⁷ Yesuusi eta aggi bayidi, he katamaappe Biitaaniyaa giyo katamaa biidi, yaani aqiis.

*Aifee Xayido Balase Mittiyo
 (Marqoosa 11:12-14, 20-24)*

¹⁸ Yesuusi maallado katamaa simmidi yiidi namisettiis.

19 Ogiyaa doonan issi balase giyo mittiyo be7idi, ikko biis; biidi he balasen haitta xalaalappe attin, aife ainne demmibeenna; o, “Naa77anttuwaa merinaukka aifoppa” yaagin, he balasiyaa so-huwaara mela aggaasu.

20 Eriissiyo ashkarati hegaa be7idi garamet-tidi, “Ha balasiyaa waanada issi kuttan mela ag-gadee?” yaagidosona.

21 Yesuusi zaaridi, “Taani intteyyo tumaa gais; intte ammanoi de7iyoogeetanne sirennageeta gidikko, ha balasiyo taani oottidoogaa mala xalaalaa oottekketa; shin harai atto intte ha deriyaa, ‘Denddada abban kundda’ giikkokka hanana;

22 intte ammanidi Xoossa woossiyoobaa aiba gidikkokka ekkana” yaagiis.

*Yesuusa Alaafetettai Yiidosaa
(Marqqaosa 11:27-33; Luqaasa 20:1-8)*

23 Yesuusi Beeta Maqidasiyaa yiidi tamaaris-sishin, qeese halaqatinne Aihuda cimati akko yi-idi, “Neeni hagaa oottanau neeyyo ai alaafetetti de7ii? Neeyyo ha alaafetettaa oonee immidai?” yaagidosona.

24 Yesuusi zaaridi eta, “Taanikka inttena issibaa oichchana; intte tau hegaa odikko, taani hagaa ai alaafetettan oottiyaakko, intteyyo odana;

25 Yohaannisi xammaqiyo alaafetettai awappe yiidee? Xoossaappe yiideeyye asappe yiidee?” yaagiis.

Eti bantta giddon palamaa doommidi, “Nu-un, ‘Xoossaappe yiis’ yaagikko i nuna, ‘Yaatin, Yohaannisi yootidoogaa aissi ammanibeekketii?’ yaagana.

²⁶ SHin nuuni, ‘Asappe yiis’ yaagikko, asai ubbai Yohaannisi hananabaa yootiyaagaa gididoogaa eriyo gishshau, asau yayyoos” yaagidosona.

²⁷ Eti Yesuusayyo, “Nuuni erokko” yaagidi zaaridosona.

Yesuusi, “Taanikka hagaa ai alaafetettan ootiyaakko, intteeyyo odikke” yaagiis.

Naa77u Naatu Leemisuwa

²⁸ “SHin intte ai qoppeetii? Naa77u naati de7iyo issi bitanee de7ees; he bitanee baira na7aakko biidi, ‘Ta na7au, hachchi baada ta woiniyaa turaa ootta’ yaagiis.

²⁹ Na7ai zaaridi, ‘Ixxaas’ giis; shin guyyeppe ba wozanan qoppi ekkidi, woiniyaa turaa oottanau biis.

³⁰ Aawai hinkko na7aakko biidi, bairau giidoogaadankka au giis; kaalo na7ai zaaridi, ‘Ero ta godau’ yaagiis; shin bibeenna.

³¹ Ha naa77u naatuppe ba aawai koyidoogaa oottidaagee augee?” yaagiis.

Yaagin eti, “Bairaa” yaagidosona.

Yesuusi eta hagaadan yaagiis; “Taani intteeyyo tumaa gais; giiraa ekkiyaageetinne shaaramuxati intteppe sinttatidi, Xoossaa kawotettaa gelana.

³² Aissi giikko, Xammaqiya Yohaannisi xillotet-taa ogiyaa tamaarissiiddi, inttekko yin, i giyoogaa ammanibeeakketa. SHin giiraa ekkiyaageetinne shaaramuxati i giyoogaa ammanidosona; intte harai atto hegaa be7idikka, intte nagaraappe sim-midi, i giyoogaa ammanibeeakketa” yaagiis.

*Woiniyaa Turaa Giddon Oottiya
Goshshanchchatu Leemisuwa
(Marqoosa 12:1-12; Luqaasa 20:9-19)*

³³ Qassikka Yesuusi hagaadan yaagiis; “Hara leemisuwaakka siyite; woiniyaa giyo turaa tokkida issi bitanee de7ees; woiniyaa turaa yuushshi aattidi diriis; qassi he woiniyaa gum77iyo ollaakka bookkiis; hegaa naagiya asaayyo adussa shuchchaa gimbibiis. Hegaappe guyyyiyan, kottaa oottiya asau immidi, hara dere biis.

³⁴ Woiniyaa aifiyaa maxiyo wodee gakkin, bana gakkiyaagaa ekkidi yaana mala, ba ashkarata ba kottaawatukko kiittiis.

³⁵ Kottaawati a ashkarata oiqqidi, issuwaa wadhdhidosona; issuwaa woridi, qassi hinkkuwaa shuchchan caddidosona.

³⁶ Qassikka he bitanee kaseegeetuppe dariya hara ashkarata kiittiis; kottaawati he ashkaratakka kaseegeetudan oottidosona.

³⁷ “SHin wurssettan i, ‘Ta na7aa eti bonchchana’ yaagidi ba na7aa etakko kiittiis.

³⁸ “SHin kottaawati na7aa be7idi, bantta gid-don, ‘Gadiyaa laattanaagee hagaa; hinddite a woridi, gadiyaa nuuni laattoos’ yaagidosona.

³⁹ Na7aa oiqqidi, woiniyaa turaa giddoppe gaxaa kessidi woridosona.

⁴⁰ “Simmi woiniyaa turaa godai yiyo wode, he kottaawata waatanee?” yaagidi oichchiis.

⁴¹ Oichchin eti, “I he iita asata wori wurssidi, woiniyaa turai aifiyo wode bana gakkiyaagaa wodiyan sheedhdhiya hara kottaawatuyyo im-mana” yaagidosona.

⁴² Yesuusi eta hagaadan yaagiis;
“‘Gimbbiyaageeti karidi ixxido shuchchai

godaan xaphuwaa minttiya, ubbaappe aadhd-hiya shuchcha gidiis.

Hagee Godai oottidobaa;
qassi nu aifiyaukka garamissiyaabaa'
yaagiyaagaa Xoossa maxaafaappe mulekka nabbabibekketii?

⁴³ “Hegaa gishshau, taani intteyyo odais; Xoossa kawotettai intteppe ekettidi, lo77o aifiyaa im-miya asau imettana.

⁴⁴ He shuchchaa bolli kunddiya ubbai meqerettana; qassi he shuchchai asa bolli kunddikko, he kunddido uraa gaaccana” yaagiis.

⁴⁵ Qeese halaqatinne Parisaaweti Yesuusi odido leemisuwa siyido wode, banttabaa haasayiy-oogaa eridosona.

⁴⁶ Eti Yesuusa oiqqanau koyidosona; shin Yesuusa daro asai hananabaa yootiyaagaa giidi qoppi uttido gishshau, he asau yayyidosona.

22

Bullachchaa Oduwaa Leemisuwa (Luqaasa 14:15-24)

¹ Yesuusi asaayyo naa77anttuwaa leemisuwan hagaadan yaagidi haasayiis;

² “Saluwaa kawotettai ba na7aayyo bullachchaa makkida kawuwaa mala.

³ He kawoi bullachchaa odi wottido asata xeesanau ba ashkarata kiittiis; shin asati yaanaau koyibookkona.

⁴ “Qassi hara ashkarata, ‘Xeesettidaageeta, ‘Taani qumaa giigissaas; ta sanggatinne ta dad-daroti shuhettidosona; ubbabaikka mahettiis. Bullachchaa haa yiite’ yaagide’ yaagidi kiittiis.

⁵ SHin xeesettidaageeti koyennan ixxidi, bantta oosuwau oosuwau biidosona; issoi ba goshshau bin, hinkkoi ba zal77iyau biis.

⁶ Attidaageeti qassi kawuwaa ashkkarata oiqqidi wadhdhidi woridosona.

⁷ “Kawoi daro hanqqettiis; qassi ba wotaadarata yeddidi, he shemppuwaa woridaageeta worissidi, eta katamaa xuugissiis.

⁸ Hegaappe guyyiyan, ba ashkkarata, ‘Bullachchai mahettiis; shin xeesettidaageeti bullachchau bessiya asa gidokkona.

⁹ Hegaa gishshau, wogga ogiyaa biidi, intte demmido asa ubbaa bullachchau xeesite’ yaagiis.

¹⁰ He ashkkarati ogiyaa biidi, bantta demmido asa ubbaa lo77uwaa iitaa shiishshidi, bullachchaa daasiyaa kuntidosona.

¹¹ “SHin kawoi qumaa maanau uttida asaa be7anau gelido wode, bullachchaa maayuwaa maayibeenna issi bitaniyaa hegan be7idi,

¹² ‘Ta jaalau, bullachchaa maayuwaa maayenan waanada hagaa geladii?’ yaagin bitanee co77u giis.

¹³ “Hegaappe guyyiyan, kawoi ba ashkkarata, ‘Ha bitaniyaa kushiyaanne tohuwaa qachchidi, kare xumaa kessi olite; i hegan yeekkananne achchaa garccana’ yaagiis.

¹⁴ “Aissi giikko, xeesettidaageeti daro; shin doorettidaageeti guutta” yaagiis.

*Giiraa Giireettaabaa Oichchido Oisha
(Marqoosa 12:13-17; Luqaasa 20:20-26)*

¹⁵ Hegaappe guyyiyan, Parisaaweti biidi, a haasayaappe bala demmidi, a oiqqana mala maqettidosona.

¹⁶ Qassi bantta erissiyo ashkkaratuppenne Heerooodisa baggatuppe amaridaageeta akko kiittidosona. Kiittin eti, “Tamaarissiyaagoo, neeni tumaa haasayiyoogaanne Xoossaa ogiyya tumatettan tamaarissiyoogaa nuuni eroos; aissi giikko, neeni asappe asa shaakkakkanne dummayakka.

¹⁷ Ne qofai aibakko nuuyyo oda; nuuni Roome biittaa Kawuwaa Qeesaarayyo giiraa giiriyoogee wogeeyye woga gidennee?” yaagidosona.

¹⁸ SHin Yesuusi eta iita qofaa eridi, “Ha lo770 milatiya iita asatoo, aissi tana paacceetii?

¹⁹ Giiraa qanxxiyo miishshaa tana bessite” yaagiis. Yaagin eti santtimiyaa au ehiidosona.

²⁰ I, “Ha merainne sunttai oogee?” yaagiis.

²¹ Yaagidi eta oichchin, eti, “Roome biittaa Kawuwaa Qeesaaraagaa” yaagidosona.

Hegaappe guyyiyan, Yesuusi eta, “Yaatikko, Qeesaaraagaa Qeesaarassi, Xoossaagaa Xoossaasssi immite” yaagiis.

²² Eti hegaa siyido wode, garamettidi a yeggi bayidi biidosona.

*Haiqqidaageetu Dendduwaabaa
(Marqoosa 12:18-27; Luqaasa 20:27-40)*

²³ Haiqqida asi denddenna giya Saaduqaawetuppe issi issi asati he gallassi Yesuusakko yiidi, hagaadan yaagidi, a oichchidosona;

²⁴ “Tamaarissiyaagoo, Muusee, ‘Issi asi na7a yelennan haiqqikko, he haiqqidaagaa ishai a

machchiyo aissidi, ba ishaayyo na7a yelanaau bessees' yaagiis.

²⁵ Nunaara laappun ishantti de7oosona; bairai machchiyo ekkidi, na7a yelennan haiqqiis; haiqqin a machchiyo a ishai aissiis.

²⁶ Qassi naa77anttoikka haiqqiis; heezzanttoikka, laappunta gakkanaashinkka hegaadan hanidosona.

²⁷ Ubbaappe guyyiyan, he maccaasiyaa haiqqaasu.

²⁸ Yaatin, haiqqida asai haiquwaappe denddiyo gallassi he maccaasiyaa laappunatuppe augaayyo machcho gidanee? Aissi giikko, laappunati ubbaikka o ekkidosona" yaagidosona.

²⁹ Yesuusi zaaridi, hagaadan yaagiis; "Xoossaa maxaaafata woi a wolqcaa intte erenna gishshau baleeta.

³⁰ Aissi giikko, haiqqida asai haiquwaappe denddiyo gallassi, saluhan de7iya kiitanchchatu mala gidanaappe attin, attumaasinne ekkenna; maccaasinne gelenna.

³¹⁻³² SHin haiqqidaageetu dendduwaabaa gidikko, Xoossai, 'Taani Abrahaama Xoossaa, Yisaqa Xoossaa, Yaaqooba Xoossaa' yaagidi intteyyo odidoogaa mulekka nabbabibekketii? Xoossai paxa de7iyaageetu Xoossaa gidiyogaappe attin, haiqqidaageetu Xoossaa gidenna" yaagiis.

³³ Daro asai hegaa siyidi, a timirttian garametiis.

*Ubbaappe Aadhdhiya Azazuwaa
(Marqoosa 12:28-34; Luqaasa 10:25-28)*

³⁴ SHin Yesuusi Saaduqaaweta co77u ootti-doogaa Parisaaweti siyido wode, issisaa shiiqidosona.

³⁵ Eta giddoppe higgiyaa tamaarissiya issoi, Yesuusa paaccanau issibaa oichchiis.

³⁶ “Tamaarissiyaagoo, higgiyaa giddon ubbaappe aadhdiya azazoi augee?” yaagidi a oichchiis.

³⁷ Oichchin Yesuusi zaaridi, hagaadan yaagiis; “Neeni Godaa ne Xoossa ne kumetta wozanaappe, ne kumetta shemppuwaappe, ne kumetta qofaappe siiqa’ yaagiis.

³⁸ Hegee ubbaappe gitatiya azazonne qassi ubbaappe aadhdiya azazo.

³⁹ Qassi naa77antto azazoikka a mala; hegee, ‘Neeni ne shooruwaa ne huuphedan siiqa’ giyaga.

⁴⁰ Muuse higge ubbainne hananabaa yootiyaageetu timirttee ha naa77u azazotun qashettees” yaagiis.

*Kiristtoosabaa Oichchido Oishaa
(Marqoosa 12:35-37; Luqaasa 20:41-44)*

⁴¹⁻⁴² Parisaaweti issisaa shiiqidaashin Yesuusi eta, “Kiristtoosabaa woigi qoppeetii? I o na7ee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin eti, “Kiristtoosi Daawita na7aa” yaagidosona.

⁴³ Yesuusi eta, “Yaatin, Daawiti bana Geeshsha Ayyaanai haasayissin Kiristtoosa woigidi, ‘Goda’ giidi xeesii?

⁴⁴ Qassikka Daawiti,
‘Godai ta Godaa,

“Taani ne morkketa neeni yedhdha eqqiy-oobaa oottana gakkanaassi, hagan taappe ushachcha baggaara utta” giis’ yaagiis.

⁴⁵ Daawiti Kiristtoosa, ‘Godaa’ giidi xeesikko, yaatin, Kiristtoosi waanidi Daawita na7a gidii?’ yaagiis.

⁴⁶ Yesuusau issi qaala zaaranau danddayida issi asinne baawa; qassi he gallassappe doommin, hara oisha a oichchanau xalidai oonikka baawa.

23

*Muuse Higgiyaa Tamaarissiyaageetunne
Parisaawetu Iitatettaa
(Marqqaosa 12:38-39; Luqaasa 11:43-46; 20:45-46)*

¹ Hegaappe guyyiyan, Yesuusi shiiqida asaayyoonne ba erissiyo ashkkaratuyyo hagaadan yaagidi haasayiis;

² “Higgiyaa tamaarissiyaageetinne Parisaaweti Muuse higgiyaa tamaarissiyo maataara de7oosona.

³ Hegaa gishshau, intte oottana mala, eti inttena azaziyo ubbabaa oottitenne qassi naagite; shin eti oottiyoogaadan oottoppite; aissi giikko, eti bantta yoootyoogaa oottokkona.

⁴ Tookkanau deexxiya toohuwaa eti qachchidi, asa toossoosona; shin bantta huuphen harai atto, he toohuwaa biradhdhiyan bochchanaukka koyokkona.

⁵ “SHin eti bantta ooso ubbaa asi be7anaadan oottoosona; aissi giikko, bantta som77uwaaninne bantta kushiyaa qesiyan qachchiyo xiqisiyaara

de7iya kitaafaa aassoosonanne bantta maayuwaa macaraakka adussoosona.

⁶ Asi banttana imattiyoosan bonchcho sohuwaa dosoosona; qassi Aihuda woosa keettatunkka daro lo77iya oidiya dosoosona.

⁷ Asi giyan banttana bonchchidi sarotanaagaanne ‘Tamaarissiyaagoo’ giidi banttana xeesanaagaa koyoosona.

⁸ “SHin inttena tamaarissiyaagee issuwaa xalaala gidido gishshaunne intte ubbai ishantta gidido gishshau, issoi issuwaa, ‘Tamaarissiyaagoo’ giidi xeesoppite.

⁹ Ha sa7an oonanne ‘Aawa’ giidi xeesoppite; aissi giikko, intteyyo saluwan de7iya issi Aawai de7ees.

¹⁰ Issoi issuwaa, ‘Godau’ giidikka xeesoppite; aissi giikko, intteyyo issi Godai, Kiristtoosa xalaalai de7ees.

¹¹ Intte giddon ubbaappe gitatiyaagee intteyyo ashkkara gidanau bessees.

¹² Bana gitayiya oonikka kauyyana; qassi bana kaushshiya oonikka gitatana.

*Higgiyaa Tamaarissiyaageetinne Parisaaweti
Borettidosona*

*(Marqoosa 12:40; Luqaasa 11:39-42,44,52;
20:47)*

¹³ “Lo77o milatiya iitattoo, higgiyaa tamaarissiyaageetoonne Parisaawetoo, asaayyo saluwaa kawotettaa intte gorddiyo gishshau, intteyyo aayye7ana; aissi giikko, intte huuphiyaunne gelekketa; qassi gelanau koyiyaageetanne gelissekketa.

14 “Lo77o milatiya iitattoo, higgiyaa tamaaris-siyaageetoonne Parisaawetoo am77etu keettaa intte bonqqidi, intteyyo lo77o milatanau Xoos-saa woosaa adusseeta; hegaa gishshau, intteyyo aayye7ana; ubbaappe aadhdhiya pirddaa intte ekkana.

15 “Lo77o milatiya iitattoo, higgiyaa tamaarissiyaageetoonne Parisaawetoo intte issi uraa ammantanau abbaaninne sa7an yuuyiyo gishshaunne qassi intte a ammanttiyo wode, he uraa intteegaappe naa77u kushe iitida Gaannabiyyau na7a oottiyo gishshau, intteyyo aayye7ana.

16 “‘Ooninne Beeta Maqidasiyan caaqqikko, aibinne baawa; shin Beeta Maqidasiyan de7iya worqqan caaqqikko, he caaqoi a gakkees’ giya intteyyo qooqi uttidi asa kaalettiyaageetoo, intteyyo aayye7ana.

17 Ha eeyyati, ha qooqeti, worqqai aadhdhiyye? Worqqaa geeshsha oottiya Beeta Maqidasee aad-hdhii?

18 Qassi intte, ‘Ooninne yarshsho yarshshiy-ooban caaqqikko, aikkokka baawa; shin ooninne a bolli de7iya yarshshon caaqqikko, he caaqoi a gakkees’ yaagidi tamaarisseeeta.

19 Ha eeyyati, ha qooqeti, yarshshoi aadhdhiyye? Woi yarshsho geeshsha oottiya a yarshshiy-oobai aadhdhii?

20 Hegaa gishshau, yarshsho yarshshiyoooban caaqqiya urai he yarshshiyooobankka caaqqees; qassi a bolli de7iya ubbabankka caaqqees.

21 Beeta Maqidasiyan caaqqiya urai, he Beeta Maqidasiyaaninne a giddon de7iya Xoossan

caaqqees.

²² Saluwan caaqqiya urai, Xoossaan kawotaa araataaninne he araatan uttiyaagan caaqqees.

²³ “Lo77o milatiya iitattoo, higgiyaan tamaarissiyaageetoonne Parisaawetoo, intteyyo aayye7ana. Aissi giikko, karetta sawuwaappe, katikallaappenne okashiyaappe asirataa intte immeeta; shin higgiyan de7iya keehi koshshiyaageeta aggi bayeeta; hegeeti pirddaa, maarotettaanne xillotettaa. Haratakka aggennan, intte oottanau bessiya yohoti hegeeta.

²⁴ Intteyyo qooqi uttidi, asa kaalettiyaageetoo, intte ushshaappe udunxxiyaa gaccidi, gaameelaa mitteeta.

²⁵ “Lo77o milatiya iitattoo, higgiyaan tamaarissiyaageetoonne Parisaawetoo, intteyyo aayye7ana. Aissi giikko, intte shaatiyaayyoonne keriyaayyo bolla baggaa geeshsheeta; shin intteyyo giddoora bonqqiyoogeenne uuzettiyoogee kumi uttiis.

²⁶ Ha qooqe Parisaawiyau, shaatiyaayyoonne keriyaayyo garssaa kasetada geeshshargga; hegaappe guyyiyan, bolla baggaikka geeshsha gidana.

²⁷ “Lo77o milatiya iitattoo, higgiyaan tamaarissiyaageetoonne Parisaawetoo, intteyyo aayye7ana. Aissi giikko, kare baggaara aannuwan tiyettidi, lo77i uttidi, qassi garssa baggaara haiqqida asa meqettinne wooqqidabai ubbabai kumido duufota milateeta.

²⁸ Hegaadankka, qassi bolla baggaara asa ubbau xillo milateeta; shin intteyyo garssa baggaara lo77o milatiya iitatettainne makkalai kumi uttiis.

²⁹ “Lo77o milatiya iitatoo, higgiyaa tamaarissiyaageetoonne Parisaawetoo, intteyyo aayye7ana. Aissi giikko, hananabaa yootiyaageetu duufuwaa bolli keettaa keexxeeta; qassi xillotu duufuwaakka loitteeta.

³⁰ Qassi intte, ‘Nuuni beni nu aawatu wode de7idobaa gidiyaakko, etaara issippe hananabaa yootiyaageeta worokko shin’ yaageeta.

³¹ Hegaa gidikko, hananabaa yootiyaageeta woridaageetu naata intte gididoogaa intte hu-uphen markkateeta.

³² Simmi intte aawati doommidoogaa polekketii!

³³ “Ha shooshshatoo, shooshshaa naatoo, Gaannabiyaa pirddaappe waanidi attuuteetii?

³⁴ Hegaa gishshau, be7ite, taani hananabaa yootiyaageeta, aadhdhida eranchchatanne higgiyaa tamaarissiyaageeta inttekko kiittais. Etappe issuwaa issuwaa intte worananne masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi kaqqana; qassi issuwaa issuwaa intte woosa keettatun lissawan garafananne katamappe katama yedettana.

³⁵ Hegaa gishshau, xilluwaa Aabeela woroosappe doommidi, Beeta Maqidasiyaappenne yarshshiyooosaappe gidduwan intte worido Baraakiyaa na7aa Zakkaariyaasa wodiyaa gakkanaassi, haiqqida xillo ubbatu suuttaa gishshau, intte qaxxayettana.

³⁶ Taani intteyyo tumaa odais; ha ubbabai ha wodiyaa asaa bolli gakkana.

*Yerusalaamessi Odettida Mino Oduwaa
(Luqaasa 13:34-35)*

³⁷ “Yerusalaame katamaa asau, Yerusalaame katamaa asau, hananabaa yootiyaageeta intte woreeta; Xoossai inttekko kiittidoogeetakka shuchchan caddeeta; kuttiyaa ba marata ba qefiyan haphphiyoogaadan, taani intte asaa issi diri shiishshanau aapputoo koyidanaa! SHin tana diggideta.

³⁸ Be7ite, intte keettai muleera ona gidana.

³⁹ Aissi giikko, taani intteyyo odais; intte, ‘Godaa sunttan yiyaagee anjjettidaagaa’ gaana gakkanaashin, naa77anttuwaa tana be7ekketa” yaagiis.

24

*Yesuusi Beeta Maqidasee Laaleettanaagaa Kasetidi Odiis
(Marqqaosa 13:1-2; Luqaasa 21:5-6)*

¹ Yesuusi Beeta Maqidasiyaappe kiyidi biishin, Beeta Maqidasiyaa dirssa giddon de7iya keettata bessanau erissiyo ashkkarati akko yiidosona.

² Yesuusi zaaridi eta, “Hagaa ubbaa be7eetii? Taani intteyyo tumaa odais; ha keettatun de7iya issi shuchchinne attennan ubbai qolettana” yaagiis.

*Wodiyyaa Wurssettaabaa
(Marqqaosa 13:3-13; Luqaasa 21:7-19)*

³ Yesuusi Dabira Zaite giyo deriyaa bollan uttidaashin, erissiyo ashkkarati banttarkka akko yiidi a, “Hegee aude hananaakko, nuuyyo odarkkii; qassi ne yuussaayyoonne wodiyyaa wurssettaayyo malaatai aiba gidanee?” yaagidosona.

⁴ Yesuusi zaaridi, eta hagaadan yaagiis; “Inttena ooninne balettenna mala naagettite.

⁵ Aissi giikko, daro asati ta sunttan, ‘Taani Kiristtoosa’ yaagiiddi yaana; yiidi daro asaa balettana.

⁶ Matan de7iya olaa cenggurssaanne haahuwan de7iya olaa oduwaa siyanau intte de7eeta; hega malabai hananau bessiyo gishshau, naagettite; hirggoppite; shin wurssettaai biroona.

⁷ Aissi giikko, issi biittaa asai hara biittaa asaara olettana; qassi issi kawotettai hara kawotettaara olettana; koshaanne biittaa qaattai ubbasan de7ana.

⁸ Hegee ubbaikka koiro leesso mala.

⁹ “Asai he wode inttena waissananne worana; ta sunttaa gishshau, dere ubbai inttena ixxana.

¹⁰ He wode daroti ammanuwaa aggana; bantta giddon issoi issuwaa aattidi immananne issoi issuwaa ixxana.

¹¹ Qassi wordduwaa hananabaa yootiya daroti denddidi, daro asaa cimmana.

¹² Makkalai dariyo gishshau, daro asaa siiqoi irxxana.

¹³ SHin wurssettaa gakkanaashin gencciya urai attana.

¹⁴ Asa ubbau markka gidana mala, kawotet-taa wonggeliyaa mishiraachchoi sa7a ubban odet-tana; hegaappe guyyiyan, wurssettaai gakkana.

Hanttaara Waayiyaa

(Marqqaosa 13:14-23; Luqaasa 21:20-24)

¹⁵ “Hegaa gishshau, hananabaa yootiya Daaneeli odido bashshaa tunatettai geeshsha sohuwan eqqidaagaa intte be7ana; hegee woigyoogaakko, nabbabiyaagee akeeko.

¹⁶ Yihudaa biittan he wode de7iyaageeti de-riyaakko baqatona.

¹⁷ Keettaa huuphiyan de7iya uraikka ba son de7iyaabaa ekkanaau wodhdhoppo.

¹⁸ Gaden de7iyaagee ba maayuwaa ekkanaau guyye simmoppo.

¹⁹ He wode shahaara maccaasatuyyoonne xantiya maccaasatuyyo aayye7ana.

²⁰ Balggon woi Sambbatan intte baqatenna mala, Xoossaa woossite;

²¹ aissi giikko, sa7ai merettoosappe hachchi gakkanaashin de7ibeennabainne qassi hagaappe sinttakka mule de7enna iita waayee he wode de7ana.

²² Xoossai he gallassatu qoodaa guuttiyoi bain-naakko, asa gididai ooninne antenna; shin i ba doorido asatu gishshau, he gallassatu qoodaa guuttana.

²³ “He wode ooninne inttena, ‘Be7ite. Kiristtoosi hagan de7ees’ woi, ‘Hegan de7ees’ yaagikko abaa ammanoppite.

²⁴ Aissi giikko, worddanchcha Kiristtoosatinne wordduwaa hananabaa yootiyaageeti denddana; denddidi banttau danddayettikko, harai atto Xoossai dooridoogeetakka balettanau gita malaataanne garamissiyaabaa bessana.

²⁵ Be7ite, taani intteyyo hegaa kasetada yootaas.

²⁶ “Hegaa gishshau, asai inttena, ‘Be7ite, Kiristtoosi bazzon de7ees’ giikko, hegaa booppite; woi inttena, ‘Be7ite, qol77on de7ees’ giikkokka, etabaa ammanoppite.

²⁷ Aissi giikko, wolqqantai arshshoppe wolqqammidi, arggo gakkanaassi phooliy-

oogaadan, ta yuussai, Asa Na7aa yuussai, hegaadan hanana.

²⁸ “Gauxai de7iyoosaa ankkoi shiiqana.

*Asaa Na7ai Kiristtoosi Naa77anttuwaa Yaana
(Marqoosa 13:24-27; Luqaasa 21:25-28)*

²⁹ “He wode waayiyaappe guyyiyan, sohuwaara awai xumana; aginai poo7iyoogaa aggi bayana; xoolintteti saluwaappe kunddana; qassi saluwan de7iya wolqqatikka qaaxet-tana.

³⁰ He wode ta malaatai, Asa Na7aa malaatai, saluwan beettana; sa7an he wode de7iya asa zare ubbai yeekkana. Qassi taani, Asa Na7ai, wolqqaaranne gita bonchchuwaara saluwaa shaara giddoora yiishin, eti be7ana.

³¹ I ba kiitanchchata gita malkkataara kiittana; kiittin kiitanchchati sa7au ha gaxaappe ya gaxaa gakkanaashin, qassi sa7an oiddu zooziyaappe au doorettida asaa shiishshana.

*Godai Yaana Gallassaa Malaataa
(Marqoosa 13:28-31; Luqaasa 21:29-33)*

³² “Leemisuwaa balasiyo giyo mitteeppe akekite; balasiyaa aaciyo wodenne i tashee bonccottiyo wode, bonee matattidoogaa intte erana.

³³ Hegaadankka, intte he ubbabaa be7iyo wode, i matattidi pengge shiiqidoogaa erite.

³⁴ Taani intteyyo tumaa odais; ha ubbabai hanana gakkanaassi, ha wodiyaa asai haiqqi-ichchenna.

³⁵ Saloinne sa7ai aadhhdhana; shin ta qaalai mulekka aadhhdhenna.

*Godai Yaana Gallassaa Ooninne Erenna
(Marqoosa 13:32-37, Luqaasa 17:26-30,34-36)*

³⁶ “SHin he gallassaanne he saatiyaa Aawaa xalaalaappe attin, harai atto saluwan de7iya kiitanchchata gidin, woi tana Na7aa gidinkka ooninne eriyaabi baawa.

³⁷ Ta yuussai, Asa Na7aa yuussai, Nohe wode hanidoogaa mala gidana.

³⁸ Aissi giikko, bashshiya haattaa yuussaappe kase wode, Nohee markkabiyan gelido gallassai gakkanaashin, asai meesinne uyees; qassi attumaasai machcheesinne maccaasai azinaa gelees.

³⁹ Bashsha haattai yiidi, eta ubbaa efaana gakkanaashin, eti akeekibookkona; taani, Asa Na7ai, yiyo wodee, hegaa mala gidana.

⁴⁰ “He wode naa77u asati gaden oottiyaagee-tuppe issuwaa efaana; issoi attana.

⁴¹ Naa77u maccaasati woxan gaacciyaagee-tuppe issinniyo efaana; issinniyaa attana.

⁴² “Simmi intte Godai ai gallassi yaanaakkonne intte erenna gishshau, naagi uttite.

⁴³ SHin kaisoi qammaappe woqqa wodiyan yaanaakko keettaawai eridaakko, ba keettai bookettenna mala, beegottidi naagi uttanaagaa erite.

⁴⁴ Hegaa gishshau, inttekka giigi uttite; aissi giikko, taani, Asa Na7ai, intte qoppenna saatiyan yaana.

*Iitanne Lo77o Ashkkaraa Leemisuwaa
(Luqaasa 12:41-48)*

45 “Yaatin, ba so asau qumaa koshshiyo wodiyan immana mala, a godai sunttido ammanettida wozannaama ashkkari oonee?

46 I hegaadan oottishin, a godai yiidi demmiyo ashkkarai anjettidaaga.

47 Taani intteyyo tumaa odais; godai he ashkkaraa babaa ubbaa bolli sunttana.

48 SHin ashkkarai iita gidikko, ‘Ta godai gam77idi yaana’ yaagidi ba wozanan qoppidi,

49 ba lagge ashkkarata waraa doommikko, mattottiyaageetuura miikkonne uyikko,

50 he ashkkaraa godai i qoppibeenna gallasaaninne i eribeenna saatiyan yaana.

51 Yiidi a qanxxerettidi, lo77o milatiya iita asati de7iyoosan wottana; hegan i yekkananne achchaa garccana.

25

Tammu Geela7otu Leemisuwaa

1 “He wode saluwaan kawotettai bantta kuraaziyaan oiqqidi, machchiyo bullachchiyaagaan mokkanau kare kiyida tammu geela7ota milatana.

2 Etappe ichhashati eeyya; qassi ichhashati cincca.

3 Eeyyati bantta kuraaziyaan oiqqidosa; shin lambba oiqqibookkona.

4 SHin cinccati bantta kuraaziyaanne xaaramusiyaa lambbaa oiqqidosa.

5 Machchiyo bullachchiyaagee yeennan gam77in, he geela7oti banttana xiskkissin zin77i bayidosona.

⁶ “Bilahe gidido wode, ‘Be7ite, machchiyo bul-lachchiyaagee gakkiis; a mokkanau kare kiyite’ yaagiya gita cabboi denddiis.

⁷ “He wode he geela7oti ubbati beegottidi, bantta kuraaziyyaa giigissidosona.

⁸ Eeyyati cincata, ‘Nu kuraazee to77ana haniyo gishshau, intte lambbaappe nuuyyo immerkketii’ yaagidosona.

⁹ “SHin cinccati zaaridi eta, ‘CHii, nuuuyoonne intteyyo gidenna; hegaa gishshaa intteyyo baizziyaageetukko biidi shammi ekkite’ yaagidosona.

¹⁰ Yaagin eeyya geela7oti lambaa shammanau biichchidaashin, machchiyo bullachchiyaagee puttu gin, giigi uttida ichchashu geela7oti aara issippe bullachchaa keettaa gelidosona; kareekka gorddetti aggiis.

¹¹ “Guyyeppe qassi hinkko geela7oti yiidi, ‘Godau, godau, nuuuyo dooyarkkii’ yaagidosona.

¹² “SHin machchiyo bullachchiyaagee zaaridi, ‘Taani intteyyo tumaa odais; taani inttena erikke’ yaagiis.

¹³ “Simmi taani, Asa Na7ai, yaana gallassaa woi saatiya intte erenna gishshau, naagi uttite.

*Heezzu Ashkkaratu Leemisuwaa
(Luqaasa 19:11-27)*

¹⁴ “Aissi giikko, saluwaa kawotettai ba ashkkarata xeesidi, bau de7iyaabaa etau sheedhdhidi, oge baana haniya bitaniyaa milatees.

¹⁵ Etau huuphiyan huuphiyan eta wolqqa keenaa issuwau ichchashu sha7u biraa, issuwau

naa77u sha7u biraa, qassi issuwau issi sha7u biraa immidi, ba ogiyaa biis.

¹⁶ Ichchashu sha7u biraa ekkida ashkkarai so-huwaara biidi zal77idi, hara ichchashu sha7u biraa worissiis.

¹⁷ Hegaadankka, qassi naa77u sha7u biraa ekkida ashkkarai hara naa77u sha7u biraa worissiis.

¹⁸ SHin issi sha7u biraa ekkidaagee biidi, ollaa bookkidi, ba godaa miishshaa moogiis.

¹⁹ “Daro wodiyaappe guyyiyan, he ashkkaratu godai yiidi, ba miishshaa etaara qoodettiis.

²⁰ Ichchashu sha7u biraa ekkida ashkkarai yiidi, hara ichchashu sha7u biraa sheedhdhiiddi, ‘Ta godau, neeni tau ichchashu sha7u biraa im-madasa; be7a, hara ichchashu sha7u biraa worissaas’ yaagiis.

²¹ A godai a, ‘Hayyanaashsho! Neeni lo77onne ammanettiya ashkkara; neeni guuttaban am-manettadasa. Taani nena darobaayyo alaafe oot-tana; haa gelada ne godaara ufaitta’ yaagiis.

²² “Qassi naa77u sha7u biraa ekkidaageekka yiidi, ‘Ta godau, neeni tau naa77u sha7u biraa im-madasa; be7a, taani hara naa77u sha7u biraa worissaas’ yaagiis.

²³ A godai a, ‘Hayyanaashsho! Neeni lo77onne ammanettiya ashkkara; neeni guuttaban am-manettadasa. Taani nena darobaayyo alaafe oot-tana; haa gelada ne godaara ufaitta’ yaagiis.

²⁴ “Issi sha7u biraa ekkidaagee qassi yiidi, ‘Ta godau, neeni zerabeennasaappe cakkiya asa gidiyoogaanne katta laalabeennasaappe maxiya meqetti bainna asa gidiyoogaa taani erais.

25 Taani yayyaas; yaatada baada ne biraa biittan moogaas; be7a, ne birai hageeho' yaagiis.

26 "A godai zaaridi, a hagaadan yaagiis; 'Ha iita azalla ashkkarau, taani zerabeennasaappe cakkiya asa gidiyoogaanne katta laalabeen-nasaappe maxiya asa gidiyoogaa eradii?

27 Yaatin, neeni ta miishshaa bankkiyan wot-tidobaa gidiyaakkko, taani simmiyo wode ta miishshaa woriyaara ekkanaagaa shin attiis.

28 Hegaa gishshau, he miishshaa appe wotti ekkidi, tammu sha7u birai de7iyoogaayyo im-mite.

29 Aissi giikko, de7iyo ubbau harai gujettana; i bau gidiyaagaappe darissidi ekkana; shin bain-naagaappe harai atto, he au de7iya guuttaikka appe ekettiichchhana.

30 Allaalle kessenna ashkkaraa kare xumaa kessi olite; hegan i yeekkananne ba achchaa garc-cana' yaagiis.

Wodiyaa Wursettan Hanana Pirddaa

31 "Taani, Asa Na7ai, kiitanchcha ubbatuura bonchchuwan yiyo wode, ta bonchcho kawotaa araatan uttana.

32 Sa7an de7iya asai ubbai ta sintti shiiqana; heemmiyaagee dorssata deeshshatuppe shaakkiyoogaadan, taani he asaa naa77u kessada shaakkana.

33 Qassi dorssata taappe ushachcha baggaara essada, deeshshata taappe haddirssa baggaara es-sana.

34 "Hegaappe guyyiyan, taani kawoi taappe ushachcha baggaara de7iyaageeta hagaadan yaa-gana; 'Ta Aawai anjjidoogeetoo, haa yiidi sa7ai

merettoosappe hachchi gakkanaashin, intteyyo giigida kawotettaa laattite.

³⁵ Aissi giikko, taani namisettin mizideta; saamettin ushshideta; imatta gidada binkka mokkideta.

³⁶ Taani kallottin maizzideta; harggin be7ideta; qashettin taakko gakkideta' yaagana.

³⁷ "Hegaappe guyyiyan, xilloti zaaridi, a haagaadan yaagana; 'Godau, neeni namisettin, aude be7idi mizidoo? Woi neeni saamettin, aude be7idi ushshidoo?

³⁸ Neeni imatta gidada yin aude be7idi mokkido? Woi neeni kallottin aude maizzidoo?

³⁹ Qassi neeni harggin, woi qashettin neekko biidi aude nena be7idoo?' yaagana.

⁴⁰ Taani kawoi zaarada, 'Taani intteyyo tumaa odais; intte ha ta ishanttu ubbaappe harai atto, laafiya issuwaayyo oottidobaa gidikkokka, hegaa tau oottideta' yaagana.

⁴¹ "He wode, taappe haddirssa baggaara de7iyaageeta taani yaagana; 'Ha qanggetti-daageetoo, ta matappe kichchite; biidi xalahe halaqaayyoonne a kiitanchchatuyyo giigida merinaa taman gelite.

⁴² Aissi giikko, taani namisettin, tana mizibeekketa; saamettin ushshibeekketa.

⁴³ Taani imatta gidada bin, tana mokkibeekketa; kallottin maizzibeekketa; qassi harggin, qashettinkka tana be7ibeekketa' yaagana.

⁴⁴ "He wode eti qassi hagaadan yaagidi zaarana; 'Godau, neeni namisettin woi saamettin, woi imatta gidada bin woi kallottin, woi harggin woi

qashettin, aude be7idi, nena maaddennan ixxidonii?' yaagana.

⁴⁵ “He wode taani kawoi zaarada eta, ‘Taani intteyyo tumaa odais; intte ha ubbaappe laafiya issuwaa maaddennan ixxidoogee, tana maaddenan ixxidoogaa’ yaagana.

⁴⁶ Hegeeti merinaa qaxxayuwau baana; shin xilloti merinaa de7uwau baana” yaagiis.

26

Yesuusa Bolli Maqettidosona

(*Marqqaosa 14:1-2; Luqaasa 22:1-2; Yohaannisa 11:45-53*)

¹ Yesuusi ha timirrtiyaa ubbaa wurssido wode, ba erissiyo ashkkarata,

² “Naa77u gallassappe guyyiyan, Paasikaa Baalaa bonchchiyo gallassa gidiyoogaa ereeta. He gallassi tana, Asa Na7aa, asai masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi kaqqanau aatti immana” yaagiis.

³ He wode qeese halaqatinne dere cimati Qayaafa giyo qeese ubbatu halaqaa gita keettan shiiqidi,

⁴ asi erennan Yesuusa oiqqidi, woranau maqettidosona.

⁵ SHin eti, “Asai ooshshaa kessenna mala, Paasikaa bonchchiyo gallassi hegaa oottokko” yaagidosona.

Issi Maccaasiyaa Yesuusa SHittuwaa Tiyaasu

(*Marqqaosa 14:3-9, Yohaannisa 12:1-8*)

⁶ Yesuusi Biitaaniyaa kataman inchchirichchaa harggiya Simoona son de7ishin,

⁷ issi mishiriyaal albbasxxiroosa giyo shuchchaappe oottido bilqqaadiyaa kumida daro al77o shittuwaa ekkada yaasu; yaada qumaa i miishin, he shittuwaa Yesuusa huuphiyan tigaasu.

⁸ SHin erissiyo ashkkarati hegaa be7idi hanqqettidosona; hanqqettidi, “Ha shittuwaa coo mooriyoogee aibissee?

⁹ Aissi giikko, ha shittuwaa al77o waagan baizzidi, miishshaa hiyyeesau immanau danddayettees” yaagidosona.

¹⁰ Yesuusi eti giyoogaa eridi, eta hagaadan yaagiis; “Ha maccaasiyo aissi waisseetii? A tau lo77obaa oottaasu.

¹¹ Hiyyeesati ubba wode inttenaara de7ooosona; shin taani inttenaara ubba wode de7ikke;

¹² a ha shittuwaa ta bolli tigiyoogee tana moonganau giigissanaassa.

¹³ Taani intteyyo tumaa odais; sa7a ubban ha wongeliyaa mishiraachchuwaa odiyoosan awaanikka, asai o hassayana mala, a oottidoogee odettana” yaagiis.

*Yihudai Yesuusa Aattidi Immanau Maayiis
(Marqoosa 14:10-11; Luqaasa 22:3-6)*

¹⁴ He wode tammanne naa77u erissiyo ashkkaratuppe issoi Yihudaa Asqqorootu giyoogee qeese halaqatukko biis.

¹⁵ Biidi, “Taani intteyyo Yesuusa oittikko, tau ai immuiteetii?” yaagin eti ayyo hasttamu biraq oppidi immidosona.

¹⁶ Hegaappe guyyiyan, Yihudai Yesuusa aattidi immanau injjetiya wodiyaa wochchees.

*Yesuusi Aihudatu Paasikaa Kahuwaa Ba Kiitti-doogeetuura Miis
(Marqoosa 14:12-21; Luqaasa 22:7-14, 21-23;
Yohaannisa 13:21-30)*

¹⁷ Oittaa miyo gallassaa bonchchiyo kiro gallassi, erissiyo ashkkarati Yesuusakko yiidi, “Paasikaa bonchchiyo gallassi neeni maana qumaa awan giigissanee?” yaagidosona.

¹⁸ Yaagin Yesuusi eta, “Katamaa biidi, issi bitaniyaa, ‘Tamaarissiyaagee nena, ‘Tau wodee gakkiis; taani ta erissiyo ashkkaratuura Paasikaa bonchchiyo gallassaa ne son aattana’” yaagees’ yaagite” yaagiis.

¹⁹ Erissiyo ashkkarati Yesuusi banttana azazi-doogaadan oottidi, Paasikaa bonchchiyo gallassi maana qumaa giigissidosona.

²⁰ Sa7ai omarido wode, Yesuusi tammanne naa77u erissiyo ashkkaratuura qumaa maanau uttiis.

²¹ Eti miishin, Yesuusi eta, “Taani intteyyo tumaan odaais; intteppe issi urai tana aattidi immana” yaagiis.

²² Eti daro dagammidi, huuphiyan huuphiyan, “Godau, tumu taneeshsha?” giyoogaa doommidosona.

²³ Yesuusi zaaridi, “Ba kushiyaa tanaara issippe shaatiyan yeddidi tushkkiyaagee tana aattidi immana.

²⁴ Taani, Asa Na7ai, Xoossaa maxaafai haiqqana giidoogaadan haiqqana; shin tana, Asa Na7aa, aattidi immiya urau aayye7ana; he urai yeletten-nan attiyaakko au keha shin” yaagiis.

²⁵ A oittiya Yihudai zaaridi, “Tamaarissiyaagoo, neeni giyoogee tanee?” yaagiis.

Yaagin Yesuusi zaaridi a, “Neeni ne huuphen gaadasa” yaagiis.

*Godaa Kahuwaa EKKIYO Wogaa
(Marqqaosa 14:22-26; Luqaasa 22:15-20; Kiro
Qoronttoosa 11:23-25)*

²⁶ Eti miishin, Yesuusi oittaa ekkidi, Xoossaa galatiis; he oittaa menttidi, ba erissiyo ashkkaratuyyo immiiddi, “Heite; miite; hagee ta ashuwaa” yaagiis.

²⁷ Burccukkuwaa ekkidi, Xoossaa galatiis. Etau immiiddi, “Ubbai hagaappe uyite;

²⁸ aissi giikko, hagee daro asaa nagarai atto geetettana gishshau gukkiya ta suuttaa; ta suuttai ooratta maachchaa.

²⁹ SHin taani intteyyo odais; taani ta Aawaa kawotettan ooratta woine eessaa inttenaara uyana gallassai gakkanaashin, naa77anttuwaa ha woine eessaa mulekka uyikke” yaagiis.

³⁰ Mazamuriyaa yexxidoogaappe guyyiyan, Dabira Zaite giyo deriyaa biidosona.

*Yesuusi PHeexiroosi Kaddanaagaa Kasetidi
Yootiis*

*(Marqqaosa 14:27-31; Luqaasa 22:31-34;
Yohaannisa 13:36-38)*

³¹ Yesuusi he wode eta, “Hachchi qammi intte ubbai tana yeggi bayidi baqatana; aissi giikko, Xoossaa maxaafai,

‘Xoossai dorssaa heemmiyaagaa worana;
worin dorssaa wudee laalettana’
yaagees.

32 SHin taani haiquwaappe denddidoogaappe guyyiyan, intteppe kasetada Galiilaa baana” yaagiis.

33 PHeexiroosi zaaridi, “Eti ubbati nena yeggi bayidi baqatikkokka, taani nena mulekka yeggikke” yaagiis.

34 Yesuusi PHeexiroossa, “Taani neeyyo tumaa odais; hachchi qammi kuttoi waassanaappe kase, neeni tana heezzutoo kaddana” yaagiis.

35 Yaagidi PHeexiroosi zaaridi, “Taani harai atto, nenaara issippe haiqqiyaakkokka, nena mulekka kaddikke” yaagiis.

*Yesuusi Geetesemaanen Woossiis
(Marqoosa 14:32-42; Luqaasa 22:39-46)*

Qassi erissiyo ashkkarati ubbatikka hegaadan giidosona.

36 Yesuusi he wode ba erissiyo ashkkaratuura Geetesemaane giyo sohuwaa biidi eta, “Taani hiniyo baada Xoossaa woossishin, intte hagan utiishshite” yaagiis.

37 Yaagidi PHeexiroosanne Zabddiyoosa naata naa77aa banaara ekki efiidi, daro kayyuwaanne waayiyaa doommii.

38 Qassi eta, “Taani haiqqana gakkanaassikka kayyottais; hagan takkidi, tanaara naagite” yaagiis.

39 Guuttaa sinttaukko shiiqiiddi, biittan gufan-nidi, “Ta Aawau, danddayettiyaabaa gidikko, ha burccukkuwaa taappe digga; shin neeni koyiyoogaadan hanoppe attin, taani koyiyoogaadan hanoppo” yaagidi Xoossaa woossiis.

40 Yesuusi erissiyo ashkkaratukko simmidi yiis; xiskkidaageeta demmidi PHeexiroosa, “Intte issi saatekkonne xiskkennan tanaara naaganaukka danddayibekketii?

41 Paaciyan intte gelenna mala, naagitenne Xoossaa woossite; ayyaanai giigi uttiis; shin ashoi daafuranchcha” yaagiis.

42 Yesuusi qassi naa77anttuwaa biidi, “Ta Aawau, taani ha burccukkuwaappe uyennan de7ishin burccukkuwaa denttanaagee danddayettenabaa gidikko, neeni koyyoobai hano” yaagidi Xoossaa woossiis.

43 Qassikka simmi yiidi, erissiyo ashkkaratuu aifiyaa xiskkoi goozi wottido gishshau, xiskkidaageeta demmiis.

44 Qassikka eta yeggi bayidi biidi, heezzantuwa kase qaaliyo zaarettidi, Xoossaa woossiis.

45 Hegaappe guyyiyan, erissiyo ashkkaratukko yiidi, “Ha77i gakkanaashinkka xiskkeetiinne shemppeetii? Be7ite, tana, Asa Na7aa, nagaranchcha asatuyyo aattidi immiyo wodee gakkiis.

46 Denddidi hinddite; be7ite, tana aattidi im-miyaagee hageeho gakkiis” yaagiis.

*Yesuusi Ba Morkketun Oiqettiis
(Marqqaosa 14:43-50; Luqaasa 22:47-53;
Yohaannisa 18:3-12)*

47 Yesuusi hegaa biron haasayishin, tammanne naa77u erissiyo ashkkaratuppe issoi, Yihudai, gakki wodhdhiis; qassi qeese halaqatinne dere cimati kiittin, bisuwaanne dullaa oiqqida daro asai aara issippe yiis.

48 Yesuusa aattidi immiyaagee he daro asaa, “Taani yeriyoogee a; a oiqqite” yaagidi malaataa yooti wottiis.

49 Sohuwaarakka Yesuusakko shiiqidi, “Tamaarissiyaagoo, saro de7ai” yaagidi a yeri ekiis.

50 Yesuusi a, “Ta jaalau, neeni oottanabaa ootta agga” yaagiis.

Hegaappe guyyiyän, he daro asai shiiqidi, Yesuusa mintti oiqqiis.

51 Yesuusaara de7iyaageetuppe issoi ba bisuwaa shoddinne qeese ubbatu halaqaa ashkkaraa shocidi, a haittaa qanxxi oliis.

52 Yesuusi he wode a hagaadan yaagiis; “Ne bisuwaa a shoohuwan zaarada wotta; aissi giikko, biso shoddiya ubbai bison haiqqana.

53 Ta Aawai daro sha7u kiitanchchata issi kuttan yeddidi, tana maaddana mala, taani a woossanau danidayiyoogaa erikkiyye?

54 Yaatin, Xoossa maxaatati hagaadan hananau bessees yaagidoogee waanidi polettanau danddayii?” yaagiis.

55 Hegaappe guyyiyän, Yesuusi he shiiqida daro asaa hagaadan yaagiis; “Tana pangga kes-sidi, pangga oiqqiyogaadan oiqqanau bisonne dulla oiqqidi yiidetii? Taani Beeta Maqidasiyan tamaarissaidda, gallassi gallassi inttenaara oot-tiyo wode tana oiqqibekketa;

56 shin hagee ubbai hanidoogee hananabaa yootiyaageeti Xoossa maxaatun xaafidoogee polettanaassa” yaagiis.

Erissiyo ashkkarati he wode ubbati a yeggi bayidi baqatidosona.

*Yesuusi Pirdda SHangguwau Aadhdhiis
(Marqqaosa 14:53-65; Luqaasa 22:54-55,63-71;
Yohaannisa 18:13-14,19-24)*

57 Yesuusa oiqqidaageeti qeese ubbatu halaqaa Qayaafakko, higgiya tamaraissiyaageetinne cimati shiiqidosaa ekki efiidosona.

58 SHin PHeexiroosi qeese ubbatu halaqaa dirssa giddo gakkanaashin, haahuwan a kaalliis; yohuwaa wurssettaa be7anau dirssa giddo gelidi, naagiyaageetuura utti bayiis.

59 Qeese halaqatinne yaa7aa asai ubbai Yesuusa woranau a bolli worddo markka demmanau koyidosona.

60 SHin harai atto daroti yiidi, a bolli wordduwaa markkattinkka appe ainne demmibookkona. Guyyeppe naa77ati yiidi,

61 “Ha bitanee, ‘Taani Xoossa Beeta Maqidasiyaa qolada, heezzu gallassan zaareetta ke-exxanau danddayais’ yaagidosona.

62 Qeese ubbatu halaqai denddi eqqidi Yesuusa, “Hageeti nena mootiyo mootuwau neeyyo zaariyoo bi baawee?” yaagiis.

63 SHin Yesuusi co77u giis; qassikka qeese ubbatu halaqai a, “Taani nena de7o Xoossa sunttan callais; neeni Xoossa Na7aa Kiristtoosa gidikko nuussi oda” yaagiis.

64 Yaagin Yesuusi zaaridi, “Neeni ne huuphenkka gaadasa; shin taani intteyyo odais; hagaappe sinttan, intte tana, Asa Na7aa, wolqqaama Xoossaappe ushachcha baggaara uttidaashiininne saluwaa shaaraara yiishin be7ana” yaagiis.

65 Hegaappe guyyiyan, qeese ubbatu halaqai ba maayuwaa pooshshi olidi, “Hagee cayiichchii; nuna hagaappe sinttan aissi hara markka koshshii? I ha⁷⁷i cayiyoogaa intte siyideta.

66 Intte qofai aibee?” yaagiis.

Yaagin eti, “Au haiqoi bessees” yaagidi zaaridosona.

67 Hegaappe guyyiyan, eti a som⁷⁷uwan cuchchidi, a dechchidosona; harati qassi a baqqidi,

68 “Kiristtoosaa! Nena dechchidai oonee? Ane nuuyyo hananabaa yoota” yaagidosona.

*PHeexiroosi Yesuusa Kaddiis
(Marqoosa 14:66-72; Luqaasa 22:56-62;
Yohaannisa 18:15-18,25-27)*

69 PHeexiroosi keettaappe kareera dirssa gid-don uttidaashin, issi ashkkariyaa akko yaada, “Neenikka Galiilaa Yesuusaara issippe de⁷aasa” yaagaasu.

70 SHin i eta ubbaa sinttan he ashkkariyo, “Neeni giyoobai aibakko taani erikke” yaagidi kaddiis.

71 Qassi biidi dirssaa penggekko kiyishin, hara ashkkariyaa a be⁷ada, hegan de⁷iya asatuyyo, “Ha bitane Naazireeta Yesuusaara de⁷ees” yaagaasu.

72 Yaagin PHeexiroosi naa⁷⁷antuwaa caaqqidi, “Taani hegaa bitaniyaa erikke” yaagiis.

73 Guuttaa gam⁷⁷ishin, hegan eqqida asati PHeexiroosakko yiidi, “Neenikka tuma etaara issippe de⁷aasa; aissi giikko, neeni haasayiyo haasayaikka nena erissees” yaagidosona.

⁷⁴ Hegaappe guyyiyan PHeexiroosi, “Taani hegaa bitaniyaa erikke!” yaagidi, bana qanggettaanne caaquwaa doommiis.

He wode sohuwaarakka kuttoi waassi aggiis.

⁷⁵ PHeexiroosi bana Yesuusi, “Neeni kuttoi waassanaappe kase heezzutoo tana kaddana” giidoogaa hassayidi, kare kiyidi, mishettidi yeekkiis.

27

*Yesuusi PHilaaxoosa Sintti Pirddau SHiiqiis
(Marqoosa 15:1; Luqaasa 23:1-3; Yohaannisa 18:28-32)*

¹ Maallado guuraara qeese halaqati ubbatinne dere cimati Yesuusa woranaau maqettidosona;

² eti Yesuusa qachchidi efiidi, deriyaa haariya PHenxxeniyyaa PHilaaxoosayyo aattidi immidosona.

³ Yesuusa he wode oittida Yihudai PHilaaxoosi Yesuusa bolli pirddidoogaa be7idi, “Aayye7ana! Oittennan aggarkkinaashsha!” yaagidi, he hasttamuu biraa qeese halaqatuyyoonne dere cimatuyyo guyye zaaridi,

⁴ “Taani geeshsha asa oittada nagaraa oottaas” yaagiis.

SHin eti a, “Hegee nuuyyo ai metoo? Hegee ne shene” yaagidosona.

⁵ Yihudai biraa Beeta Maqidasiyan oli bayiis; eta matappe aggidi biidi, suletti haiqqiis.

⁶ Qeese halaqati biraa ekkidi, “Ha birai suutta miishsha gidishin, nuuni Beeta Maqidasiyyaa miishshaara gattiyoogee higge gidenna” yaagidosona.

⁷ Yaagidi issippe zorettidi, asa biitta asayyo moogo gade oottanau urqqa miishsha medhdhiyaageetu gadiyaa shammidosona.

⁸ Hegaa gishshau, he gadee hachchi gakkanaas-sikka, suutta gade geetettidi xeesettees.

⁹ Hananabaa yootiya Ermmaasi, “Eti Israa7eela asai au qanxxanau qoppido hasttamu xaqara biraanekkidi,

¹⁰ Godai tana azazidoogaadan, urqqa miishsha medhdhiyaageetu biittaa shammanau immidosona” giidoogee he wode polettiis.

*PHilaaxoosi Yesuusa Qoridi Oichchiis
(Marqoosa 15:2-5; Luqaasa 23:3-5; Yohaannisa 18:33-38)*

¹¹ Yesuusi deriyaa haariyaagaa sintti shiiqin, deriyaa haariyaagee a, “Neeni Aihudatu kawoo?” yaagidi oichchiis.

Yesuusi a, “Nenikka gaasa” yaagiis.

¹² Qeese halaqatinne dere cimati a mootin, etau ainne zaaro immibeenna.

¹³ He wode, PHilaaxoosi Yesuusa, “Hageeti nena mootiyoobaa ubbaa siyikkii?” yaagiis.

¹⁴ Yesuusi harai atto, issi qaalakka zaarennan ixxin, deriyaa haariyaagee daro garamettiis.

*Yesuusi Haiquwau Pirddettiis
(Marqoosa 15:6-15; Luqaasa 23:13-25;
Yohaannisa 18:39-40; 19:1-16)*

¹⁵ Deriyaa haariyaagee Paasikaa bonchchiyo gallassan, asai koyiyo issi uraa qashuwaappe bir-shhiyo meezeed de7ees.

¹⁶ He wode issi Barbaana giyo daro erettida iita asi qasho keettan de7ees.

¹⁷ Hegaa gishshau, daro asai issisaa shiiqidashin PHilaaxoosi, “Taani intteyyo Barbbaana birshshooyye, woi Kiristtoosa giyo Yesuusa birshshoo?” yaagidi asaa oichchiis.

¹⁸ Aissi giikko, eti qanaatidi Yesuusa oittidoogaa i erees.

¹⁹ PHilaaxoosi pirdda keettan uttidaashin, a machchiyaa ayyo, “He xillo bitaniyaa ainne oottoppa; aissi giikko, taani hachchi qammi aimuwan aban daro waayettaas” yaagada kiittaasu.

²⁰ SHin qeese halaqatinne dere cimati PHilaaxoosi Barbbaana birshshidi, Yesuusa woranaadan, shiiqida asai a woossana mala, asaa cimmidosona.

²¹ PHilaaxoosi zaaridi eta, “Taani eta naa77aappe intteyyo oona birshshanau koyeetii?” yaagin eti, “Barbbaana birshshanau koyoos” yaagidosona.

²² PHilaaxoosi, “Yaatin, Kiristtoosa giyo Yesuusa waatoo?” yaagidi eta oichchin ubbai, “Masqqaliyaa bolli misimaariyan xishettidi kaqetto” yaagidosona.

²³ PHilaaxoosi asaa, “Aissi? Ai iitabaa oottidee?” yaagiis.

SHin asai kaseegaappekka ba qaalaa xoqqu ootidi, “Masqqaliyaa bolli misimaariyan xishettidi i kaqetto” yaagidosona.

²⁴ Ooshshi denddanaagaappe attin, aibinne polettenaagaa PHilaaxoosi be7idi, haattaa ekkidi, “Ha bitanee haiqqiyooban taani gelikke; hegaa intte erite” yaagidi shiiqida asaa sinttan ba kushiyaa meecettiis.

25 SHiiqida asai ubbai zaaridi, “A suuttaa gomee nunanne nu naata gakko” yaagiis.

26 Hegaappe guyyiyan, PHilaaxoosi Barbbaana etau birshshiis; birshshidi lissuwani Yesuusa garafidi, masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi kaqqanau etau aattidi immiis.

*Wotaaddarati Yesuusa Bolli Qilliiccidosona
(Marqqaosa 15:16-20; Yohaannisa 19:2-3)*

27 Hegaappe guyyiyan, PHilaaxoosa wotaaddirati Yesuusa deriyaa haariyaagaa ooso keettab ekki efin, wotaaddirati ubbai a lanqqiyan yuuyi aadhdhidi eqqidosona.

28 A afalaa qaari ekkidi, zo7o afalaa a maizzidosona.

29 Qassi agunttaa akiliiliyaa giigissidi, a huuphiyan wottidosona; a ushachcha kushiyani shombboqo gatimaa oittidi, a sinttan gulbbatidi, “Aihudatu kawuwau, saro de7ai!” yaagidi, a bolli qilliiccidosona.

30 A bolli cuchchidosona; he shombboqo gatimaa ekkidi, a huuphiyaa shocidosona.

31 Eti a bolli qilliiccidooagaappe guyyiyan, zo7o afalaa appe qaari ekkidi, a afalaa a maizzidosona; qassi masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi a kaqqanau ekki efiidosona.

*Yesuusi Kaqettiis
(Marqqaosa 15:21-32; Luqaasa 23:25-43;
Yohaannisa 19:17-27)*

32 Eti kare kiyiiddi, issi Simoona giyo Qareena biitta asa demmidi, Yesuusa masqqaliyaa wolqqan toossidosona.

³³ Golggottaa giyoosaa gakkidosona. “Golggottaa” giyoogee “Guuggiyaa Sohuwaa” giyoogaa.

³⁴ Hegan eti ciyyee walahettido woine eessaa Yesuusayyo uyanau immidosona; immin i hegaa ganxxi xeellidi, uyennan ixxiis.

³⁵ Eti masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi a kaqqidoogaappe guyyiyan, a afalaa shaakkidi, saamaa yeggidi ekkidosona.

³⁶ Hegaappe guyyiyan, a naaganau hegan utti bayidosona.

³⁷ Qassi, “Hagee Aihudatu Kawuwaa Yesuusa” yaagidi mootiyo xifatiyaa a huuphessaara wottidosona.

³⁸ Yesuusaara he wode naa77u panggata is-suwaanappe ushachcha baggaara, qassi issuwaa appe haddirssa baggaara, masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi kaqqidosona.

³⁹ Ogiyaara aadhdhiya asai Yesuusa karidi, ba huuphiyaa qaattiiddi cayiis.

⁴⁰ “Beeta Maqidasiyaa qolada heezzu gallassa giddon keexxiyaagoo, ne huuphiyaa ashsha; neeni Xoossaa Na7a gidikko, ane masqqaliyaa bollappe wodhdha” yaagiis.

⁴¹ Hegaadankka, qeese halaqati higgiyaatamaarissiyaageetuuranne cimatuura issippe Yesuusa bolli qilliicciiddi, hagaadan yaagidosona;

⁴² “Harata ashshiis; shin bana ashshanau dandayenna. I Israa7eela kawo; ane masqqaliyaa bollappe ha77i wodhdho; nuunikka qassi a ammanana.

⁴³ Xoossan i ammanettees; Xoossai a ashshana koyikko ane ashsho; aissi giikko, i bana, ‘Taani Xoossaa Na7aa’ gees” yaagidosona.

44 Qassi harai atto, aara masqqaliyaa bolli misimaariyan xishettidi kaqettida panggatikka hegaadan giidi, a bolli qilliiccidosona.

Yesuusi Haiqqiis

(*Marqoosa 15:33-41; Luqaasa 23:44-49;*
Yohaannisa 19:28-30)

45 Usuppus saateppe doommidi, uddufun saate gakkanaashin, biitta ubbai xumiis.

46 Uddufun saate gidiyo heeran Yesuusi ba qaala xoqqu oottidi, “Elohee, Elohee, laamaa sabaqitaanii?” yaagiis. Hegaa giyoogee, “Ta Xoossau, ta Xoossau, tana aissi aggadii?” giyoogaa.

47 Hegan eqqida asaappe issoi hegaa siyidi, “Ha bitanee Eelaasa xeesees” yaagiis.

48 Sohuwaara etappe issoi woxxidi, gombbillaa mala ispponjjiyaa ekkidi, caala woine eessaa kunttiis; hegaa shombboqo gatimaa xeeran wot-tidi, ushshanau a doonaakko shiishshiis.

49 SHin hankkooti, “Nangga, Eelaasi a ashshanau yaanaakkonne be7oos” yaagidosona.

50 Yesuusi naa77anttuwaa ba qaala xoqqu ootti waassidi, haiqqi bayiis.

51 Akekite; Beeta Maqidasiyan kaqettida magalashoi qommappe duge gakkanaassi, naa77u kiyidi, pooshetti wodhdhiis; biittai qaaxxiis. Qassi zaallaikka phalqqettiis;

52 duufoti dooyettidosona. Xoossaas asatuppe daroti haiqqidaageeti, haiquwaappe denddidosona.

53 Eti duufuwaappe kiyidi, Yesuusi haiquwaappe denddidoogaappe guyyiyan,

geeshsha katamaa biidosona; hegan eta daro asai be7iis.

⁵⁴ Mato halaqainne aara Yesuusa naagiya wotaaddarati biittai qaaxxiyoogaanne hegan hanidabaa ubbaa be7ido wode daro yayyidosona; yayyidi, “Tumu hagee Xoossa Na7aa” yaagidosona.

⁵⁵ Hegan daro maccaasati, Galiilappe doommidi, Yesuusa maaddiiddi kaallidaageeti, haahuwan eqqidi xeelloosona.

⁵⁶ Eta giddon Magddala giyo katamaappe yiida Mairaama, Yaaqoobanne Yooseefa aayyiyyaa Mairaamanne Zabddiyoosa naatu aayyiyyaa de7oosona.

Yesuusi Moogettiis

(*Marqqaosa* 15:42-47; *Luqaasa* 23:50-56;
Yohaannisa 19:38-42)

⁵⁷ Sa7ai omariyo wode, Yooseefa giyo issi dure bitanee, Armmaatiyaasa katamaa asi yiis; i ba huuphenkka Yesuusa kaalliyaagaa.

⁵⁸ Yooseefi PHilaaxoosakko biidi, Yesuusa ahaa ekkanaau woossiis; woossin PHilaaxoosi Yooseefayyo imettana mala azaziis.

⁵⁹ Yesuusa ahaa ekkidi, geeshsha moogo afalan xaaxiis.

⁶⁰ Xaaxidi baayyo moogettanau shuchchaa woocido ooratta gonggoluwaa giddon a ahaa wottiis; qassi he gonggoluwaa doonan gita shuchchaa gond dorssi wottidi, aggi bayidi biis.

⁶¹ Magddala katamaappe yiida Mairaamanne hinkko Mairaama hegan gonggoluwaakko sim-midi uttidosona.

62 Sambbataassi giigettiyo gallassaappe wonttetta gallassi, qeese halaqatinne Parisaaweti PHilaaxoosaara gaittidi, hagaadan yaagidosona;

63 “Godau, he worddoi paxa de7iyo wode, ‘Taani heezzu gallassappe guyyiyan, haiquwaappe denddana’ yaagidoogaa nuuni hassayida.

64 Hegaa gishshau, a moogido gonggoluwaa heezzu gallassa gakkanaassi, mintti naagana mala azazarkkii; hegee xayikko erissiyo ashkkarati biidi, a ahaa wuuqqidi asaayyo, ‘Haiquwaappe denddiis’ yaagana; yaagin naa7antto worddoi kase wordduwaappe ubba yaa palattana” yaagidosona.

65 PHilaaxoosi eta, “Intteyyo naagiyaageeti de7oosona; biidi intte danddayiyoogaa keenaa naagissite” yaagiis.

66 Yaagin eti biidi, shuchchaa bolli maatafaa attamidi, qassi naagiyaagaa yaani wottidi, Yesuusa moogido gonggoluwaa naagissidosona.

28

*Yesuusi Haiquwaappe Denddiis
(Marqoosa 16:1-10; Luqaasa 24:1-12; Yohaan-nisa 20:1-10)*

1 Sambbatai aadhdhin Woggaa gallassi sa7ai wonttishin, Magddala giyo katamaappe yiida Mairaamanne hinkko Mairaama Yesuusi mogettido gonggoluwaa be7anau biidosona.

2 Godaa kiitanchchai saluwaappe wodhdhido gishshau, biittai daro qaaxxiis; he kiitanchchai yidi, shuchchaa gonddorssi olidi, a bolli kiyi uttiis.

³ A merai wolqqantta milatees; a maayoikka shachchaadan bootta.

⁴ Naagiyaageeti kiitanchchau yashshaa kokkoridi, haiqqida asadan hanidosona.

⁵ Kiitanchchai maccaasata hagaadan yaagiis; “Yayyoppite; aissi giikko, masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi kaqqido Yesuusa intte koyiyogaan taani erais.

⁶ I hagan baawa; aissi giikko, i ba giidoogaadankka haiquwaappe denddiichchiis; haa yiidi, i zin77idosaa be7ite.

⁷ Intte ha77i eeswan biidi, Yesuusi erissiyo ashkkaratuyyo, ‘Yesuusi haiquwaappe denddiichchiis. Qassi i inttепpe kasetidi, Galilaa bees; intte a yaani be7ana’ yaagidi odite. Be7ite, taani intteyyo odaas” yaagiis.

⁸ Eti yayyiiddinne qassi daro ufaittiiddi, Yesuusi moogettido gonggoluwaa matappe eeswan agidi, erissiyo ashkkaratukko odanau woxxidosona.

⁹ Sohuwaara Yesuusi etaara gaittinne eta, “Saro de7eetii” yaagi aggiis; eti akko shiiqidi, a tohuwaa oiqqidi, ayyo goinnidosona.

¹⁰ Yesuusi he wode eta, “Yayyoppite; ta ishantti Galilaa baana mala, biidi etau yootite; eti tana yaani be7ana” yaagiis.

¹¹ He maccaasati biishin, gonggoluwaa naagiya wotaaddaratuppe amaridaageeti katamaa biidi, hanidabaa ubbaa qeese halaqatuyyo odidosona.

¹² Qeese halaqati cimatuura issippe shiiqi zoretidi, wotaaddaratuyyo daro miishshaa immidi,

¹³ “‘Nuuni xiskkidaashin erissiyo ashkkaratii qammi yiidi, a ahhaa wuuqqidosona’ yaagite;

¹⁴ ha yohuwaa deriyaa haariyaagee siyikko, nu-uni ayyo yooti maizzana; qassi inttena aibinne hirggissennaadan oottana” yaagidosona.

¹⁵ Wotaaddarati miishshaa ekkidi, banttau odidoogaadan oottidosona. Ha yohoi Aihudatu matan hachchi gakkanaashinkka, odettiiddi de7ees.

*Yesuusi Ba Erissiyo Ashkkaratuyyo Beettiis
(Marqoosa 16:14-18; Luqaasa 24:36-49;
Yohaannisa 20:19-23; Yesuusi Kiittidoogeetu
Oosuwa 1:6-8; Koiro Qoronttoosa 15:3-8)*

¹⁶ SHin tammanne isiini erissiyo ashkkarati Yesuusi bantana biite giido Galiila Deriyaa bidosona.

¹⁷ Biidi a be7ido wode ayyo goinnidosona; shin etappe issooti issooti siridosona.

¹⁸ Yesuusi etakko shiiqidi, eta hagaadan yaagiis; “Maata ubbai saluwaaninne sa7an taayyo imet-tiis.

¹⁹ Hegaa gishshau, intte biidi, asa ubbaa tana kaalliyaageeta oottite; Aawaa sunttan, Na7aa sunttaaninne Geeshsha Ayyaanaa sunttan eta xammaqite.

²⁰ Taani inttena azazidobaa ubbaa eti naagana mala, eta tamaarissite; taani wodiyaa wurssettaigakkanaassikka ubba wode inttenaara de7iyoogaa akekite” yaagiis.

Wolaytta Bible Portions of the Holy Bible in the Wolaytta language of Ethiopia

copyright © 2004 SIM

® Faith Comes by Hearing

Language: Wolaytta

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

6baa8af2-99d9-51d5-a40a-ff54bdb9b793